

جامع اول

آزمون ۲۶ خرداد - سال ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

۱- در معادله درجه دوم $x^2 - 2x + k = 0$ ، اگر α و β ریشه‌های معادله باشند و داشته باشیم $\alpha + 4\beta = 3$ ، آنگاه حاصل عبارت $k\alpha^2\beta + k\beta^2\alpha$ کدام

است؟

$\frac{50}{49}$ (۴)

$\frac{25}{49}$ (۳)

$\frac{50}{81}$ (۲)

$\frac{25}{81}$ (۱)

۲- شخص A کاری را ۱۰ روز زودتر از شخص B انجام می‌دهد. اگر این دو نفر با هم کار کنند، کار ۸ روز زودتر از حالتی که شخص A به تنهایی

کار می‌کرد تمام می‌شود. شخص B به تنهایی کار را در چند روز انجام می‌دهد؟

۴۵ (۴)

۲۰ (۳)

۲۵ (۲)

۳۰ (۱)

۳- اگر تابع خطی $f(x) = (2a^2 - a - 6)x^2 + 3ax + b$ شیب منفی داشته باشد و از نقطه $(-2, 3)$ بگذرد، مقدار b کدام است؟

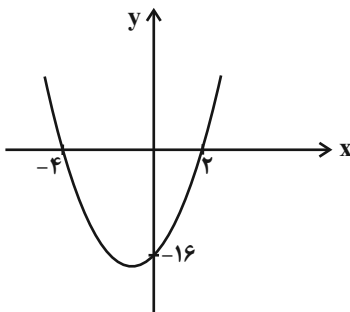
-۱۵ (۴)

-۶ (۳)

۶ (۲)

۱۵ (۱)

۴- سهمی زیر تابع $f(x) = 3x - 6$ را در دو نقطه قطع می‌کند. مجموع طول نقاط برخورد سهمی و $f(x)$ کدام است؟

-۱ (۲)

۲ (۱)

$-\frac{1}{4}$ (۴)

$-\frac{1}{2}$ (۳)

۵- مرسوم‌ترین ابزار گرفتن اطلاعات از مردم ... است و در ... همیشه اطلاعات مثبتی در اختیار آمارگیر قرار نمی‌گیرد.

(۴) مشاهده - مصاحبه

(۳) مصاحبه - دادگان‌ها

(۲) پرسشنامه - دادگان‌ها

(۱) پرسشنامه - مصاحبه

۶- واریانس داده‌های $1, 5c+1, 5b+1, 5a+1$ برابر 500 است. واریانس داده‌های $\frac{3}{2}c, \frac{3}{2}b, \frac{3}{2}a$ کدام است؟

- (۱) ۳۰ (۲) ۳۵ (۳) ۴۵ (۴) ۵۴

۷- اگر تعداد ۵ متغیر جدید به متغیرهای یک نمودار راداری اضافه کنیم، زاویه بین هر دو شعاع متوالی 12° تغییر می‌کند، در این صورت تعداد داده‌های ثانویه کدام است؟

- (۱) ۵ (۲) ۱۰ (۳) ۱۵ (۴) ۲۰

۸- با توجه به حالت‌های مختلف ارزش گزاره‌های p, q, r ارزش $((p \Rightarrow r) \wedge (p \wedge q) \Rightarrow (p \Rightarrow r)) \vee ((p \Leftrightarrow q) \wedge (q \Rightarrow r)) \sim$ در m حالت درست و در n حالت نادرست است. $m \times n$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۷ (۳) ۱۵ (۴) ۱۲

۹- در کدام گزینه ممکن است خطای استدلال وجود داشته باشد؟

(۱) $a < b \Rightarrow a^3 < b^3$ (۲) $a < b \Rightarrow |a| < |b|$

(۳) $\frac{a-2}{5} < \frac{b-2}{5} \Rightarrow a < b$ (۴) $\frac{3a^2+1}{2} < \frac{3b^2+1}{2} \Rightarrow a < b$

۱۰- حاصل $A = \left| \frac{3}{4}x - 1 \right| + \text{sign}(x) + \left[x + \frac{1}{4} \right]$ بازای $x = -\frac{2}{3}$ کدام است؟ ([] ، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) -۱ (۴) صفر

۱۱- اگر $f = \{(-2, 3), (-1, 4), (2, 0), (3, 3)\}$ و $g(x) = \begin{cases} 2x+1, & x \geq 0 \\ x-2, & x < 0 \end{cases}$ باشند، حاصل ضرب اعضای برد تابع $\frac{f+g}{g-1}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{5}{48}$ (۲) $\frac{5}{48}$ (۳) $\frac{5}{3}$ (۴) $-\frac{5}{3}$

۱۲- اگر در یک شهر ۱۰,۰۰۰ نفر جمعیت شاغل داشته باشیم و کل جمعیت فعال شهر ۱۲,۰۰۰ نفر باشند، برای آن‌که نرخ بیکاری به ۵٪ در سال بعد

برسد، چه تعداد شغل جدید باید ایجاد شود؟

- (۱) ۱۱۰۰ (۲) ۱۲۰۰ (۳) ۱۳۰۰ (۴) ۱۴۰۰

۱۳- حقوق کارگران یک کارخانه برحسب میلیون تومان به صورت زیر است. اگر مدیر این کارخانه به حقوق کارگران، ۲۰٪ اضافه کند، به خط فقر کارگران براساس میانه چقدر اضافه می‌شود؟

۳/۵, ۳/۶, ۵/۲, ۳/۹, ۲/۱, ۴/۵, ۱/۷, ۱/۵, ۱/۵

(۱) ۳۰۰ هزار تومان (۲) ۲۵۰ هزار تومان (۳) ۳۵۰ هزار تومان (۴) ۷۰۰ هزار تومان

۱۴- در پرتاب سه تاس، با چه احتمالی حداقل یکی از تاس‌ها مضرب ۳ می‌آید؟

(۱) $\frac{16}{27}$ (۲) $\frac{17}{27}$ (۳) $\frac{19}{27}$ (۴) $\frac{20}{27}$

۱۵- یک مجموعه n عضوی ۱۰ زیرمجموعه ۲ عضوی دارد. مجموعه $2n-3$ عضوی چند زیرمجموعه ۳ عضوی دارد؟

(۱) ۵۶ (۲) ۲۰ (۳) ۳۵ (۴) ۴۲

۱۶- در دنباله بازگشتی با رابطه $a_{n+1} = 2a_n - 4$ اگر جمله ششم این دنباله ۲۸ واحد بیشتر از جمله سوم آن باشد، مجموع ۲ جمله اول آن کدام است؟

(۱) ۵ (۲) ۸ (۳) ۱۱ (۴) ۱۴

۱۷- در یک دنباله حسابی، جمله هفتم ۴ برابر جمله سوم است. در این دنباله اختلاف مشترک چند برابر جمله دوم است؟

(۱) ۱۱ (۲) ۹ (۳) ۴ (۴) ۳

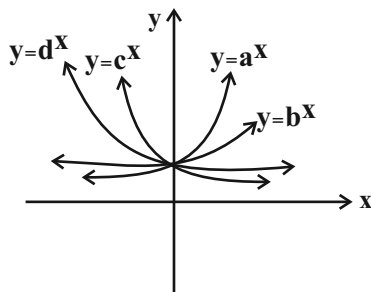
۱۸- در یک دنباله هندسی با جملات مثبت، جمله ششم، ۷۲ واحد بیشتر از جمله پنجم و جمله چهارم، ۸ واحد بیشتر از جمله سوم است. جمله سوم کدام است؟

(۱) $\frac{4}{3}$ (۲) ۴ (۳) ۱۲ (۴) ۳۶

۱۹- حاصل عبارت $\sqrt[5]{128} \times \sqrt[5]{8} - 7\sqrt{2} - 4 + \frac{1}{7}\sqrt{392}$ کدام است؟

(۱) $-7\sqrt{2}$ (۲) صفر (۳) ۸ (۴) $\sqrt[5]{2}$

۲۰- علامت کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) $a-b$

(۲) $d-c$

(۳) $d-a$

(۴) $b-c$

۲۱- کدامیک از موارد زیر در رابطه با تاریخ ادبیات قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نادرست است؟

- الف) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، انواع مدحی، حماسی و غنایی بود و شعر حماسی با فردوسی به اوج رسید.
 ب) بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید، از راه ترجمه متون فارسی دری به عربی وارد متون این دوره شد.
 ج) کسانی که قصیده تمام و کمال در شعر حکمی و اندرزی سرودند، ابتدا کسانی مروزی و بعد ناصر خسرو بودند.
 د) کتاب «ترجمه تفسیر طبری» به دست محمد بن جریر طبری ترجمه شده است و اصل کتاب به زبان عربی است.

(۱) الف - ج (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۲۲- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- الف) گروهی از شاعران بازگشت به غزل‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند.
 ب) اخوان ثالث از موفق‌ترین رهروان شعر نیماست که در بیشتر مجموعه‌هایش، مثل «زمستان»، زبانی نمادین دارد.
 ج) دهخدا در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت.
 د) در شعر ایرج‌میرزا اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی و شرایط اقتصادی زندگی او مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- پدیدآورندگان آثار در کدام گزینه کاملاً صحیح ذکر شده است؟

- (۱) (المعجم فی معاییر اشعارالعجم: شمس قیس رازی) (اخلاق‌الاشراف: عبید زاکانی) (احسن‌التواریخ: حمدالله مستوفی)
 (۲) (مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد: نجم دایه) (لمعات: فخرالدین عراقی) (جمشید و خورشید: سلمان ساوجی)
 (۳) (محبوب‌القلوب: میرزا برخوردار فراهی) (عباس‌نامه: شیخ بهایی) (مجالس‌المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری)
 (۴) (عالم‌آرای عباسی: اسکندربیک ترکمان) (فیه ما فیه: مولانا) (تحفة‌الاحرار: شاه نعمت‌الله ولی)

۲۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب مرتبط با کدام شاعر یا نویسنده است؟

- الف) از مهم‌ترین ویژگی‌های شعر او، می‌توان به نگاه نو، نزدیکی به ادبیات نمایشی، سیر آزاد تخیل و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس اشاره کرد.

- ب) نثر تلگرافی در «مدیر مدرسه» که اثری از اوست، دیده می‌شود و اولین داستانش با عنوان «زیارت» در مجله سخن چاپ شد.
 ج) از شاعران عصر بیداری است که نمونه‌هایی از تخیلات بدیع و نو در شعر این دوره، در آثار او یافت می‌شود.

(۱) مهدی اخوان ثالث - سیمین دانشور - فرخی یزدی

(۲) نیما یوشیج - سیمین دانشور - میرزاده عشقی

(۳) مهدی اخوان ثالث - جلال آل‌احمد - فرخی یزدی

(۴) نیما یوشیج - جلال آل‌احمد - میرزاده عشقی

۲۵- در کدام ابیات ویژگی‌های «سبک هندی» مشهود است؟

- (الف) ز زلف آه آخر روی جانان می‌شود پیدا
 (ب) کفر و دین یکسان شمر خواجو که در لوح بیان
 (ج) گر نمی‌روی به ما ای لاله باغ بهشت
 (د) تا بسته بند اجل خویش نگردیم
 (ه) دشمن خون‌خوار را کوتاه به احسان ساز، دست
- درین ابر سیه آن برق جولان می‌شود پیدا
 کافری را برتر از زهد ریایی یافتیم
 در فراغت عالمی می زعفران آرد ز ما
 از بند غم عشق تو آزاد مبادیم
 هیچ زنجیری به از سیری نباشد شیر را

(۱) ب - ه - د (۲) ج - ب - الف (۳) د - ج - ه (۴) الف - ج - ه

۲۶- موارد کدام گزینه به ترتیب به ویژگی‌های «نثر دوره سامانی» و «نثر دوره غزنوی و سلجوقی» اشاره دارد؟

- (۱) کهنه و مهجوربودن برخی از لغات در مقایسه با نثر دوره‌های بعد - کوتاهی جملات
 (۲) لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با نثر دوره‌های بعد - حذف افعال به قرینه
 (۳) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار - تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
 (۴) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی - آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان

۲۷- کدام گزینه از نتایج روی آوردن شاعران به مفاهیم انتزاعی در دوره انقلاب اسلامی می‌باشد؟

- (۱) روی آوردن به تمثیل و نماد در ادبیات
 (۲) کاربرد بیشتر ترکیب‌های جدید و بدیع در شعر
 (۳) تأکید بر مفاهیم مرتبط با فرهنگ دفاع مقدس
 (۴) رواج روح حماسه و عرفان

۲۸- در کدام گزینه آثار نثر سبک هندی به ترتیب زیر نوشته شده‌اند؟

«ساده، مصنوع، بینابین، مصنوع»

- (۱) مجالس المؤمنین - شرفنامه بدلیسی - رشحات عین‌الحیات - عیار دانش
 (۲) بدایع‌الوقایع - عیار دانش - حبیب‌السیر - عباس‌نامه
 (۳) شرفنامه بدلیسی - عباس‌نامه - احسن‌التواریخ - محبوب‌القلوب
 (۴) عالم‌آرای عباسی - محبوب‌القلوب - حبیب‌السیر - جامع‌التواریخ

۲۹- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر نیست؟

«همچنان که اطفال را به چیزهای رنگین، آواز زنگله، نقل و میوه مشغول کنند، آدم را به معلمی ملائکه و سجود ایشان و بردن به آسمان‌ها و بر منبر کردن و گرد آسمان‌ها گردانیدن و آن قصه‌های معروف که گفته‌اند مشغول می‌کردند، تا باشد که قدری ناپره آتش اشتیاق او به جمال حضرت تسکین پذیرد و با چیزی دیگر انس گیرد و آن وحشت از وی زائل شود».

- (۱) از جملات طولانی در متن استفاده شده است.
 (۲) کاربرد آرایه‌های تضاد و تشبیه بلیغ اضافی در متن مشهود است.
 (۳) نویسنده برای توضیح منظور خود از تمثیل استفاده کرده است.
 (۴) حذف فعل در متن وجود دارد.

۳۰- کدام بیت فاقد «استعاره» و دارای «تشبیه و جناس» است؟

- (۱) به کام تا نرساند مرا لبش چون نای
 (۲) عرض حاجت در حریم حضرتت محتاج نیست
 (۳) پری‌رویا چرا پنهان شوی از مردم چشم
 (۴) در اندیشه بستم قلم وهم شکستم
- نصیحت همه عالم به گوش من باد است
 راز کس مخفی نماند با فروغ رای تو
 پری را خاصیت آن است کز مردم نماند
 که تو زیباتر از آنی که کنم وصف و بیانت

۳۱- آرایه شاخص هر بیت به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) به امید چکیدن دست و پای می‌زند اشکم
(ب) دایم از تنگدلی سر به گریبان باشد
(ج) خامشی دریا و گفت‌وگو خس و خاشاک اوست
(د) در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنج
- تنزل در نظر، معراج باشد همت دون را
هر که چون غنچه در این باغ به زر پردازد
پاک کن از خار و خس این بحر گوهرخیز را
آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد

(۱) پارادوکس، جناس، اسلوب معادله، تشبیه

(۳) جناس، تشبیه، استعاره، ایهام

(۲) تشبیه، استعاره، مجاز به علاقه شباهت، لف و نشر

(۴) اسلوب معادله، کنایه، حسن تعلیل، جناس

۳۲- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«مشک را سودای زلفش، خون به جوش آورده است
بی سبب خون جگر، در ناف آهو بسته نیست»

(۱) ایهام، استعاره، تشبیه، حسن تعلیل

(۳) ایهام، مجاز، تشبیه، کنایه

(۲) واژه‌آرایی، اسلوب معادله، مراعات نظیر، استعاره

(۴) کنایه، تضاد، تکرار، اسلوب معادله

۳۳- آرایه‌های «ایهام، لف و نشر، تلمیح و مجاز» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

- (الف) به شام و صبح کنم یاد زلف و عارض تو
(ب) ما چو یعقوب به مصر از پی دیدار عزیز
(ج) من چو وامق باختم در نرد سودایت، روان
(د) لطفت به یک دم و هم قهرت به یک نفس
- که ذکر زلف و رخت ورد صبح و شام من است
آمدیم اینک و با کلبه احزان رفتیم
زین روان‌بازی چه سودم چون تو عذرا می‌بری؟ (نرد: نوعی بازی)
باغ بهشت و آتش دوزخ افروخته

(۱) ب - ج - الف - د

(۲) ب - ج - د - الف

(۳) د - الف - ب - ج

(۴) ب - د - ج - الف

۳۴- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است؛ به جز:

- (۱) پنبه را دانی چرا مینا دهد بر فرق جای
(۲) شوق تا باقی است ننشیند به دل هرگز غبار
(۳) پیش از اینت بیش از این اندیشه عشاق بود
(۴) کارها رو در گشایش همچو گل آورده است
- هر که سرّ می‌کشان پوشیده جایش بر سر است (حسن تعلیل - جناس همسان)
گرد ننشیند بر اخگر شعله تا در مجمر است (اسلوب معادله - استعاره)
مهرورزی تو با ما شهره آفاق بود (جناس - مجاز)
بستگی مانند قفل از خانه دل بر در است (تشبیه - تضاد)

۳۵- در شعر نیمایی زیر، چند «تشبیه» به کار رفته است؟

«سال میان دو پلک را / ثانیه‌هایی شبیه راز تولد / بدرقه کردند / کم‌کم در ارتفاع خیس ملاقات / صومعه نور / ساخته می‌شد / حادثه از جنس

ترس بود»

(۴) پنج

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

۳۶- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست‌اند؛ به جز ...

- (۱) بی‌گناهی کم گناهی نیست در دیوان عشق
 (۲) بلبلم لیک چو گل عهد ببندد با زاغ
 (۳) در معرکه عشق تو عقلم سپر افکند
 (۴) یک چند بود لاله و گلنار همیشه

۳۷- آرایه‌های شاخص ابیات زیر کدام‌اند؟

- (الف) گر تو شیرین شکر لب به شکر خنده در آیی
 (ب) ای در خجالت رخ و زلف تو روز و شب
 (ج) زان روی که چون زلف تو تیره است و پریشان
 (د) تیر ستمت خوردم، بار امت بردم
 (ه) بیننده انوار تو بس دوخته چشم است

- (۱) حس آمیزی، لف و نشر، حسن تعلیل، سجع، پارادوکس
 (۲) مجاز، تشخیص، تناسب، استعاره، کنایه
 (۳) تلمیح، تضاد، استعاره، تشبیه، واژه‌آرایی
 (۴) کنایه، حسن تعلیل، تشبیه، جناس، موازنه

۳۸- قاعده قافیه در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) ای بکرده رخت عشاقان گرو
 (۲) این سخن پایان ندارد ای عمو
 (۳) رهروی رو سخن ز منزل گوی
 (۴) گر بکوشی ز خود برون آیی

۳۹- کدام گزاره درباره رباعی زیر نادرست است؟

- «شب خیز که عاشقان به شب راز کنند
 هر جا که دری بود به شب بر بندند»

- (۱) با لحاظ کردن اختیارات شاعری، در مصراع نخست، دو هجای کشیده وجود دارد.
 (۲) قاعده قافیه «۲» است.

(۳) ابیات فاقد حذف همزه‌اند.

(۴) در هر بیت، یک اختیار زبانی مشهود است.

۴۰- وزن کدام بیت همسان متناوب است؟

- (۱) چون در نماز استاده‌ام گویی به محرابم دری
 (۲) که حدّ خوبی گل را هزارستان گفت
 (۳) غنچه توان چید خار اگر بگذارد
 (۴) ریاضت من شب تا سحر نشسته چه دانی

- (۱) تا دل به مه‌ت داده‌ام در بحر فکر افتاده‌ام
 (۲) کمال حسن تو را من به راستی گفتم
 (۳) مهره توان برد مار اگر بگذارد
 (۴) تو را که دیده ز خواب و خمار باز نباشد

۴۱- وزن کدام بیت، به دو صورت قابل دسته‌بندی هجایی است؟

- (۱) ای مه برج منزلت چشم و چراغ عالمی
 (۲) چون من گدای بی‌نشان، مشکل بود یاری چنان
 (۳) اعظم جلال دولت و دین آن‌که رفعتش
 (۴) سرای قاضی یزد ارچه منبع فضل است
- باده صاف دایمت در قدح و پیاله باد
 سلطان کجا عیش نهان، با رند بازاری کند؟
 دارد همیشه توسن ایام زیر ران
 خلاف نیست که علم نظر در آن جا نیست

۴۲- نام بحر چند بیت در مقابل آن، درست نوشته شده است؟

- (الف) دو چیز است کورا به بند اندر آرد
 (ب) شه آن را دان که گفت از جان آزاد
 (ج) بامدادش بین که چشم از خواب نوشین بر کند
 (د) ز غرقاب این غم رهایی نیابم
 (ه) گر خواجه از روی کرم من بنده را بخشد چه غم
- یکی تیغ هندی دگر زر کانی (مقارب مثنیٰ محذوف)
 به ترک بخل و خشم لهو و بیداد (رجز مسدس محذوف)
 گر ندیدی سحر بابل در نگارستان چین (رمل مثنیٰ سالم)
 که در موج دیده چو لنگر فتادم (مقارب مثنیٰ سالم)
 پاکیزه‌دامان لاجرم آلوده‌دامان پرورد (هزج مثنیٰ سالم)
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۳- کدام گزینه فاقد اختیار زبانی است؟

- (۱) بوی این درد که امسال به همسایه رسید
 (۲) دمد ز هر کف خاکیش سنبلستانی
 (۳) ساقی بده آن کوزه یاقوت روان را
 (۴) آن شکرین لبی که من ناله ازو چو نی کنم
- ز آتشی بود که در خرمن من پار گرفت
 خراب‌کرده آن طره پریشان را
 یاقوت چه ارز بده آن قوت روان را
 غوطه به زهر می‌دهد طوطی خوش‌نوی را

۴۴- کدام بیت فاقد حذف همزه و دارای ابدال است؟

- (۱) پیش چنین مجلسی مرغان جمع آمدند
 (۲) از تو دل برنکنم تا دل و جانم باشد
 (۳) بهر هر کشته او جان ابد گر نبود
 (۴) خوابم از دیده چنان رفت که هرگز ناید
- شب شده بر شکل موی مه چو کمانچه رباب
 می‌برم جور تو تا وسیع و توانم باشد
 جان سپردن بر عاشق ز چه آسان شده است؟
 خواب من زهر فراق تو بنوشید و بمرد

۴۵- در رابطه با رباعی زیر، کدام گزاره غلط است؟

- «ای چرخ فلک خرابی از کینه توست
 ای خاک اگر سینه تو بشکافند
- بیدادگری شیوه دیرینه توست
 بس گوهر قیمتی که در سینه توست»

(۱) با بیت «بر چرخ فلک هیچ‌کسی چیر نشد / وز خوردن آدمی زمین سیر نشد» تناسب مفهومی دارد.

(۲) در این رباعی اختیار قلب وجود دارد.

(۳) آرایه‌های تشخیص، جناس تام و حسن تعلیل در ابیات مشهود است.

(۴) حرف روی «ن» است.

- ۴۶- مفاهیم «مرثیه‌سرای، پوزش‌خواهی، غلو در توصیف جنگ، وفاداری» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شوند؟
- (الف) بر خور نشست از اثر نعل میخ‌کوب
(ب) ما را سری است با تو که گر خلق روزگار
(ج) زمین آمد از سم اسپان به جوش
(د) حور خطا گفتم اگر خواندمت
- (۱) ب، ج، الف، د (۲) ج، ب، الف، د (۳) الف، د، ج، ب (۴) ج، د، الف، ب

۴۷- مفهوم کلی بیت زیر با بیت کدام گزینه متفاوت است؟

- «از لعل تو گر یابم انگشتری زنهار
(۱) دهان تنگ شیرینش مگر مهر سلیمانست
(۲) سزد کز خاتم لعلت ز نم لاف سلیمانی
(۳) بر خاتم سعادت مهری شده است مهرش
(۴) بگير زلفش و از روی لعل یک سو کن

۴۸- بیت کدام گزینه دربردارنده معنای بیت زیر است؟

- «باران اشکم می‌دود وز ابرم آتش می‌جهد
(۱) پخته می‌گردد دل خامان ز درد و داغ عشق
(۲) پیری از طینت خامان نبرد خامی را
(۳) خامان رهنرفته چه دانند ذوق عشق
(۴) از بلند و پست، خامان جهان را چاره نیست

۴۹- در همه ابیات شاعر متذکر وصف خاصی از معشوق است؛ به جز...

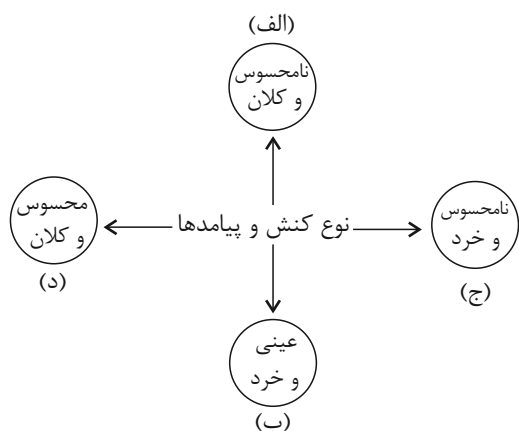
- (۱) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری
(۲) روی اگر پنهان کند سنگین‌دل سیمین‌بدن
(۳) آری خوش است وقت حریفان به بوی عود
(۴) عود می‌سوزند یا گل می‌دمد در بوستان

۵۰- همه ابیات با عبارت زیر تقابل مفهومی دارند؛ به جز:

«مرد آن بود که در میان خلق بنشیند و برخیزد و بخسبد و بخرد و بفروشد و در بازار در میان خلق، ستد و داد کند و با خلق درآمیزد و یک لحظه از خدای غافل نباشد.»

- (۱) در اختلاط خلق ضررهاست، زینهار
(۲) تا رو به خلق داری پشتت به قبله است
(۳) گوشه‌گیران ایمن از آفات شهرت نیستند
(۴) ز دام صحبت مردم رهایی امکان نیست
- بگذر ز خلق و صحبت بی‌انتفاع خلق
بر خلق پشت کن که شوی مقتدای خلق
در میان خلق بودن پیش دانا بهتر است
کسی که گوشه گرفت از جهانیان عنقاست

۵۱- در نمودار زیر، کدام پدیده‌های اجتماعی به ترتیب در جایگاه «د، ج، الف و ب» قرار می‌گیرند؟

(۱) جشن تجلیل از مدال‌آوران المپیک - تصور من از رتبه کنکور سراسری -

فضیلت و سعادت همگانی - دیگچه همانندسازی

(۲) برگزاری آزمون سراسری - تخیل رودخانه خروشان - تندرستی پدربزرگ

پس از پیاده‌روی - توجه به حرکات طرف مقابل هنگام گفت‌وگو

(۳) حمایت از اقشار کم درآمد با برقراری بیمه‌های اجتماعی - علاقه به ساختن

فیلمی خاص - امنیت اجتماعی - تعارف کردن به فرد سالمند هنگام سوار

شدن به اتوبوس

(۴) مراقبت از اموال عمومی - تصور زندگی در سیاره مریخ - صلح جهانی - بحران زیست‌محیطی

۵۲- کدام گزینه در رابطه با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی صحیح است؟

(۱) جهان‌های اجتماعی مختلف را نمی‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها ارزیابی کرد.

(۲) هر فرصتی در جهان اجتماعی محدودیتی به دنبال دارد و نه برعکس.

(۳) جهان‌های اجتماعی مختلف در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها تحقق می‌یابند.

(۴) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به یکدیگر وابسته نیستند.

۵۳- به ترتیب، عبارت درست و نادرست در رابطه با «پیامدهای کنش» و «تعامل نظام سیاسی با نظام‌های دیگر» کدام است؟

(۱) معتاد شدن به سیگار و قلیان، پیامد غیرارادی کنشگر است. - نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند

و اگر نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.

(۲) معتاد شدن به سیگار و قلیان پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر است. - اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی

جامعه باشد، نه تنها نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند، بلکه نظام سیاسی با مدیریت سیاسی خود و مستقل از سایر نظام‌ها به

بسط و توسعه خود کمک می‌کند.

(۳) معتاد شدن به سیگار و قلیان پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران است. - نظام سیاسی با دور شدن از ارزش‌ها و آرمان‌های نظام فرهنگی

می‌تواند زمینه تعارضات، تزلزل‌ها و بحران‌های فرهنگی و هویتی را از بین ببرد.

(۴) ترک سیگار و قلیان پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر است. - اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی از

اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.

۵۴- به ترتیب «علت به‌دست آوردن استقلال سیاسی کشورهای شکست‌خورده در تهاجم نظامی»، «ویژگی دوران خلافت» و «شباهت نوع اول و

نوع دوم حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی» چیست؟

(۱) دارا بودن فرهنگ غنی و قوی - حذف مظاهر فرهنگ اسلامی - هر دو با قدرت پاپ مخالف بودند.

(۲) حفظ هویت فرهنگی خود - بازگشت رفتارهای جاهلی در جامعه اسلامی - با جریان دنیاگرا در تقابل بودند.

(۳) دارا بودن فرهنگ غنی و قوی - مقابله مستقیم با فرهنگ اسلامی - هر دو با قدرت پاپ مخالف بودند.

(۴) حفظ هویت فرهنگی خود - قبیله‌ای شدن قدرت در جامعه اسلامی - هر دو در جهت اصلاح دینی پدید آمدند.

۵۵- به ترتیب، هر یک از موارد زیر مصداق چیست؟

- شکل‌گیری اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری

- رجوع به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان

- تقسیم جامعه جهانی به بخش‌های مرکز و پیرامون توسط فرهنگ سلطه

- جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی توسط نخبگان جهان غرب

(۱) فرهنگ جدید غرب - رنسانس - چالش میان فرهنگی - بحران معنویت

(۲) رنسانس - فرهنگ جدید غرب - چالش میان فرهنگی - فرهنگ مدرن

(۳) فرهنگ جدید غرب - رنسانس - چالش درون فرهنگی - پسامدرن

(۴) رنسانس - فرهنگ جدید غرب - چالش درون فرهنگی - بحران معرفتی

۵۶- به ترتیب، «اشتراک دیدگاه ارسطو و فارابی»، «اشتراک دیلتای و ماکس وبر»، «افتراق رویکرد ابن‌خلدون و فارابی» و «اشتراک مارکس و

اسپنسر» کدام‌اند؟

(۱) دسته‌بندی نظام‌های سیاسی - پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد. - رویکرد تبیینی - نگاه خطی به تاریخ بشر

(۲) دسته‌بندی نظام‌های سیاسی - انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند. - رویکرد انتقادی - اعتقاد به جهان‌های اجتماعی در طول هم

(۳) ملاک دسته‌بندی نظام‌های سیاسی - جهان اجتماعی مانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد. - رویکرد تبیینی - نگاه خطی به تاریخ بشر

(۴) بیان نظریه سیاسی - پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد. - رویکرد انتقادی - اعتقاد به جهان‌های اجتماعی در طول هم

۵۷- عامل مؤثر در پدیدآیی هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف

- پیوند دانش و ارزش

- تزلزل فرهنگی

(۱) فعالیت و خلاقیت کنشگران در تولید معانی - غلبه رویکرد تفسیری - ناتوانی جهان اجتماعی در سامان دادن کنش‌های اجتماعی براساس فرهنگ خود

(۲) دسترسی به معنای فردی و اجتماعی نهفته در کنش - ارزیابی پدیده‌های اجتماعی با ملاک ارزشی و هنجاری - رواج شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی

(۳) دسترسی به معنای فردی و اجتماعی نهفته در کنش - قرار دادن دانش در قلمرو تبیین و ارزش در قلمرو تفسیر - رسیدن ناسازگاری از هنجارها و نمادها به عقاید و ارزش‌ها

(۴) فعالیت و خلاقیت کنشگران در تولید معانی - به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی - ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود

۵۸- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- استفاده از زبان برای ترغیب افراد به انجام کار مورد پسند ما، مصداق کدام عقل است؟

- در جهان دو قطبی قرن بیستم، انقلاب اسلامی از چه جهت اهمیت می‌یافت؟

- رعایت سکوت در بیمارستان بیانگر چیست؟

(۱) عقل تجربی - هدف قراردادن یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب - تحقق یک ارزش

(۲) عقل تفسیری - وابسته نبودن به بلوک شرق - کنترل اجتماعی

(۳) عقل ابزاری - هدف قراردادن یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب - شیوه انجام کنش اجتماعی

(۴) عقل تفسیری - وابسته نبودن به بلوک شرق - جامعه‌پذیری

۵۹- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته کدام‌اند؟

«زنان ترکمن بعد از ازدواج در زیر چارقدشان حلقه‌ای روی سر قرار می‌دهند که نشانه متأهل بودن آن‌هاست.»

(۱) تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - پدیده اجتماعی - نابرابری اجتماعی

(۲) نابرابری طبیعی - نابرابری اسمی - خرده فرهنگ - نماد اجتماعی

(۳) تفاوت اسمی - نابرابری اجتماعی - ارزش اجتماعی - معنای کنش

(۴) تفاوت اسمی - تفاوت اسمی - پدیده اجتماعی - معنای کنش

۶۰- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر در رابطه با قدرت کدام است؟

- قدرت اجتماعی بیشتر، معلول تأثیرگذاری بیشتر بر ... است.

- وجه اشتراک قدرت تشویقی و تنبیهی کدام است؟

- سازمان براساس کدام ارزش اجتماعی اعمال قدرت می‌کند؟

- از جمله عوامل دسترسی به قدرت ... است.

(۱) افکار دیگران - تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت - ثروت - شخصیت

(۲) اراده دیگران - آگاهی نسبت به تبعیت خود - ثروت - مالکیت

(۳) افکار دیگران - تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت - دانش - شخصیت

(۴) اراده دیگران - آگاهی نسبت به تبعیت خود - دانش - مالکیت

۶۱- موارد زیر به ترتیب در مورد کدام اندیشمندان صادق است؟

- روند از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها را شرح می‌دهد.

- با تأثیرپذیری از قرآن به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود.

- خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کرد.

- از نخستین اندیشمندانی بود که درباره لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی سخن گفته است.

(۱) ماکس وبر - ابن‌خلدون - شیخ ابراهیم زاکزاکي - سیدجمال‌الدین اسدآبادی

(۲) مارکس - ابوعلی مسکویه - امام موسی صدر - سیدجمال‌الدین اسدآبادی

(۳) ماکس وبر - ابن‌خلدون - امام موسی صدر - میرزا حسین نائینی

(۴) مارکس - ابوعلی مسکویه - شیخ ابراهیم زاکزاکي - میرزا حسین نائینی

۶۲- هر یک از عبارات زیر به ترتیب با کدام رویکرد در جامعه‌شناسی منطبق است؟

- جوامع از انسان‌ها، نهادها، سازمان‌ها و ساختمان‌ها و دیگر عناصر تشکیل شده است که با نظم خاصی در کنار هم قرار گرفته‌اند.
- برخی جوامع در رفع نیازهای خود توانا تر هستند و به همین علت پیشرفته‌ترند.
- توان مطالعه و بررسی وجوه محسوس و واقعی قدرت و سیاست را ندارد.
- با رهاسازی مطلق موافق هستند.

(۱) تفسیری - تبیینی - تفسیری - مخالفان قشربندی اجتماعی (۲) تبیینی - تبیینی - تفسیری - طرفداران قشربندی اجتماعی

(۳) انتقادی - انتقادی - طرفداران قشربندی اجتماعی (۴) تفسیری - انتقادی - انتقادی - مخالفان قشربندی اجتماعی

۶۳- به ترتیب، کدام یک از عبارات زیر در تقسیم‌بندی فارابی درباره «مدینه جاهله» نادرست و درباره «مدینه فاسقه» درست است؟

- (۱) از علوم عقلی بی‌بهره‌اند. - در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله به وجود آمده است.
- (۲) علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد. - مردم علوم وحیانی و عقلانی را نمی‌شناسند.
- (۳) در نتیجه انحراف از مدینه فاضله به وجود آمده است. - آرمان‌ها و ارزش‌های غیرعقلانی به صورت عقلانی معرفی می‌شوند.
- (۴) در مدینه جاهله نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله تحریف می‌گردند. - مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند اما به آن‌ها عمل نمی‌کنند.

۶۴- درستی یا نادرستی عبارات زیر به ترتیب چگونه است؟

- جامعه‌شناسان تفسیری همانند جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کنند.
- از نظر روشنفکران، مجلس محلی بود که در آن قوانین براساس اراده و خواست الهی تدوین می‌شد.
- گروه‌های سوسیالیستی جایگاهی برای اعتقادات دینی قائل نبودند و گروه‌های مارکسیستی اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.
- در نهاد تعلیم و تربیت «برای دانا شدن باید به مدرسه رفت»، در حیطه هنجارها قرار دارد.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) غ - غ - غ - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) ص - ص - ص - غ

۶۵- در رابطه با نابرابری‌های اجتماعی، به ترتیب مدل‌های «عدالت اجتماعی»، «کمونستی» و «لیبرالی» چگونه عمل می‌کنند؟

- (۱) فراهم آوردن امکان رقابت برای همگان - مسدود شدن راه پیشرفت مادی - ایجاد قشربندی اجتماعی در نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها
- (۲) مهم دانستن عدالت اقتصادی و توزیع برابر ثروت - لغو مالکیت خصوصی - نادیده گرفتن نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن قشربندی اجتماعی
- (۳) یکسان نمودن نقطه شروع رقابت - نابرابری اجتماعی محصول تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی - وجود قشربندی در تمامی زمان‌ها و مکان‌ها
- (۴) اخذ مالیات از ثروتمندان و استفاده از آن برای رفع فقر در جامعه - ناعادلانه بودن نقطه پایان رقابت‌ها - ضرورت نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه

۶۶- کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی در چگونگی مواجهه دانشمند با موضوع و بررسی‌های علمی بسیار مؤثر است؟

- (۱) چگونگی توصیف او از پدیده‌ها
(۲) بیان چرایی رخ دادن پدیده‌ها
(۳) تحت کنترل درآوردن پدیده‌ها
(۴) پیش‌بینی پدیده در موقعیت‌های دیگر

۶۷- هر یک از گزاره‌های زیر به ترتیب در کدام بخش از تعریف علم روان‌شناسی می‌گنجد؟

- شخص به دلیل ملاک‌های بسیار سخت‌گیرانه و کمال‌گرایی، در طی زمان حس افسردگی پیدا کرده است.
- شخص در اثر همانندسازی با خوی پدرانۀ پدر خود و آنچه نشان می‌دهد، در مکان‌های مختلف وی را پدر می‌دانند.
- در حین آزمون وکسلر، داستانی تعریف می‌شود و فرد باید عناصر اصلی آن را از بر کند.

- (۱) رفتار - شناخت - رفتار
(۲) فرایند ذهنی - شناخت - شناخت
(۳) رفتار - رفتار - شناخت
(۴) فرایند ذهنی - رفتار - شناخت

۶۸- کدام مورد به ترتیب، مربوط به «رشد شناختی نوجوان» و «رشد هیجانی کودک» است؟

- (۱) توانایی در نظر گرفتن حالت‌های بالقوه هر موقعیت - تحریک‌پذیری بیشتر به سبب تغییرات فیزیولوژیکی
(۲) انتخاب ظرف خوراکی بزرگ‌تر - بازی همراه با هم‌سالان خود اما به صورت انفرادی و موازی
(۳) عدم پختگی لازم در به‌کارگیری توانمندی‌های شناختی - شکل‌گیری هیجان‌های مرکب با رشد آگاهی
(۴) توانایی قضاوت بهتر در مورد مسائل ارزشی و دینی - جهت‌دهی به هیجان‌ها با دریافت بازخورد از اطرافیان

۶۹- در رابطه با توانایی‌های زبانی کودک، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) در یک خانواده پرجمعیت نسبت به یک خانواده تک‌فرزندی، کودکان در سنین پایین‌تری شروع به صحبت می‌کنند.
(۲) در خانواده‌های پرجمعیت کودکان لغات بیشتری می‌آموزند.
(۳) توانایی‌های زبانی، در حیطه رشد شناختی دوره کودکی قرار می‌گیرد.
(۴) عوامل محیطی مثل اسباب‌بازی‌ها در تسلط کودکان بر لغات تأثیر بسزایی دارند.

۷۰- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- توجه باعث می‌شود یک یا چند محرک ادراک‌شده را انتخاب کنیم.
- پردازش مفهومی تماماً از ویژگی‌های حسی جدا می‌شود.
- واسطه معنادهی به داده‌ها، ادراک است.

- (۱) غ - غ - ص
(۲) غ - ص - غ
(۳) ص - غ - ص
(۴) ص - ص - غ

۷۱- گزاره‌های کدام گزینه مربوط به توجه انسان است؟

- (الف) انتخاب یک یا چند محرک و نادیده‌گرفتن بی‌شمار محرک پیرامونی دیگر
(ب) تأثیرپذیری از حواس، اطلاعات حافظه، سبک پردازش و انتظارات شخص
(ج) سازمان‌دهی به محرک‌های حسی و کشف شباهت‌های آن‌ها با محرک‌های دیگر
(د) فاصله زمانی میان تحریک گیرنده حسی و تفسیر محرک موردنظر

- (۱) الف - ب
(۲) ج - د
(۳) الف - ج
(۴) ب - د

۷۲- در آزمایشی روان‌شناختی از آزمودنی‌ها خواسته می‌شود تا کلمات زوج‌شده را به خاطر بسپارند به نحوی که با نام‌بردن یکی از آن دو،

- آزمودنی، دیگری را بگوید. مشخص کنید در هر یک از حالات زیر، به ترتیب شدت فراموشی چه تغییری می‌کند؟
- روز دوم پس از یادگیری در مقایسه با روز اول

- ارتباط معنایی کلمات هر زوج در مقایسه با عدم ارتباط

- پخش صدای اخبار در محیط آزمایش در مقایسه با سکوت محیط

- (۱) کمتر - کمتر - بیشتر
(۲) بیشتر - کمتر - کمتر
(۳) کمتر - بیشتر - کمتر
(۴) بیشتر - بیشتر - بیشتر

۷۳- کدام مسئله از انواع مسائل خوب تعریف شده است؟

- ۱) اگر پیشرفت علم، بهبود زندگی بشر را به دنبال دارد، چرا در دوره انفجار علوم هنوز اتفاقاتی مثل جنگ اوکراین را شاهدیم؟
- ۲) آیا اگر خدا نباشد انجام هر کاری مجاز است؟
- ۳) آیا در کیهان، جز زمین، جای دیگری یافت می‌شود که پستانداران بتوانند در آن زندگی کنند؟
- ۴) آیا خدا می‌تواند سنگی خلق کند که خودش نتواند بلندش کند؟!

۷۴- کدام گزینه درست است؟

- ۱) استفاده از روش‌های صلح‌آمیز، پیامد تجربه کمتر ناکامی است.
 - ۲) پرخاشگری در اثر فشار روانی زیاد ناشی از ناکامی در حل مسئله است.
 - ۳) عواطف مثبت ناشی از کاهش حس فشار روانی و ناکامی است.
 - ۴) حس رضایت پیامد مستقیم دانش حل مسئله است.
- ۷۵- در هر یک از موقعیت‌های زیر به ترتیب، کدام عامل، مانع رسیدن فرد به تصمیم‌گیری درست شده است؟
- حمایت سعید از احمد در جریان مشاجره میان او و صاحب‌خانه‌اش براساس هم‌نظر بودن با صحبت‌های احمد
- تغییر نظر سمیه در مورد گزینه درست، چون تمام هم‌کلاسی‌هایش گزینه دیگری را انتخاب کرده بودند.
- ۱) اعتماد افراطی - کوچک شمردن خود
 - ۲) سوگیری تأیید - کوچک شمردن خود
 - ۳) اعتماد افراطی - کنترل نکردن هیجانات
 - ۴) سوگیری تأیید - کنترل نکردن هیجانات

۷۶- کدام یک از ابیات زیر یادآور تنها سبک کارآمد تصمیم‌گیری است؟

- ۱) دنبال تو بودن گر از جانب ما نیست
 - ۲) هر که بی‌مشورت کند تدبیر
 - ۳) دریاب دمی که می‌توانی
 - ۴) مرا به عشق تو اندیشه از ملامت نیست
- با غمزه بگو تا دل مرهم نستاند
- غالبش بر غرض نیاید تیر
- بشتاب که عمر در شتاب است
- وگر کنند ملامت نه بر من تنهاست

۷۷- اگر در محیط، شواهدی وجود نداشته باشد که ادراک کنترل و کارایی شخص را تأیید کند ...

- ۱) می‌توان گفت ادراک کنترل و کارایی او با اینکه کاذب نیست، اما مانع بروز رفتار است.
 - ۲) می‌توان گفت ادراک کنترل و کارایی او بی‌فایده است، چون خصیصه سازنده بودن را ندارد.
 - ۳) ادراک کنترل و کارایی او منجر به ناهماهنگی شناختی خواهد شد، اما اگر آگاهانه باشد تنش ایجاد نمی‌کند.
 - ۴) چنین ادراکی به‌خودی‌خود منجر به بروز رفتار نمی‌شود، اما ضمناً شاید از طریق دیگری رفتار صحیح از شخص صادر شود.
- ۷۸- اسناد در عبارات «هر ملتی که کار کند، مغز کاری بیشتری در تاریخ دارد.» و «دشمنان در سیاست مانع اتحاد جامعه می‌شوند.» چگونه است؟
- ۱) درونی ناپایدار - بیرونی ناپایدار
 - ۲) درونی غیرقابل کنترل - بیرونی قابل کنترل
 - ۳) بیرونی پایدار - درونی ناپایدار
 - ۴) بیرونی غیرقابل کنترل - بیرونی قابل کنترل

۷۹- کدام تعریف برای روان‌شناسی سلامت، خالی از اشکال است؟

- ۱) شاخه‌ای از بهداشت و پزشکی که از یافته‌های روانی برای ارتقای سلامت و درمان بیماری‌های جسمانی استفاده می‌کند.
- ۲) زیرمجموعه روان‌شناسی که از نتایج پژوهش‌های روان‌شناختی در جهت کنترل و رفع بیماری‌های جسمی بهره می‌برد.
- ۳) علمی که به بررسی ارتباط متقابل بیماری‌های جسمانی و سلامت روانی می‌پردازد و بیشتر در سطح پیشگیری و بهداشت روان فعالیت می‌کند.
- ۴) شاخه‌ای از روان‌شناسی که هدفش درمان بیماری‌های جسمانی و تعیین سبک زندگی سلامت‌محور است.

۸۰- هر کدام از پاسخ‌های زیر موجب پدیدآیی کدام یک از انواع فشار روانی می‌شوند؟

- پاسخ مثبت به تهدیدآمیز بودن موقعیت و پاسخ منفی به توان خود برای کنترل موقعیت
- پاسخ منفی به تهدیدآمیز بودن موقعیت و پاسخ مثبت به توان خود برای کنترل موقعیت
- ۱) فشار روانی مثبت - عدم پدیدآیی فشار روانی
 - ۲) فشار روانی منفی - فشار روانی مثبت
 - ۳) فشار روانی مثبت - فشار روانی منفی
 - ۴) فشار روانی منفی - عدم پدیدآیی فشار روانی

جامع اول

آزمون ۲۶ خرداد - سال ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۸)

۸۱- ﴿ و ما من دابة في الأرض و لا طائر يطير بجناحيه إلا أمم أمثالكم ﴾:

(۱) و هیچ جنبندهای روی زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌ش پرواز می‌کند، مگر آنکه آن‌ها (نیز) مانند شما در گروه‌هایی هستند!

(۲) و هیچ موجودی روی زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش می‌پرد، مگر آنکه آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مانند شما دارند!

(۳) و هیچ جنبندهای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌های خود پرواز می‌کند، مگر آنکه آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مانند شما هستند!

(۴) و هیچ موجودی در زمین نیست و نه پرنده‌ای که با بال خود می‌پرد، مگر آنکه آن‌ها (نیز) درون گروه‌هایی مانند شما هستند!

۸۲- « ما أروع الظواهر الطبيعية التي تقع في بلادنا! كنتُ قد قرأتُ في موسوعة علمية أنّ بحيرة زريوار بمحافظة

کردستان أكبر بحيرة في العالم!»:

(۱) پدیده‌های طبیعی واقع شده در کشور ما چقدر جالب است! در دانشنامه علمی‌ای می‌خواندم که دریای زریوار در کردستان یکی از بزرگترین دریاچه‌ها در جهان است!

(۲) چقدر پدیده‌های طبیعی‌ای که در کشور ما قرار دارد، جالب است! در دانشنامه علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در استان کردستان بزرگترین دریاچه در جهان بود!

(۳) در کشور ما پدیده‌های طبیعی‌ای وجود دارند که واقعاً جالبند! در دانشنامه‌ای علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در کردستان بزرگتر از همه دریاچه‌های دنیا است!

(۴) پدیده‌های طبیعی‌ای که در کشور ما قرار دارد چقدر جالب است! در یک دانشنامه علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در استان کردستان بزرگترین دریاچه در دنیا است!

۸۳- « لا يَنْتَفِعُ أَحَدٌ بِالْإصرارِ عَلَى نِقَاطِ الخِلافِ وَ العُدوانِ فَعَلَى كَلِّ الشُّعوبِ تَعائِشٌ سَلْمِيَّ مَعَ بَعْضِها وَ إنْ تَخْتَلِفُ

فِي لُغَاتِها وَ ألوانِها!»:

(۱) کسی از پافشاری بر نقاط اختلاف و دشمنی سود نمی‌برد پس همه ملت‌ها باید با یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشند اگرچه در زبان‌ها و رنگ‌هایشان تفاوت داشته باشند!

(۲) اصرار کردن بر نقاط اختلاف و دشمنی‌ها به کسی سود نمی‌رساند پس همزیستی مسالمت‌آمیز بر تمام ملت‌ها واجب است حتی اگر در رنگ‌ها و زبان‌هایشان اختلاف داشته باشند!

(۳) هیچ‌کس از اصرار بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی سودی نبرده است پس همه ملت‌ها باید با هم همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشند اگرچه زبان‌های آن‌ها و رنگ‌هایشان متفاوت باشد!

(۴) کسی سودی از پافشاری بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی نمی‌برد پس باید با بعضی ملت‌ها همزیستی مسالمت‌آمیز داشت هرچند که در زبان و رنگ خود تفاوت داشته باشند!

۸۴- « إِيَّاكَ وَ تَجْرِبَةٌ ما جَرَّبَهُ الأَخْرُونَ فَتَحَلَّ بِكَ النَّدَامَةُ!»:

(۱) تجربه نکن چیزی را که دیگران آن را تجربه می‌کنند، چه پشیمانی بر تو فرود می‌آید!

(۲) از اینکه تجربه کنی آنچه را که دیگران تجربه نموده‌اند برحذر باش که پشیمان می‌شوی!

(۳) بپرهیز از تجربه کردن آنچه که سایرین آن را تجربه کرده‌اند که پشیمانی بر تو فرود می‌آید!

(۴) تو را هشدار می‌دهم از اینکه بی‌زمایی چیزی را که سایرین آزموده‌اند، چون پشیمانی بر تو فرود می‌آید!

۸۵- « مزارِعٌ لا تُكثَرُ فِي اسْتِخدامِ الأسمدة الكِيميائيةِ وَ المُبيدِ الزَّراعيِّ إِكثاراً!»:

(۱) کشاورزی در به کارگیری کودهای شیمیایی و آفت‌کش‌های کشاورزی قطعاً زیاده‌روی نمی‌کند!

(۲) ای کشاورز در استفاده از کودهای شیمیایی و آفت‌کش‌های کشاورزی هرگز زیاده‌روی نکن!

(۳) کشاورز هیچ‌گاه در استفاده از کود شیمیایی و آفت‌کش کشاورزی زیاده‌روی نمی‌کند!

(۴) ای کشاورز در استفاده از کودهای شیمیایی و آفت‌کش کشاورزی اصلاً زیاده‌روی نکن!

۸۶- عَيْنِ الخَطَأِ:

(۱) لم أَصْبِحْ حَزِيناً فَإِنِّي قَدْ سَعَيْتُ لِهَدْفِي سَعِيّاً بِالْعَاقِبَةِ! چرا ناراحت باشم، چرا که من برای هدفم بسیار سعی کرده‌ام!

(۲) لا يَتَكَلَّمُ التَّلَامِيذُ حِينَما يُدْرَسُ المُعَلِّمُ لَهُم! دانش‌آموزان نباید حرف بزنند وقتی آموزگار برایشان درس می‌دهد!

(۳) نَعْرِفُ أَصْدِقاءَ يَكُونونَ أوفياءَ فِي وَقتِ الحِراجِ! در زمان تنگنا و بحران، دوستانی را که وفادار هستند، می‌شناسیم!

(۴) كانَ لِي كِتابٌ أَهداهُ إِلَيَّ صَدِيقِي الحَمِيمِ! کتابی داشتم که دوست صمیمی‌ام، آن را به من هدیه داده بود!

۸۷- عین الصحیح:

(۱) إن تَأْكُلِ البومَات فترَان الحقل تُعَد البيئَةُ إلى حالتها الطبيعيَّة!؛ اگر جغدها موش‌های کشتزار را می‌خوردند محیط زیست به حالت طبیعی خود باز می‌گشت!

(۲) لَمَّا وَصَلْنَا إلى المسجد رأينا جماعة يتفقَّهون مُشتاقين!؛ وقتی به مسجد رسیدیم گروهی را دیدیم که مشتاقانه دانش را یاد می‌دهند!

(۳) قد تتظاهر الطيور أمام الأعداء بأنَّ جناحها مكسورٌ لكي تُنقذ فراخها!؛ پرنده‌گان گاهی مقابل دشمنان وانمود می‌کنند که بالشان شکسته است تا جوجه‌هایشان نجات یابند!

(۴) كان إمامنا يعوذ بربه العظیم دائماً من سُبَات العقل و قُبْح الزَّلل!؛ پیشوای ما همواره از سستی اندیشه و زشتی لغزش به پروردگار خویش پناه می‌برد!

۸۸- « شاعران ایرانی بیت‌هایی آمیخته به عربی سرودند که آن‌ها را مُلَمَّع نامیدند! » عین الصحیح:

(۱) أنشد الشعراء الإيرانيون أبياتاً ممزوجة بالعربية أنها تُسمَى مُلَمَّعاً!

(۲) إنَّ الشعراء الإيرانيين أنشدوا أبياتاً ممزوجة بالعربية سمَّوها بالملَّمع!

(۳) إنَّ شعراء إيران أنشدوا أبياتاً كانت ممزوجة بالعربية فسمَّوها مُلَمَّعاً!

(۴) سمَّى الشعراء الإيرانيين بالملَّمع الأبيات التي أنشدوها ممزوجة بالعربية!

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۸۹ - ۹۳) بما يُناسب النص:

يتطور الشعر و يظهر بأشكال مُختلفة في كلِّ عصر، من المعروف أنَّ الشعر القديم يختلفُ اختلافاً كلياً عن الشعر في الوقت الحاضر، أهمُّ ما يميِّز الشعر القديم حرصه على الوزن و القافية، الشعر القديم الذي لا يدخل فيه الوزن و القافية لا يعتبرُ شعراً، بل يُسمَّى فصاحة في الحديث. الشعر في العصر الجاهلي كان وسيلة للتعبير عن وقائع الحياة، الشاعر الجاهلي يصوِّر أسلوب الحياة بدقَّة عالية بحيث تُحسب كتبهم موسوعات تحتوي كلَّ القصص و الأخبار، فنجد فيه وصف الخيام و الحيوانات و الحروب و.... كما نجد المدح و الغزل و الرثاء.

أما في الوقت الحالي قد تغيَّر الشعر عما كان سابقاً، إنَّه شعر حُرَّ يستخدم مفردات لها مغزى عظيم، لهذا الشعر مكانة عظيمة عند الكثير من الناس لأنَّه يصف إلى جانب الواقع و الحقيقة و أيضاً المشاعر.

٨٩- ما هي خصوصيات الشعر القديم؟؛ عَيْن الخطأ:

- (١) الحرص على الأوزان و القوافي!
 (٢) وصف الحياة و الظواهر الماديّة!
 (٣) الغفلة عن المشاعر و الأحاسيس!
 (٤) حكاية القصص بأحسن وجه!

٩٠- من مُستنتجات النَّص:

- (١) إنَّ القيم الشعريّة قد تغيّرت في عصرنا طبقاً لرغبات النَّاس!
 (٢) في العصر الجاهليّ لم يهتمَّ الشعراءُ إلا بوصف الحياة و طبيعتها!
 (٣) في العصر الحاليّ لا يهتمُّ الشعراءُ بالوزن و القافية في الشعر كثيراً!
 (٤) إنشاد الأبيات عن وقائع الحياة يدلُّ على ضعف الشعريّة عند الشّاعر!

٩١- عَيْن الموضوع الأساسي في النَّص:

- (١) الشّعر كلمات تخرج من قلب الشّاعر!
 (٢) يمتاز الشّعر بالاهتمام بالمعاني الرفيعة!
 (٣) الشّعر وسيلة من وسائل تحسين الحالة النفسيّة!
 (٤) تحولات الشّعر تجعله غنيّاً في الأسلوب و المعنى!

■ عَيْن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٩٢ و ٩٣)

٩٢- « أ همّ - إختلافاً - يُسمّى - يُميّز »:

- (١) أ همّ: مذكّر - اسم تفضيل (من مصدر مجرّد ثلاثي) - معرب / مبتدأ و مرفوع، مضاف و المضاف اليه: ما
 (٢) إختلافاً: اسم - مصدر مزيد ثلاثي، من باب افتعال - نكرة - معرب / مفعول مطلق للنوع و منصوب
 (٣) يُسمّى: فعل مضارع - للمفرد المذكّر الغائب - مزيد ثلاثي - مجهول / فعل و نائب فاعله: فصاحة
 (٤) يُميّز: فعل مضارع - مزيد ثلاثي، حروفه الأصليّة أو مادّة الفعل: م ي ز - معلوم / فعل و فاعل

٩٣- « هذا - تغيّر - التعبير - يستخدم »:

- (١) هذا: اسم إشارة للقريب - للمذكّر - مبني / مجرور بحرف الجرّ؛ لهذا: جارّ و مجرور
 (٢) تغيّر: فعل - مزيد ثلاثي، و مصدره: تغيير - معلوم / فعل و فاعله: الشّعر؛ الجملة فعلية
 (٣) التعبير: اسم - مصدر (ماضيه: عبّر، على وزن: فعّل) - معرب - معرّف بأل / مجرور بحرف الجرّ
 (٤) يستخدم: مضارع - مزيد ثلاثي (من باب استفعال، و له ثلاثة حروف زائدة) - متعدّد / فعل و مفعوله: مفردات

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٤ - ١٠٠)

٩٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(١) حينَ الجلسَةِ أرادَ العلماءُ أن يُثبتوا قُدرَتَهُم إثباتاً!

(٢) بعدَ نهايةِ الإمتحانِ لمَ أشاهدِ الطَّالِبينَ إلا مَسرورينَ!

(٣) كانَ الفَلَّاحُ المُجِدُّ يُربى أنواعَ الطُّيورِ في مَزِرعَتِهِ الكَبيرَةِ!

(٤) يا أَيُّهَا الأَوْلادُ المُؤدَّبونَ إحترِموا الكِبارَ وَ الصِّغارَ حتَّى يحترِموكمُ!

٩٥- كم عبارة غير مناسبة في المفهوم:

• خيرُ الكلام ما قلَّ و دلَّ ← بزركى سراسر به گفتار نيست!

• من زرع العُدوان حصد الخُسران ← من حفر بئراً لأخيه وقع فيها!

• تُعرف الأشياء بأضدادها ← شكسته استخوان داند بهای موميایى را!

• خيرُ إخوانكم من أهدى إليكم عيوبكم ← صديقك من صدقك لا من صدَّقك!

(٤) أربع

(٣) ثلاث

(٢) إثنان

(١) واحدة

٩٦- عین حرف «النون» من الحروف الأصلية للفعل:

(١) فجأةً إنكسر الإناء الزجاجي بيد أمي في المطبخ!

(٢) إنهم يرجون أن يبقوا في مأمن من انتقام الشعب!

(٣) ينبسط وجه جدّي حينما يُشاهد لعب الأطفال في بيته!

(٤) لعلّ المسلمين ينتبهون من نوم الغفلة و يعتصمون بحبل الله!

٩٧- عَيْنُ أُسْلُوبِ الشَّرْطِ:

(١) ما تَنْقُلُ النَّاقلاتُ مِنَ المِصافِي إلى مَحطَّاتِ الوُقودِ هُوَ مِشْتَقَّاتِ النَّفْطِ!

(٢) ما أَعْجَبْتَنِي مِشاهِدُ أَشاهِدِها في الفِلمِ فَأَطْفَأْتُ التَّلْفَازَ!

(٣) ما يَتَعَلَّمُ المَرءُ في الصِّغَرِ يُنِزِ قَلْبَهُ و عَقْلَهُ في الكِبَرِ!

(٤) ما أَقْبَحَ هَذا السُّلُوكُ، رِجاءً أَتْرَكَه و كُنْ عاقِلاً!

٩٨- عَيْنُ «يُساعِدُ» يُوضِّحُ ما قَبْلَهُ:

(١) هَذا المُعْجَمُ يُساعِدُنِي اليَوْمَ في فَهْمِ النَّصُوصِ!

(٢) كانَ المِعلِّمُ يُساعِدُنَا دائِماً في البَحْثِ عَنِ الكَلِماتِ!

(٣) وَجَدْتُ مُعْجِماً صَغيراً و هُوَ يُساعِدُ الطِّلابَ في دِروسِهِم!

(٤) نَبَحْتُ عَنِ مُعْجَمٍ في مِكتَبَةِ الجامِعةِ يُساعِدُنَا في التَّرْجِمةِ!

٩٩- عَيْنُ خَبَرِ الحِروفِ المُشَبَّهَةِ بِالفِعلِ و هُوَ اسمُ مِبنى:

(١) أَعْلَمُ أَنَّ اللهَ قَدِ أوجَدَ كَلَّ هَذا الجِمالِ في العالِمِ!

(٢) إسْعُوا يا شِبابَ، لِأَنَّ ما يَبقى و يَدومُ هُوَ السَّعْيُ و العَمَلُ!

(٣) لا تَنْتَظِرُ المِدحَ مِنَ أَصدِقاءِكَ، فَإِنَّ أَنْفَعَهُمُ مِنَ يُهْدِي إِلَيْكَ عِيوبَكَ!

(٤) إِنَّ هَذهَ الطَّيُورَ تَسْتِخدِمُ الحِيلَ الدِّفاعِيَّةَ لِطَرْدِ المُفْتَرِسينَ عَنِ أَعْشاشِها!

١٠٠- « عَصَفَتْ رِياحٌ شَدِيدَةٌ حَرَبَتْ بِيوتاً جَنبَ شاطِئِ البِحرِ ...! » عَيْنُ الخِطِّاءِ لِلْفِراغِ (بِما يَكُونُ المِفعولُ المِطلقُ):

(٢) تَخْرِيباً وِاسِعاً

(١) مُخْرِباً

(٤) تَخْرِيباً لا يوصِفُ

(٣) تَخْرِيباً

۱۰۱- کدام مورد درباره آیین و اندیشه کنفوسیوس در چین باستان نادرست است؟

- (۱) کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره دین یا خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است.
- (۲) اندیشه و تعلیمات کنفوسیوس مربوط به روابط میان انسان‌ها بود و آنچنان بر نظام سیاسی و اجتماعی چین باستان تأثیرگذار نبوده است.
- (۳) در دوره حکومت هان، مأموران دولتی در چارچوب اصول کنفوسیوس، براساس توانمندی‌ها و شایستگی‌های خویش به خدمت گرفته می‌شدند.

(۴) اساس تعلیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه باید رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

۱۰۲- در یک موقعیت فرضی، مورخی از سال ۳۰۰ میلادی تا ۴۰۰ میلادی می‌زیسته است، کدام مورد درباره وی درست است؟

- (۱) او شاهد گسترش مسیحیت، تقسیم امپراتوری روم و سقوط روم غربی بوده است.
- (۲) او ناظر بر شکل‌گیری جنگ‌های کارتاژی، قیام بردگان و دیکتاتوری ژولیوس سزار بوده است.
- (۳) او دوران تسلط جمهوری رم بر ایتالیا و جنگ‌های کارتاژی و دیکتاتوری ژولیوس سزار را درک کرده است.
- (۴) او شاهد تقسیم امپراتوری روم و رسمی شدن مسیحیت به‌عنوان مذهب رسمی امپراتوری روم بوده است.

۱۰۳- کدام گزینه در مورد وقایع دوران پادشاهی قباد ساسانی در رابطه با مزدک نادرست است؟

- (۱) در زمان او حکومت ساسانی با جنبش اجتماعی و اقتصادی مزدک مواجه شد.
- (۲) قباد در آغاز زمامداری خود در جهت کاهش قدرت اشراف و موبدان به حمایت از مزدک برخاست.
- (۳) قباد پس از بازگشت به قدرت برای حفظ موقعیت خود به حمایت از مزدک برخاست.
- (۴) در پایان دوران قباد، با هدایت خسرو، پسر و جانشین او، مزدک به مناظره‌ای ساختگی دعوت شد.

۱۰۴- کدام‌یک از مطالب زیر در ارتباط با تاریخ‌نگاری روایی نادرست است؟

- (۱) در این نوع تاریخ‌نگاری، مورخ به یک موضوع واحد با ذکر اسناد می‌پردازد.
- (۲) تاریخ‌نگاران با دخل و تصرف در روایت‌ها بهترین روایت را ذکر می‌کردند.
- (۳) محمدین جریر طبری، یکی از چهره‌های این تاریخ‌نگاری، در اثر خود نظری در رابطه با درستی یا نادرستی اخبار ارائه نمی‌دهد.
- (۴) این تاریخ‌نگاری در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر (ص) و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد.

۱۰۵- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد شخصیت و اقدامات «عبدالله بن ابی»، نادرست است؟

- (۱) او پس از پیروزی مسلمانان در جنگ بدر، اظهار مسلمانی کرد؛ اما از منافقان مدینه بود.
- (۲) هنگامی که رسول خدا تصمیم به محاصرهٔ یهودیان بنی‌نضیر گرفت، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد.
- (۳) در غزوه‌های احد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.
- (۴) تحت تأثیر مشاوران خود، انتقادکنندگان را به بصره و مصر تبعید کرد.

۱۰۶- از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، کدام بود؟

- (۱) استفاده از صدای طبل در آغاز حملات
 - (۲) استفاده از نیروی دریایی در جنگ‌ها
 - (۳) استفاده از فیل در جنگ‌ها
 - (۴) تکیه بر نیروی پیاده‌نظام در جنگ‌ها
- ۱۰۷- پس از حملهٔ مغولان چه عواملی زمینهٔ احیای تدریجی فعالیت‌های علمی و آموزشی را در ایران فراهم آورد؟
- (۱) گرایش مغولان به اسلام، فعالیت‌های فرهنگی و علمی مردم و علاقهٔ آن‌ها به رشته‌های گوناگون
 - (۲) در امان بودن هنرمندان و دانشمندان از حملهٔ مغولان و حمایت ایلخانان از دانشمندان، عالمان و هنرمندان
 - (۳) حمایت مغولان از هنرمندان، ورود هنرمندان به سرزمین‌های ایلخانان و کوشش وزیران ایرانی
 - (۴) گرایش مغولان به اسلام، تشکیل حکومت ایلخانی و افزایش قدرت سیاسی وزیران ایرانی

۱۰۸- کدام عبارت در مورد وضعیت علوم مختلف در عصر صفوی نادرست است؟

- (۱) در عصر صفوی علوم تجربی و ریاضیات در ایران رو به افول گذاشت و تنها برخی از متون کهن در مدارس تدریس می‌شد.
- (۲) تاریخ‌نگاری در این عصر نسبت به دورهٔ مغول در هر سه حوزهٔ تاریخ عمومی، محلی و تکننگاری رونق بیشتری یافت.
- (۳) با ورود عده‌ای از علمای شیعه به ایران، آموزش علوم دینی گسترش یافت و آموزش ادبیات، حکمت و فلسفه در مراکز مختلفی صورت گرفت.
- (۴) نجوم و ستاره‌شناسی با خرافات آمیخته شد و اعتقاد به سعد و نحس در میان عام و خاص رایج بود.

۱۰۹- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با «سرف‌ها» در قرون وسطا نادرست است؟

- (۱) در پایین‌ترین مرتبهٔ اجتماعی نظام فئودالی قرار داشتند.
- (۲) سرف‌ها اجازه نداشتند که ملک ارباب خود را ترک کنند.
- (۳) مانند برده قابل خرید و فروش بودند.
- (۴) عده‌ای از آنان، کشاورزان آزادی بودند که به علت بدهکاری سرف شدند.

۱۱۰- کدام گزینه از دلایلی که انگلیسی‌ها برنامه تغییر سلطنت در ایران را پیگیری می‌کردند، نیست؟

(۱) انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران بیم داشتند.

(۲) ایران در مسیر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت.

(۳) هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران متحمل می‌شد بالا بود.

(۴) بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۰۷ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم بالا رفته است.

۱۱۱- کدام گزینه در مورد توالی زمانی حوادث انقلاب اسلامی سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ به‌درستی بیان شده است؟

(۱) حکومت نظامی در اصفهان - قیام ۱۷ شهریور - مرگ مشکوک دکتر شریعتی و مصطفی خمینی - انتشار مقاله توهین‌آمیز علیه امام خمینی

(۲) قیام ۱۷ شهریور - مرگ مشکوک دکتر شریعتی و مصطفی خمینی - انتشار مقاله توهین‌آمیز علیه امام خمینی - حکومت نظامی در اصفهان

(۳) مرگ مشکوک دکتر شریعتی و مصطفی خمینی - انتشار مقاله توهین‌آمیز علیه امام خمینی - حکومت نظامی در اصفهان - قیام ۱۷ شهریور

(۴) انتشار مقاله توهین‌آمیز علیه امام خمینی - حکومت نظامی در اصفهان - قیام ۱۷ شهریور - مرگ مشکوک دکتر شریعتی و مصطفی خمینی

۱۱۲- کدام یک از گزینه‌های زیر ترکیب نیروهای «سازمان نقاب» را به‌درستی نشان می‌دهد؟

(۱) اعضای نیروی هوایی رژیم پهلوی به همراه منافقین

(۲) گروهک‌های ملی‌گرای طرفدار دکتر مصدق و سازمان جاسوسی آمریکا

(۳) تعدادی از افسران ارتش به همراه طرفداران ابوالحسن بنی‌صدر

(۴) تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار

۱۱۳- کدام مورد درباره تقدم و تأخر زمانی وقوع رویدادهای زیر، نادرست است؟

(الف) دور اول جنگ‌های ایران و روسیه آغاز شد.

(ب) جورج واشینگتن به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهور آمریکا انتخاب شد.

(ج) ناپلئون با اجرای یک کودتا در فرانسه به قدرت رسید.

(د) ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی‌گرا به قتل رسیدند.

(۱) «ج» بعد از «ب» و قبل از «الف» اتفاق افتاد. (۲) «د» بعد از «الف» و قبل از «ج» روی داد.

(۳) «الف» بعد از «ج» و قبل از «د» اتفاق افتاد. (۴) «ب» قبل از «ج» و قبل از «د» روی داد.

۱۱۴- با توجه به متن زیر کدام گزینه با مراحل تحقیق و پژوهش در جغرافیا همخوانی دارد؟

«به نظر می‌رسد گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی‌نظمی‌های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی، عامل افزایش خشک‌سالی‌ها در دهه‌های اخیر باشد.»

- (۱) در این مرحله قبل از طبقه‌بندی اطلاعات و بعد از بیان مسئله، پژوهش جهت‌دهی می‌شود.
- (۲) در این مرحله قبل از نتیجه‌گیری و بعد از جمع‌آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل اطلاعات صورت می‌گیرد.
- (۳) در این مرحله قبل از ارائه پاسخ‌های پیشنهادی و بعد از پردازش اطلاعات، سابقه و نتایج پژوهش دیگران بررسی می‌شود.
- (۴) در این مرحله قبل از جمع‌آوری اطلاعات و بعد از تدوین فرضیه پژوهش، دلایل علمی و منطقی در جهت تأیید یا رد فرضیه ارائه می‌شود.

۱۱۵- کدام مورد، عبارت زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

«توده هوای مرطوب غربی، ... را در دوره ... به داخل ایران منتقل و ... به همراه دارد.»

- (۱) رطوبت اقیانوس هند - گرما - باران‌های سیلابی
- (۲) رطوبت دریای سرخ - سرما - بارندگی
- (۳) رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس - سرما - برف و باران
- (۴) رطوبت اقیانوس آرام - گرما - بارندگی

۱۱۶- کدام گزینه در رابطه با شهرستان طبس واقع در استان خراسان جنوبی صحیح است؟

- (۱) از چند دهستان همجوار تشکیل شده است که توسط فرماندار اداره می‌شود.
- (۲) با به هم پیوستن چند بخش همجوار، تابع تشکیلات حکومت مرکزی است.
- (۳) شامل چند شهر که امکان خدمات‌رسانی و برنامه‌ریزی در شبکه‌ای واحد را فراهم می‌کند.
- (۴) با محدوده جغرافیایی معین و همگون، کوچک‌تر از بخش و بزرگ‌تر از دهستان است.

۱۱۷- متن زیر با کدام گزینه در رابطه با سکونتگاه‌ها مطابقت دارد؟

«شهر باستانی بیشاپور، که در شمال غربی کازرون قرار دارد، در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود. این شهر تا قرن هفتم هجری، آباد و مسکونی بود اما بعد از آن جنگ و بیماری سبب از بین رفتن این شهر شد.»

- (۱) موقعیت پدیده‌های طبیعی و انسانی شکل سکونتگاه‌ها را پدید می‌آورد و نقش آن‌ها را در طول زمان تثبیت می‌کند.
- (۲) مکان استقرار یک سکونتگاه روی زمین در ادامه حیات یا گسترش آن و یا حتی از بین رفتن آن نقش مهمی دارد.
- (۳) شیوه مدیریت نواحی و خط‌مشی‌ها یا دگرگونی‌های طبیعی نمی‌تواند تغییراتی در وضعیت سکونتگاه‌ها ایجاد کند.
- (۴) وضع جغرافیایی یک سکونتگاه اعم از عوامل طبیعی یا انسانی می‌تواند نقش سکونتگاه‌ها را تحت تأثیر قرار دهد.

۱۱۸- تصویر زیر نوعی فرسایش طبیعی در بیابان را نمایش می‌دهد. کدام گزینه این شکل را به وجود می‌آورد؟

- (۱) جابه‌جایی ماسه‌ها در سطح زمین
- (۲) تخریب مواد نرم در لبه تخته‌سنگ‌ها
- (۳) انحلال سنگ‌های آهکی و گچی
- (۴) یخ بستن آب در شکاف‌ها و درزها

۱۱۹- «جغرافی‌دان‌ها با به‌کارگیری یک یا چند معیار حدود یا مرزهای نواحی مختلف کشاورزی را روی نقشه نمایش می‌دهند. در نواحی استوایی قهوه به صورت تخصصی و با استفاده از وسایل پیشرفته برای فروش گسترده در بازارهای جهانی تولید می‌شود.» کدام گزینه دربارهٔ ارتباط متقابل انسان با این ناحیه قابل توجه است؟

(۱) انسان‌ها با ایجاد تغییرات در محیط‌های طبیعی نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا آن‌ها را تغییر می‌دهند.

(۲) انسان‌ها با ابداع ابزارهایی بر شرایط خاص محیط‌های طبیعی غلبه می‌کنند و با توجه به آن دست به عمل می‌زنند.

(۳) انسان‌ها با نواحی ارتباط دوسویه برقرار می‌کنند و این نواحی نیز به یکدیگر وابسته هستند و با هم کنش متقابل دارند.

(۴) حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی بر نواحی تأثیر گذارند و برنامه‌ریزی دولت‌ها موجب تغییر نواحی می‌شود.

۱۲۰- با توجه به این که یکی از ویژگی‌های عمده برنامهٔ آمایش سرزمین، توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همهٔ مناطق و استان‌های کشور است،

در کدام مناطق بخش دامداری باید توسعه یابد؟

(۱) تولیدات محصولات دامی براساس موقعیت نسبی، تطبیق یابد و انواع محصولات غذایی تولید و صادر شود.

(۲) تولیدات محصولات دامی براساس موقعیت ریاضی، تطبیق یابد و شرایط مناسبی برای پرورش انواع دام فراهم شود.

(۳) ویژگی‌ها و توان‌های محیطی ناشی از موقعیت نسبی، تطبیق یابد و متناسب با آن دامداری در بخش‌های مختلف کشور توسعه یابد.

(۴) با ارزیابی پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون مناطق مختلف کشور ناشی از موقعیت ریاضی، دامداری در بخش‌های مختلف کشور توسعه یابد.

۱۲۱- نتیجهٔ سرمایه‌گذاری شهرنشینان در نواحی روستایی و تلاش برای ایجاد کشت تجاری در کشورهای توسعه‌یافته چه بوده است؟

(۱) افزونی جمعیت روستایی

(۲) کاهش روستائینی

(۳) رشد و رونق فزایندهٔ روستاها

(۴) افزایش مشکلات روستاییان

۱۲۲- مشکل توقف طولانی کشتی‌ها در بندرها برای تخلیه و بارگیری چگونه برطرف شد؟

(۱) با سرمایه‌گذاری گسترده در احداث بندر و اسکله‌ها

(۲) تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر

(۳) کاربرد فناوری‌های پیشرفته و با هزینهٔ کم در نحوهٔ بارگیری

(۴) کم کردن حجم کالاهای در حال جابه‌جایی

۱۲۳- چرا در دامنه‌های پرشیب البرز شمالی، احتمال وقوع زمین‌لغزش وجود دارد؟

(۱) ذوب تدریجی برف موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه‌ها شده و امکان نفوذ بیشتری را فراهم می‌کند.

(۲) خروج و انباشته شدن خاکسترهای آتشفشانی با ضخامت زیاد بر سطح دامنه‌ها و سپس وقوع بارش، موجب اشباع آن‌ها می‌شود.

(۳) نفوذ باران در دامنه‌های متراکم از درختان و گیاهان افزایش می‌یابد.

(۴) بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند.

۱۲۴- با توجه به این که زمین از غرب به شرق حرکت می‌کند و بین همهٔ مکان‌های واقع بر نصف‌النهارهای مختلف کرهٔ زمین همواره اختلاف زمانی وجود دارد:

«برای رفتن از تهران به دهلی، با توجه به ... باید ساعت خود را ...»

(۱) ساعت رسمی یا استاندارد - جلو بکشیم

(۲) ساعت واقعی یا محلی - جلو بکشیم

(۳) ساعت واقعی یا محلی - عقب ببریم

(۴) ساعت رسمی یا استاندارد - عقب ببریم

۱۲۵- در متن زیر چند نادرستی دربارهٔ مدیریت سیل وجود دارد؟

«احداث سد تنظیمی در مسیر حبله‌رود یکی از روش‌های سازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل است. به‌کارگیری این روش پوشش گیاهی

حوضهٔ رود را تقویت می‌کند و منجر به نفوذ دادن آب باران در حوضه می‌شود. با این روش حریم سیل‌گیر این رودخانه مشخص می‌شود.»

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۱۲۶- در کدام گزینه احتمال وقوع مغالطه اشتراک لفظ وجود دارد؟

(۱) او به من گفت از این به بعد باید زندگی را بیشتر جدی بگیرم.

(۲) به او گفتم کتابم را پاره کردی! اما او برعهده نگرفت.

(۳) با وجود چنین افرادی در کلاس، ما بهترین کلاس مدرسه نخواهیم شد.

(۴) پدر برادرزاده‌ام بیمار است و در حال سپری کردن دوران سخت و پرمشقتی است.

۱۲۷- اگر بین دو مفهوم کلی B و C رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار باشد، به طوری که C اعم از B باشد و رابطه A با C تباین باشد،

کدام گزینه درباره مفهوم A صحیح است؟

(۱) می‌تواند با B رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشد. (۲) با B رابطه تباین دارد.

(۳) می‌تواند با B رابطه عموم و خصوص من وجه داشته باشد. (۴) با B رابطه تساوی دارد.

۱۲۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

عبارت «اوسیا یا جوهر، ماهیتی است که اگر در خارج یافت شود، نیاز به موضوعی ندارد.» ... «ماهیت از ریشه ماهو به معنای این چیست یا

چیستی می‌باشد.» یک تعریف ... است که ...

(۱) برخلاف - مفهومی - اغلب در علوم عقلی و منطق به کار می‌رود.

(۲) برخلاف - ترکیبی - از دو تعریف لفظی و مفهومی تشکیل شده است.

(۳) همانند - ترکیبی - ارائه مجموعه‌ای از دو نوع مختلف تعریف است.

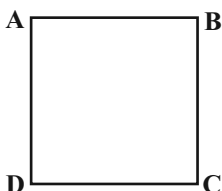
(۴) همانند - لفظی - بیشتر در کتب ادبی و لغت‌نامه‌ها یافت می‌شود.

۱۲۹- نوع قضیه محصوره در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) قریب به اتفاق مدارس تعطیل شدند. (۲) تقریباً هیچ کس در مدرسه نبود.

(۳) حتی یک نفر هم از او راضی نیست. (۴) تعداد قابل توجهی حاضر نبودند.

۱۳۰- اگر مربع روبه‌رو مربع تقابل باشد، صحت موارد زیر را به ترتیب بررسی کرده و پاسخ درست را انتخاب کنید:

- کذب B در صورت صدق D

- کذب B در صورت وجود نسبت تباین بین موضوع و محمول A

- نامعلوم بودن صدق و کذب C در صورت صدق نقیض D

(۱) صحیح - صحیح - صحیح - صحیح

(۱) صحیح - صحیح - غلط

(۲) غلط - صحیح - غلط

(۳) صحیح - غلط - صحیح

۱۳۱- می‌دانیم که در یک قیاس اقترائی معتبر علامت محمول نتیجه قطعاً مثبت است. اگر «بعضی الف ب است» مقدمه اول این استدلال و (ب)

حدوسط باشد؛ کدام گزینه درباره این قیاس صحیح است؟

- (۱) موضوع نتیجه نیز علامت مثبت دارد.
 (۲) مقدمه دیگر قیاس موجب است.
 (۳) سور نتیجه ممکن است کلی باشد.
 (۴) علامت محمول مقدمه دیگر قطعاً مثبت است.

۱۳۲- تفاوت هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی در چیست؟

- (۱) موضوع یکی از این دو شاخه اعم از دیگری است.
 (۲) هستی‌شناسی بخش ریشه‌ای و معرفت‌شناسی بخش فرعی است.
 (۳) هستی‌شناسی احکام کلی می‌دهد ولی احکام معرفت‌شناسی جزئی هستند.
 (۴) موضوع فلسفه بررسی وجود و احکام آن است پس شامل معرفت‌شناسی نمی‌شود.
- ۱۳۳- تشبیه کیهان به «ساز چنگی که سیم‌های آن از طرفین تحت فشار دو نیروی متقابل است»، به دیدگاه کدام یک از فلاسفه نخستین یونان

نزدیک‌تر است؟

- (۱) پارمنیدس (۲) هراکلیتوس (۳) فیثاغورس (۴) تالس

۱۳۴- اساس اختلاف گرگیاس با سایر فلاسفه در پذیرش یا عدم پذیرش کدام اصل است؟

- (۱) واقعیت داشتن جهان (۲) امکان شناخت
 (۳) ابزار شناخت (۴) تعلیم شناخت

۱۳۵- کدام گزینه درباره ابزار عقل از ابزارهای شناخت صحیح است؟

- (۱) اینکه می‌بینم باد می‌وزد و برگ درخت حرکت می‌کند یک گزاره تجربی بنابر اصل علیت است.
 (۲) پی‌بردن به اسرار و رموز طبیعت به واسطه شناخت حسی صورت می‌گیرد.
 (۳) کسب مقدمات استدلال‌های قیاسی کارکرد ویژه عقل در مقایسه با سایر ابزارهاست.
 (۴) آنچه شکاکیت مطلق را رد می‌کند شناخت عقلانی محض است.

۱۳۶- کدام عبارت درباره نظر دکارت پیرامون حقیقت انسان نادرست است؟

- (۱) نفس یا روح ما مرکز اندیشه‌ها و تفکرات ما است که استدلال‌ها را ارزیابی می‌کند.
 (۲) روح و نفس در کارکردشان از هم جدا نیستند و روح از بدن استفاده می‌کند.
 (۳) هنگامی که از لفظ «من» استفاده می‌کنیم، به ساحت معنوی خود ارجاع می‌دهیم.
 (۴) نفس یک عقل متعالی و برتر است که کاملاً از قوانین فیزیکی آزاد است.

۱۳۷- کدام گزینه درباره نظریات فلاسفه مسلمان و ارسطو پیرامون فعل اخلاقی صحیح است؟

- (۱) عقل عملی در شناخت شرایط تحقق فعل اخلاقی بی‌نیاز از عقل نظری است.
- (۲) به وسیله عقل نظری قادر به تشخیص حسن و قبح اعمال آدمی و احکام اخلاقی خواهیم بود.
- (۳) منشأ گرایش به نیکی و گریز از بدی‌های اخلاقی عقل نظری و عامل عمل به آن عقل عملی است.
- (۴) سعادت فرد در راستای انجام فعل اخلاقی محقق می‌شود که منوط به رشد و اعتدال عقل انسان است.

۱۳۸- اگر محمول جزئی از تعریف موضوع باشد قضیه حاصل ... است مانند ... و اگر موضوع و محمول هیچ مصداق مشترکی نداشته باشند؛ قضیه

حاصل لزوماً

- (۱) وجوبی - مثلث شکل است - ممتنع است
- (۲) امکانی - انسان دست و پا دارد - ممتنع است
- (۳) وجوبی - فولاد فلز است - ممتنع نیست
- (۴) امکانی - پرندگان لانه‌ساز هستند - ممتنع نیست

۱۳۹- کدام گزینه درباره علیت از منظر هیوم درست است؟

- (۱) دیوید هیوم معتقد است که علیت چیزی نیست جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌ها.
- (۲) از منظر هیوم تکرار مشاهده توالی بین طلوع خورشید و روشن شدن زمین باعث منعکس شدن علیت در ذهن می‌شود.
- (۳) هیوم در وجود رابطه ضروری علیت بین پدیده‌ها شک می‌کند و معتقد است که با توسل به حس می‌توان آن را کنار گذاشت.
- (۴) هیوم فیلسوفی تجربه‌گراست و نظرش درباره علیت را در چهارچوب معرفت‌شناسانه فیلسوفان تجربی‌مسلك پیش از خود مطرح می‌کند.

۱۴۰- کدام گزینه درباره نظرات فلاسفه اروپایی در باب پذیرش خدا نادرست است؟

- (۱) دکارت وجود تصور نامتناهی در اذهان ما را مشروط به وجود واقعی خود امر نامتناهی می‌داند.
- (۲) از نظر هیوم، دلایل دکارت و سایر فیلسوفان به دلیل عدم توانایی در اثبات صفات ازلی و ابدی خداوند، پذیرفتنی نیست.
- (۳) کانت با مقدمه قرار دادن وجدان اخلاقی در استدلال خود، نهایتاً ضرورت وجود خدا جهت انجام فعل اخلاقی را اثبات می‌کند.
- (۴) دکارت عقل‌گرا همچون کانت پذیرش خدا را پشتوانه‌ای برای معناداری زندگی می‌دانست اما وجود عینی او را اثبات کرد.

۱۴۱- کدام یک از موارد زیر به ترتیب در برهان «فارابی» و «ابن‌سینا» در باب اثبات وجود خداوند دیده نمی‌شوند؟

- (۱) علت مقدم بر معلول خود وجود دارد - در جهان برخی امور واقعی و مستقل از ذهن ما هستند.
- (۲) هر چه که واقعیت دارد، باید دارای علتی باشد - تسلسل علل نامتناهی امری محال و غیرممکن است.
- (۳) در زنجیره علت‌ها و معلول‌ها، هر علت در عین حال معلول هم هست - امکان ذاتی شیء برای تحقق آن کافی نیست.
- (۴) هر آنچه که وجود یافته است نیازمند علت است - ملاک نیازمندی معلول در وجود فقیر و نیازمند آن است.

۱۴۲- در دوره اول حاکمیت کلیسا در اروپا ... عامل تضعیف ایمان به شمار می‌رفت و در قرن یازدهم تا سیزدهم میلادی ... به حاکمیت عقل در

برابر دین منجر گردید.

- ۱) دخالت و چون و چرا کردن عقل - روی آوردن فیلسوفان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی
- ۲) امری شیطانی و غیردینی دانستن عقل - مطالعه کتب ابن‌سینا و ابن‌رشد و آشنایی با مسائل دینی
- ۳) دخالت و چون و چرا کردن عقل - ناسازگاری میان تبیین عقلانی مسائل دینی با مبانی اولیه کلیسا
- ۴) امری شیطانی و غیردینی دانستن عقل - عقب‌نشینی از عقاید دینی در نتیجه تقابل با عقلانیت

۱۴۳- کدام گزینه نظر فیلسوفان مسلمان درباره عقل را به عنوان دستگاه تفکر به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) از نظر ابن‌سینا پذیرش سخنان کاذب و نادرست، خروج از حقیقت انسانی را به دنبال دارد.
- ۲) نوزادی که تازه متولد شده در مرحله عقل بالملکه قرار دارد که صرفاً استعداد درک معقولات را داراست.
- ۳) درک بدیهیات مقدم بر مرحله عقل بالفعل انجام می‌شود و انسان در این مرحله از آن‌ها بی‌نیاز نیست.
- ۴) مقصود از عبارت «ما فرزندان دلیل هستیم» این است که هر سخن درستی مبتنی بر استدلال است.

۱۴۴- از نظر ابن‌سینا با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت ...

- ۱) می‌توان درباره آن داوری کلی کرد؛ زیرا تمام اجزای طبیعت خیراند و شر به هیچ صورت وجود ندارد.
- ۲) نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد؛ زیرا بعضی اجزای طبیعت واقعاً شراند.
- ۳) می‌توان درباره آن داوری کلی کرد؛ زیرا مانعی بر سر راه طبیعت نیست.
- ۴) نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد؛ زیرا حتی وقایع ویرانگر طبیعی نیز در نظم کلی جهان مؤثراند.

۱۴۵- کدام عبارت درباره اصول اولیه حکمت متعالیه نادرست است؟

- ۱) حقیقت موجودات یکی بیش نیست و تکثر در اصل و حقیقت اشیاء محال است.
- ۲) مفهوم اصیل عبارت است از مفهومی مشترک که از همه موجودات ادراک می‌شود.
- ۳) وحدت حقیقت وجود، حاصل برآیند دو اصل اصالت وجود و اشتراک مفهوم وجود است.
- ۴) وجود همانند نور دارای مراتب گوناگون است و اختلاف موجودات به همین امر برمی‌گردد.

۱۴۶- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

الف) عبارت «از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.» به ویژگی یادگیرنده بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ب) عبارت «ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.» به ویژگی تیزبین بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ج) احتیاجی نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد.

د) کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

ه) عبارت «پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.» به ویژگی نوآور بودن

کارآفرینان موفق اشاره دارد.

و) کارآفرینان شجاعتی برای شروع یک سرمایه‌گذاری جدید دارند که دیگران فاقد آن هستند.

(۱) غ - ص - غ - غ - غ - ص - ص - غ - ص - غ

(۲) غ - ص - ص - ص - غ - ص - غ - ص - غ

(۳) ص - غ - ص - ص - ص - ص - غ - ص - غ - ص

(۴) ص - غ - غ - غ - غ - ص - غ - ص - غ - ص

۱۴۷- به ترتیب، کدام پیمان تجاری در سال ۱۹۴۷ در جهت «جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان»

وضع شد و عامل گسستن از پیمان‌های تجاری کدام است؟

(۱) قرارداد «گات» - حفاظت از منافع ملی کشورها

(۲) پیمان نفتا - کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر

(۳) برتن وودز - تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود

(۴) سازمان تجارت جهانی - آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها

۱۴۸- یک تولیدکننده قطعات یدکی خودرو سال گذشته ۵۰۰۰ قطعه برای فروش به کارخانه‌های معتبر خودروسازی تولید کرده ولی تنها ۳۰۰۰ قطعه را

توانسته است با قیمت میانگین ۱۰۰,۰۰۰ تومان به فروش برساند، نتیجه عملکرد اقتصادی این تولیدکننده در پایان سال گذشته چیست؟

مبلغ به تومان	انواع هزینه‌های تولید
۸۴,۰۰۰	۱- هزینه مواد اولیه و مزد برای تولید هر قطعه
۲,۰۰۰,۰۰۰	۲- هزینه کل استهلاک دستگاه‌های سرمایه‌ای

(۱) ۱۲۵ میلیون تومان زیان کرده است.

(۲) ۱۲۲ میلیون تومان سود برده است.

(۳) ۱۲۵ میلیون تومان سود برده است.

(۴) ۱۲۲ میلیون تومان زیان کرده است.

۱۴۹- عبارات کدام گزینه در خصوص جریان چرخشی بین بازیگران اقتصادی نادرست است؟

(۱) در بازار محصولات، خانوارها بابت خرید کالاها و خدمات پول را در بازار پرداخت و بنگاه‌ها تحت عنوان درآمد پول را دریافت می‌کنند.

(۲) در بازار عوامل تولید، خانوارها عوامل تولید را به بازار ارائه می‌کنند و دولت‌ها و بنگاه‌ها این عوامل را دریافت می‌کنند و پول بابت به‌کارگیری آن‌ها را

تحت عنوان حقوق (دستمزد)، اجاره یا سود به خانوارها پرداخت می‌کنند.

(۳) دولت‌ها کمک‌هایی تحت عنوان یارانه به‌صورت نقدی یا کالا و خدمات به بنگاه‌ها یا خانوارها پرداخت می‌کنند در مقابل مبالغی تحت عنوان مالیات

از آن‌ها دریافت می‌کنند.

(۴) در بازار عوامل تولید خانوارها خریدار، دولت و بنگاه‌ها فروشنده هستند، در بازار محصولات بنگاه‌ها و دولت فروشنده، خانوارها خریدار هستند.

۱۵۰- در یک کشور آسیایی، پس از اجرای برنامه بلندمدت فرهنگ‌سازی توانسته‌اند جمعیت فعال کشور را به ۲,۲۵۰,۰۰۰ نفر برسانند که از این تعداد

۲۰۰,۰۰۰ نفر از فارغ‌التحصیلان رشته‌های پیراپزشکی مازاد بر نیاز کشور بوده است و نتوانستند شاغل شوند و ۲۵۰,۰۰۰ نفر نیز به علت رکود ناشی

از کرونا شغل خود را از دست داده‌اند. مابقی جمعیت فعال، شاغل هستند.

الف) نرخ اشتغال در این کشور چقدر است؟

ب) فارغ‌التحصیلان پیراپزشکی و کسانی که از شیوع کرونا شغل خود را از دست داده‌اند، به ترتیب هر گروه دچار چه نوع بیکاری می‌باشند؟

(۲) الف) ۸۰ درصد ب) ساختاری - دوره‌ای

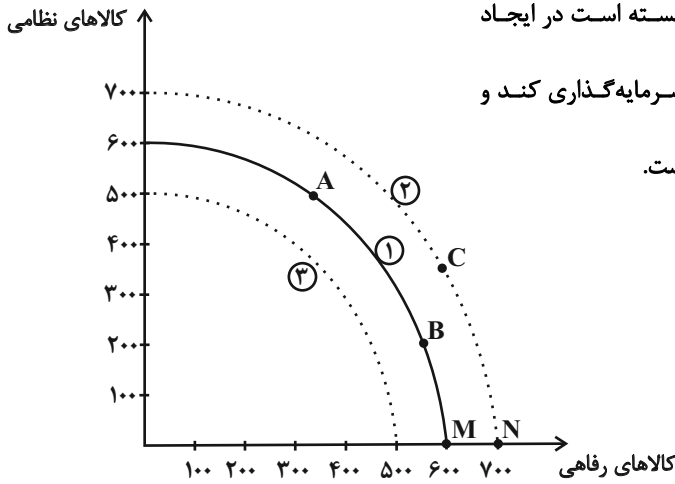
(۱) الف) ۲۰ درصد ب) ساختاری - دوره‌ای

(۴) الف) ۸۰ درصد ب) دوره‌ای - فصلی

(۳) الف) ۲۰ درصد ب) دوره‌ای - فصلی

۱۵۱- در یک کشور فرضی انواع تولید کشور به دو دسته «کالاهای نظامی» و «کالاهای رفاهی» تقسیم شده است. منحنی شماره (۱) نشان‌دهنده مرز

امکانات تولید PPF در زمان حاضر است. در هر یک از شرایط زیر چه تغییری در منحنی PPF رخ خواهد داد؟

الف) این کشور با اختصاص بودجه زیادی به تولید کالاهای رفاهی، نتوانسته است در ایجاد نیروگاه‌های برق جدید و مکانیزه کردن تولید صنعتی و کشاورزی سرمایه‌گذاری کند و نیروگاه‌های قبلی نیز مستهلک شده و توان تولید برق آن‌ها کاهش یافته است.

ب) براساس داده‌های آماری، نیروی انسانی آموزش دیده در بخش صنعت و کشاورزی ۱۰ درصد افزایش یافته و نیز با مناسب‌سازی فضای بازار کار، بخش خصوصی ۳۰ درصد به سرمایه‌گذاری‌های خود در بخش‌های ساختمان و تولید صنعتی و کشاورزی افزوده است.

پ) اولویت دولت «مقابله نظامی» با قدرتهای منطقه‌ای است و تأمین نیازهای رفاهی فعلاً در اولویت قرار ندارد.

(۱) الف) افزایش تولید کالاهای رفاهی و انتقال از نقطه B به C (ب) رسیدن به رشد اقتصادی و انتقال به منحنی شماره (۲) (پ) انتقال از نقطه B به C

(۲) الف) کاهش رشد اقتصادی و انتقال منحنی مرز امکانات تولید حاضر به منحنی شماره (۳) (ب) افزایش تولید کالاهای رفاهی و انتقال از نقطه M به

N یا نقطه‌های دیگر از منحنی شماره (۲) (پ) انتقال از منحنی شماره (۱) به منحنی شماره (۳)

(۳) الف) افزایش تولید کالاهای رفاهی و انتقال از نقطه M به N یا نقطه‌های دیگر از منحنی شماره (۲) (ب) رسیدن به رشد اقتصادی و انتقال به

منحنی شماره (۳) (پ) انتقال از منحنی شماره (۱) به منحنی شماره (۳)

(۴) الف) انتقال به منحنی شماره (۳) و کاهش تولید ناخالص داخلی (ب) انتقال به منحنی شماره (۲) (پ) انتقال از نقطه B به نقطه A

۱۵۲- عبارات کدام گزینه در ارتباط با مرز امکانات تولید صحیح است؟

الف) در صورتی می‌توان به نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید، دست یافت که منابع و ظرفیت‌های تولیدی اقتصاد مورد نظر افزایش پیدا کند.

ب) وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

ج) با تغییر نحوه استفاده از منابع، اقتصاد کشور می‌تواند به نقطه‌ای خارج از مرزهای امکانات تولید خود دست یابد.

د) منابع موجود در زیر مرز امکانات تولید، برای رسیدن به نقاط روی مرز امکانات تولید کفایت می‌کند.

د - ب (۴)

ب - ج (۳)

الف - د (۲)

الف - ج (۱)

۱۵۳- جدول زیر میزان مالیات پرداختی جامعه A را نشان می‌دهد، با توجه به مندرجات جدول، مجموع میزان مالیات غیرمستقیم و میزان مالیات بر

مالیات بر درآمد اشخاص	$\frac{1}{4}$ مجموع مالیات مستقیم
مالیات بر مشروبات غیرالکلی	۲۷ میلیون دلار
عوارض شهرداری	۱۲ میلیون دلار
تعرفه‌های گمرکی	۳۵ میلیون دلار
مالیات بر ارزش افزوده	۴۷ میلیون دلار
مجموع مالیات مستقیم	۲۴۰ میلیون دلار

دارایی به ترتیب چند میلیون دلار است؟

(۱) ۱۸۰-۱۱۲

(۲) ۱۸۰-۱۲۱

(۳) ۱۶۰-۱۱۲

(۴) ۱۶۰-۱۲۱

۱۵۴- به ترتیب، عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کدام مورد در ارتباط با تورم درست است؟

ب) فرد توصیف شده در کدام گزینه، از تورم سود می‌برد؟

(۱) الف) اگر افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید هماهنگ نباشد، می‌تواند سبب تورم شود. ب) بازنشسته‌ای با یک حقوق ثابت بازنشستگی در

طول دوره تورم.

(۲) الف) اقتصاددانان گران‌فروشی را هم جزئی از تورم می‌دانند. ب) مغازه‌داری که مجبور است قیمت محصولاتش را بعد از تغییرات قیمت، به‌روزرسانی کند.

(۳) الف) میان تورم و قدرت خرید پول رابطه مستقیم برقرار است. ب) فردی که با توجه به تورم ۴۰ درصدی جامعه خود، سپرده‌ای با نرخ سود ۲۲

درصدی از بانک دریافت می‌کند.

(۴) الف) کاهش تورم به معنای کاهش شتاب افزایش قیمت‌ها است و قیمت‌ها همچنان با شتابی کمتر از قبل افزایش خواهد داشت. ب) خریدار یک

واحد ساختمانی که آن را یک سال پیش از اتمام و تحویل، خریداری کرده است و بعد از تحویل، به خاطر تورم، افزایش در قیمت ساختمان روی داده

است.

۱۵۵- کدام گزینه متضمن پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) این مطلب که «بانک‌ها، با فروش اوراق مشارکت، نقدینگی در گردش را تنظیم می‌کنند.» مربوط به چه نوع سیاستی است و نام آن چیست؟

ب) به سیاست‌هایی که دولت از طریق «بانک مرکزی» برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌کند، چه می‌گویند؟

ج) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های اعمال می‌شود.

۱) الف) سیاست پولی انقباضی - سیاست بازار باز ب) سیاست‌های پولی ج) انبساطی

۲) الف) سیاست پولی انبساطی - استقراض از سیستم بانکی ب) سیاست‌های مالی ج) انقباضی

۳) الف) سیاست پولی انقباضی - سیاست بازار باز ب) سیاست‌های مالی ج) انبساطی

۴) الف) سیاست پولی انبساطی - استقراض از سیستم بانکی ب) سیاست‌های پولی ج) انقباضی

۱۵۶- کدام گزینه در ارتباط با اصول انتخاب درست، صحیح است؟

۱) فردی که برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی می‌رود، به دلیل خودرأی بودن در تصمیم‌گیری دچار اشتباه شده است.

۲) اگر کشاورزی بین انتخاب‌های مختلف برای کاشت محصول، گندم را انتخاب کند، مجموع منافع حاصل از کشت انتخاب‌هایی که از آن‌ها صرف‌نظر

کرده است مثل برنج، ذرت و ... هزینه فرصت انتخاب او هستند.

۳) تنها هزینه‌ای که بر تصمیم‌گیری انسان مؤثر است، هزینه‌هایی است که پیش از تصمیم‌گیری به وجود آمده است.

۴) هرگاه تصمیمی بگیریم که هزینه آن از منفعتی که برای ما ایجاد می‌کند، بیشتر باشد، آن تصمیم غیرمنطقی به شمار می‌آید.

۱۵۷- در جدول زیر سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدا و انتهای یک‌سال مشخص برای سه کشور فرضی A، B و C آورده شده است.

الف) سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور B چند واحد پولی است؟

ب) سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال برای کشور C چند واحد پولی است؟

کشورها	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال	سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال	نرخ تورم
A	۲۰ واحد پولی	۲۵ واحد پولی	؟
B	۴۰ واحد پولی	؟	۳ برابر نرخ تورم کشور A
C	؟	۶۹ واحد پولی	$\frac{1}{5}$ نرخ تورم کشور B

۱) الف) ۵۰ ب) ۶۰

۲) الف) ۷۰ ب) ۵۵

۳) الف) ۷۰ ب) ۶۰

۴) الف) ۵۰ ب) ۵۵

۱۵۸- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A با جمعیت ۷ میلیون نفر را در سال ۲۰۱۰ نشان می‌دهد.

کشور A	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	۴ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	۱۰ درصد
سهم دهک هفتم	۱۲ درصد
سهم دهک هشتم	؟
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	۲۲ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

(الف) اگر درآمد ملی کشور برابر با ۳۶ میلیون دلار باشد؛ آنگاه سهم دهک هشتم در این کشور از درآمد ملی، چند میلیون دلار است؟
(ب) جمعیت دهک دهم چند نفر است؟

(ج) کدام گزینه در خصوص وضعیت توزیع درآمد در این کشور صحیح است؟

(د) شاخص وضعیت توزیع درآمد برابر با کدام عدد است؟

(۱) الف (۴/۵، ب) (۷۵۰ هزار نفر، ج) (۴۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پردرآمد جامعه تعلق دارد. د) ۸

(۲) الف (۴/۵، ب) (۷۵۰ هزار نفر، ج) (۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد. د) ۱۱

(۳) الف (۵/۴، ب) (۷۰۰ هزار نفر، ج) (۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد. د) ۱۱

(۴) الف (۵/۴، ب) (۷۰۰ هزار نفر، ج) (۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد. د) ۸

۱۵۹- در شهرهای جنوبی یک کشور فرضی به‌ازای هر کیلو برنجی که تولید می‌کنند از تولید ۱۰ کیلو مرکبات صرف‌نظر می‌شود. در شهرهای شمالی به‌ازای هر کیلو برنجی که تولید می‌کنند از تولید ۸ کیلو مرکبات صرف‌نظر می‌شود. با توجه به اطلاعات ارائه شده، کدام گزینه توجیه اقتصادی دارد؟

(۱) هزینه فرصت تولید برنج در شهرهای شمالی کمتر از هزینه فرصت تولید آن در شهرهای جنوبی است و در نتیجه شهرهای شمالی در تولید برنج مزیت نسبی دارند و باید منابع کمیاب خود را به تولید برنج اختصاص دهند.

(۲) هزینه فرصت تولید برنج در شهرهای جنوبی بیشتر از هزینه فرصت تولید آن در شهرهای شمالی است و در نتیجه شهرهای جنوبی در تولید برنج مزیت نسبی دارند و باید منابع کمیاب خود را به تولید برنج اختصاص دهند.

(۳) هزینه فرصت تولید مرکبات در شهرهای جنوبی بیشتر از هزینه فرصت تولید آن در شهرهای شمالی است و در نتیجه شهرهای جنوبی در تولید مرکبات مزیت مطلق دارند و باید منابع کمیاب خود را به تولید مرکبات اختصاص دهند.

(۴) هزینه فرصت تولید مرکبات در شهرهای شمالی کمتر از هزینه فرصت تولید آن در شهرهای جنوبی است و در نتیجه شهرهای شمالی در تولید مرکبات مزیت مطلق دارند و باید منابع کمیاب خود را به تولید برنج اختصاص دهند.

۱۶۰- به‌ترتیب، هر یک از موارد «سیاست‌های رکودی و انقباضی»، «سیل ورود کالاهای خارجی»، «پدید آمدن نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی»

و «از دست دادن فرصت طلایی برای جبران کاستی‌ها» به کدام‌یک از دوران‌های تاریخی اقتصاد ایران اشاره دارند؟

(۱) قاجار - قاجار - پهلوی - قاجار (۲) نیمه دوم حکومت صفویه - قاجار - پهلوی - پهلوی

(۳) پهلوی - قاجار - پهلوی - نیمه دوم حکومت صفویه (۴) قاجار - پهلوی - پهلوی - قاجار

ویژه دوران جمع بندی

انسانی

شامل:

- ۶ مجموعه کنکور داخل و خارج از کشور ۹۸ تا ۱۴۰۰
- ۲ مجموعه کنکور داخل و خارج از کشور تیر ۱۴۰۱
- ۲ مجموعه کنکور دی ۱۴۰۱ + کنکور مجدد تیر ۱۴۰۱
- ۶ مجموعه آزمون شبیه سازی شده منطبق بر بودجه بندی و ساختار کنکور سراسری
- مجموعه گزیده نکات کنکورهای ۹۸ تا ۱۴۰۱ برای جمع بندی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۶ خرداد ماه ۱۴۰۲

(جامع ۱)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، آروین حسینی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علی شهرابی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، احسان غنی‌زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان	ریاضی
سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، محمدمین داداش‌فام، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوگی، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سید محمد هاشمی، شیوا نظری	زبان و ادبیات فارسی
ریحانه امینی، آرزیتا بیدقی، زینب آذری، فاطمه صفری	علوم اجتماعی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد	روان‌شناسی
محمود بادبرین، ولی برجی، بهروز حیدریکی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم شیروودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان	زبان عربی
زهرا دامیار، فاطمه سخایی، جواد میریلوکی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
نسرین جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمسانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
علوم اجتماعی	آرزیتا بیدقی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	
زبان عربی	نوید امساک	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	جواد میریلوکی	جواد میریلوکی	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	سیدعلیرضا علویان	
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(امسان غنی زاده)

ابتدا به کمک جمع ریشه‌ها، هر یک از ریشه‌های α و β را می‌یابیم:

$$\begin{cases} \alpha + 4\beta = 3 \\ \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = 2 \end{cases} \xrightarrow{\times(-1)} \begin{cases} \alpha + 4\beta = 3 \\ -\alpha - \beta = -2 \end{cases} \Rightarrow 3\beta = 1 \Rightarrow \beta = \frac{1}{3}, \alpha = \frac{5}{3}$$

$$\Rightarrow \alpha\beta = \frac{c}{a} = k = \frac{5}{3} \times \frac{1}{3} = \frac{5}{9}$$

$$\Rightarrow k\alpha^2\beta + k\beta^2\alpha = k\alpha\beta(\alpha + \beta) \xrightarrow{k=\frac{5}{9}} \frac{5}{9} \times \frac{5}{9} \times 2 = \frac{50}{81}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۲- گزینه «۱»

(ابوالفضل بویاری)

اگر شخص A به تنهایی کار کند، کار در x روز تمام می‌شود. پس شخص

A در یک روز $\frac{1}{x}$ کار را انجام می‌دهد و شخص B به تنهایی در یک روز

$\frac{1}{x+10}$ کار را انجام می‌دهد. حال اگر هر دو با هم کار کنند در یک روز

$\frac{1}{x-8}$ کار را انجام می‌دهند. در نتیجه داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+10} = \frac{1}{x-8} \Rightarrow \frac{2x+10}{x^2+10x} = \frac{1}{x-8}$$

$$\Rightarrow (2x+10)(x-8) = x^2+10x$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 16x + 10x - 80 = x^2 + 10x$$

$$\Rightarrow x^2 - 16x - 80 = 0 \Rightarrow (x-20)(x+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=20 \checkmark \\ x=-4 \times \end{cases}$$

تعداد روزها نمی‌تواند منفی باشد، پس $x = -4$ غیرقابل قبول است.

روز $x+10 = 20+10 = 30 \Rightarrow$ شخص B

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۳- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

ضابطه تابع خطی به صورت $y = mx + h$ است، بنابراین باید ضریب x^2 صفر باشد:

$$2a^2 - a - 6 = 0 \Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(2)(-6) = 49$$

$$\Rightarrow a = \frac{1 \pm \sqrt{49}}{2(2)} = \begin{cases} a = \frac{1+7}{4} = 2 \\ a = \frac{1-7}{4} = -\frac{6}{4} = -\frac{3}{2} \end{cases}$$

شیب تابع خطی باید منفی باشد، پس $a = -\frac{3}{2}$ قابل قبول است، از طرفی

تابع خطی باید از نقطه $(-2, 3)$ عبور کند، پس داریم:

$$3a < 0 \Rightarrow a < 0 \Rightarrow a = -\frac{3}{2}$$

$$f(x) = 2\left(-\frac{3}{2}\right)x + b \Rightarrow f(x) = -3x + b$$

$$\frac{(-2, 3)}{\rightarrow} 3 = -\frac{9}{2}(-2) + b \Rightarrow b = 3 - 9 = -6$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

۴- گزینه «۳»

(امیر مضموریان)

ابتدا باید ضابطه سهمی را به دست آوریم.

روش (۱): می‌توان با دانستن محل برخورد با محور y، سهمی را به

صورت $y = ax^2 + bx - 16$ نوشت و سپس ۲ نقطه دیگر (محل برخورد

با محور x ها) را در سهمی جایگذاری کرد:

$$\begin{cases} (2, 0) \Rightarrow 4a + 2b - 16 = 0 \\ (-4, 0) \Rightarrow 16a - 4b - 16 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2a + b = 8 \\ 4a - b = 4 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{حل دستگاه}} \begin{cases} a = 2 \\ b = 4 \end{cases} \Rightarrow y = 2x^2 + 4x - 16$$

روش (۲): با دانستن ۲ محل برخورد تابع سهمی با محور x ها (ریشه‌ها)،

ضابطه سهمی به صورت زیر خواهد بود:

$$y = a(x+4)(x-2) \xrightarrow{(0, -16)} -16 = a(0+4)(0-2) \Rightarrow a = 2$$

$$\Rightarrow y = 2(x+4)(x-2) = 2(x^2 + 2x - 8) = 2x^2 + 4x - 16$$

حال محل تقاطع سهمی و $f(x)$ را به دست می‌آوریم:

طول محل تقاطع، ریشه‌های معادله زیر است:

$$2x^2 + 4x - 16 = 3x - 6 \Rightarrow 2x^2 + x - 10 = 0$$

از آنجا که مجموع طول نقاط تقاطع خواسته شده و $\Delta > 0$ است، از رابطه

مجموع ریشه‌ها یعنی $S = -\frac{b}{a}$ استفاده می‌کنیم:

$$S = -\frac{b}{a} = -\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۲)

۵- گزینه «۲»

(فرشید کریمی)

طبق کتاب درسی، پرسشنامه مرسوم‌ترین ابزار گرفتن اطلاعات از مردم

است و در دادگان‌ها همیشه اطلاعات ثبتي در اختیار آمارگیر قرار نمی‌گیرد.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۲ تا ۸۴)

۶- گزینه «۳»

(فرشید کریمی)

در ابتدا باید واریانس داده‌های a ، b ، c را به دست آوریم. با کم کردن

یک واحد از داده‌های $5c+1$ و $5b+1$ و $5a+1$ واریانس تغییری

نمی‌کند؛ پس واریانس $5c$ و $5b$ و $5a$ برابر ۵۰۰ است.

$p \wedge q$	$p \Rightarrow r$	$\overbrace{(p \wedge q) \Rightarrow (p \Rightarrow r)}^B$	$A \Rightarrow B$
د	د	د	د
د	ن	ن	د
ن	د	د	د
ن	ن	د	د
ن	د	د	د
ن	د	د	د
ن	د	د	د
ن	د	د	د

گزاره داده شده در ۸ حالت درست و در صفر حالت نادرست است:

$$\begin{cases} m = 8 \\ n = 0 \end{cases} \Rightarrow m \times n = 0$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(معمد بگیری)

۹- گزینه «۲»

در گزینه «۲» با مثال $a = -5$ و $b = 2$ داریم:

$$a < b \Rightarrow |a| > |b|$$

بنابراین استدلال گزینه «۲» نادرست است.

در گزینه «۱» استدلال همواره درست است. هم چنین در گزینه‌های «۳» و «۴» مخرج‌ها را می‌توان ساده کرد و جهت نامساوی تغییر نمی‌کند (چون مخرج‌ها مثبت هستند). و می‌توان از طرفین عددی را کم کرد یا به آن اضافه کرد هم چنین در گزینه «۴» می‌توان از $a^3 < b^3$ نتیجه گرفت $a < b$ است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(امیر زرائدوز)

۱۰- گزینه «۴»

$$x = -\frac{2}{3} \rightarrow A = \left| \frac{2}{3} - \left(-\frac{2}{3}\right) - 1 \right| + \text{sign} \left(-\frac{2}{3}\right) + \left| -\frac{2}{3} + \frac{1}{3} \right|$$

$$= \left| -1 - 1 \right| + (-1) + \left| \frac{-4+3}{3} \right| = 2 - 1 - 1 = 0$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۴۴)

(معمد بگیری)

۱۱- گزینه «۱»

با توجه به آن که $D_f = \{-2, -1, 2, 3\}$ مقادیر زیر را حساب می‌کنیم:

$$g(2) = 5, g(3) = 7, g(-1) = -3, g(-2) = -4$$

بالا حاصل $g-1$ هیچ‌گاه صفر نمی‌شود، بنابراین:

$$D_{\frac{f+g}{g-1}} = \{-2, -1, 2, 3\}$$

$$\Rightarrow \frac{f+g}{g-1} = \left\{ \left(-2, \frac{-1}{-5}\right), \left(-1, \frac{1}{-4}\right), \left(2, \frac{5}{4}\right), \left(3, \frac{1}{6}\right) \right\}$$

$$\text{برد حاصل ضرب اعضای برد} = \frac{1}{5} \times \left(-\frac{1}{4}\right) \times \frac{5}{4} \times \frac{1}{6} = -\frac{10}{96} = -\frac{5}{48}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

اگر داده‌ها را بر ۵ تقسیم کنیم واریانس بر ۲۵ تقسیم می‌شود؛ پس واریانس c, b و a برابر $\frac{500}{25} = 20$ می‌شود. و در آخر، اگر داده‌ها را در $\frac{3}{2}$ ضرب کنیم واریانس در $\frac{9}{4}$ ضرب می‌شود؛ پس واریانس خواسته شده برابر است با:

$$\frac{9}{4} \times 20 = 45$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۸)

(آروین حسینی)

۷- گزینه «۳»

اگر تعداد متغیرها را افزایش دهیم، زاویه بین هر دو محور متوالی کاهش می‌یابد. اگر تعداد متغیرها در حالت اول n باشد، زاویه بین هر دو شعاع متوالی برابر $\alpha_1 = \frac{360}{n}$ می‌شود، با اضافه کردن ۵ متغیر به متغیرها زاویه بین هر دو شعاع متوالی برابر $\alpha_2 = \frac{360}{n+5}$ خواهد بود.

حال داریم:

$$\alpha_1 - \alpha_2 = 12^\circ \Rightarrow \frac{360^\circ}{n} - \frac{360^\circ}{n+5} = 12$$

$$\xrightarrow{\text{از ۳۶۰ فاکتور می‌گیریم}} \frac{1}{n} - \frac{1}{n+5} = 12 \rightarrow 360^\circ$$

$$\Rightarrow 360 \left(\frac{n+5-n}{n(n+5)} \right) = 12$$

$$\Rightarrow \frac{360 \times 5}{n(n+5)} = 12$$

$$\Rightarrow n(n+5) = 150 \Rightarrow n(n+5) = 10 \times 15 \Rightarrow n = 10$$

بنابراین تعداد داده‌های اولیه $n = 10$ می‌باشد و تعداد داده‌های ثانویه $n + 5 = 10 + 5 = 15$ می‌باشد، پس گزینه «۳» صحیح است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

(سعید عزیزقانی)

۸- گزینه «۱»

با توجه به هم‌ارزی $p \vee q \equiv p \Rightarrow q$ گزاره داده شده را به صورت زیر تبدیل می‌کنیم:

$$\sim ((p \Leftrightarrow q) \wedge (q \Rightarrow r)) \vee ((p \wedge q) \Rightarrow (p \Rightarrow r))$$

$$\equiv ((p \Leftrightarrow q) \wedge (q \Rightarrow r)) \Rightarrow ((p \wedge q) \Rightarrow (p \Rightarrow r))$$

جدول ارزش‌گذاری گزاره داده شده را رسم می‌کنیم:

p	q	r	$p \Leftrightarrow q$	$q \Rightarrow r$	$\overbrace{(p \Leftrightarrow q) \wedge (q \Rightarrow r)}^A$
د	د	د	د	د	د
د	د	ن	د	ن	ن
د	ن	د	ن	د	ن
د	ن	ن	ن	د	ن
ن	د	د	ن	د	ن
ن	د	ن	ن	ن	ن
ن	ن	د	د	د	د
ن	ن	ن	د	د	د

۱۲- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

تعداد شغل‌های جدید ایجاد شده $x =$

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \Rightarrow 5 = \frac{2000 - x}{12000} \times 100$$

$$\Rightarrow 600 = 2000 - x \Rightarrow x = 1400$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۳- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

ترتیب داده‌ها $\rightarrow 1/5, 1/5, 1/7, 2/1, 3/5, 3/6, 3/9, 4/5, 5/2$
میانه

$$\text{خط فقر اولیه} = \frac{3/5}{2} = 1/75$$

$$\frac{20}{100} \times 1/75 = 0/35 = 350 \text{ میلیون تومان} = 350 \text{ هزار تومان}$$

افزایش ۲۰٪ حقوق

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۶۱)

۱۴- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

تعداد کل حالات پرتاب سه تاس برابر است با:

$$n(S) = 6^3$$

متمم پیشامد «حداقل ۱ تاس مضرب ۳ باشد»، پیشامد «هر سه تاس مضرب ۳ نباشند» است.

تعداد اعضای A' را حساب می‌کنیم:

$$n(A') = 4 \times 4 \times 4 = 4^3$$

پس:

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{4^3}{6^3} = \left(\frac{4}{6}\right)^3 = \left(\frac{2}{3}\right)^3 = \frac{8}{27}$$

در نتیجه:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{8}{27} = \frac{19}{27}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۵- گزینه «۳»

(مهمرب بعبیری)

$$\binom{n}{2} = \frac{n!}{(n-2)! \times 2!}$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)}{2} = 10 \Rightarrow n(n-1) = 20 = 5 \times 4 \Rightarrow n = 5$$

مجموعه $2n-3$ عضوی در واقع $2 \times 5 - 3 = 7$ عضو دارد. بنابراین تعداد زیرمجموعه‌های ۳ عضوی آن برابر است با:

$$\binom{7}{3} = \frac{7!}{(7-3)! \times 3!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4! \times 3 \times 2 \times 1} = 35$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۶- گزینه «۳»

(امیر محمودیان)

ارتباط بین جمله سوم و ششم بیان شده است. پس اگر $a_3 = x$ باشد داریم:

$$n = 3 \Rightarrow a_3 = 2a_2 - 4 \xrightarrow{a_3 = x} a_3 = 2x - 4$$

$$n = 4 \Rightarrow a_4 = 2a_3 - 4 \xrightarrow{a_3 = 2x - 4} a_4 = 2(2x - 4) - 4$$

$$a_4 = 2(2x - 4) - 4 = 4x - 12$$

$$n = 5 \Rightarrow a_5 = 2a_4 - 4 \xrightarrow{a_4 = 4x - 12} a_5 = 2(4x - 12) - 4$$

$$a_5 = 2(4x - 12) - 4 = 8x - 28$$

حال طبق اطلاعات مسئله، معادله زیر را تشکیل می‌دهیم:

$$a_5 = a_3 + 28 \Rightarrow 8x - 28 = x + 28 \Rightarrow 7x = 56 \Rightarrow x = 8$$

حال دو جمله اول را با داشتن $a_3 = 8$ به دست می‌آوریم.

$$n = 1 \Rightarrow a_1 = 2a_0 - 4$$

$$n = 2 \Rightarrow a_2 = 2a_1 - 4 \xrightarrow{a_2 = 8} a_2 = 8$$

$$8 = 2a_1 - 4 \Rightarrow 2a_1 = 12 \Rightarrow a_1 = 6$$

$$\Rightarrow a_2 = 2a_1 - 4 \Rightarrow 8 = 2a_1 - 4 \Rightarrow 2a_1 = 12 \Rightarrow a_1 = 6$$

$$a_1 + a_2 = 6 + 8 = 14$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۱۷- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

ابتدا اطلاعات داده شده در صورت سؤال را می‌نویسیم:

$$a_7 = 4a_3$$

جملات را باز می‌کنیم:

$$a_1 + 6d = 4(a_1 + 2d) \Rightarrow a_1 + 6d = 4a_1 + 8d$$

$$\Rightarrow 3a_1 = -2d \Rightarrow a_1 = -\frac{2}{3}d$$

در خواسته سؤال در کسر $\frac{d}{a_1 + d}$ به جای $a_1 = -\frac{2}{3}d$ را قرار می‌دهیم:

$$\frac{d}{-\frac{2}{3}d + d} = \frac{d}{\frac{1}{3}d} = \frac{3d}{d} = 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۸- گزینه «۲»

(آروین حسینی)

جمله ششم، ۷۲ واحد بیشتر از جمله پنجم است، پس:

$$a_6 - a_5 = 72 \Rightarrow a_1 r^5 - a_1 r^4 = 72$$

$$\xrightarrow{\text{فاکتوراز}} a_1 r^4 (r - 1) = 72 \quad (1)$$

جمله چهارم، ۸ واحد بیشتر از جمله سوم است، پس:

$$a_4 - a_3 = 8 \Rightarrow a_1 r^3 - a_1 r^2 = 8$$

$$\xrightarrow{\text{فاکتوراز}} a_1 r^2 (r - 1) = 8 \quad (2)$$

حال طرفین دو معادله (۱) و (۲) را بر هم تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{a_1 r^4 (r-1)}{a_1 r^2 (r-1)} = \frac{72}{8} \Rightarrow r^2 = 9 \Rightarrow r = \pm 3$$

طبق صورت سؤال، جملات دنباله مثبت هستند، پس باید $r > 0$ باشد و فقط $r = 3$ قابل قبول است.

با جایگذاری $r = 3$ در معادله دوم مقدار a_1 را به دست می‌آوریم:

$$a_1 r^2 (r-1) = 8 \xrightarrow{r=3} a_1 \times 9(3-1) = 8 \Rightarrow a_1 = \frac{8}{18} = \frac{4}{9}$$

حال با استفاده از $a_1 = \frac{4}{9}$ و $r = 3$ مقدار جمله سوم را تعیین می‌کنیم:

$$a_3 = a_1 \times r^2 = \frac{4}{9} \times (3)^2 = \frac{4}{9} \times 9 = 4$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۷۲ تا ۸۴)

۱۹- گزینه «۲»

(ابوالفضل بواری)

$$\sqrt[5]{128} \times \sqrt[5]{8} = \sqrt[5]{1024} = \sqrt[5]{2^{10}} = 2^2 = 4$$

$$\frac{1}{2} \sqrt{392} = \frac{1}{2} \sqrt{196 \times 2} = \frac{1}{2} \sqrt{14^2 \times 2} = \frac{14}{2} \sqrt{2} = 7\sqrt{2}$$

$$4 - 7\sqrt{2} - 4 + 7\sqrt{2} = 0$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۳»

(مهمر همیری)

در مقایسه رشد تابع‌های نمایی داریم؛ برای x های مثبت $(y = a^x)$ هر چه پایه بزرگتر باشد، نمودار تابع بالاتر قرار می‌گیرد و برای x های منفی کاملاً برعکس است.

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$a > b \Rightarrow a - b > 0$$

گزینه «۱»:

$$d > c \Rightarrow d - c > 0$$

گزینه «۲»:

$$d < a \Rightarrow d - a < 0$$

گزینه «۳»:

$$b > c \Rightarrow b - c > 0$$

گزینه «۴»:

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۲)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۴»

(شیوا نظری)

تشریح موارد نادرست:

(ب) در این دوره، بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید، از راه ترجمه متون عربی به فارسی، وارد فارسی دری می‌شود.

(د) اصل کتاب «تفسیر طبری» به دست محمد بن جریر طبری به عربی نوشته شده است و ترجمه آن به‌عهده جمعی از دانشمندان آن زمان بوده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۲ تا ۴۴)

۲۲- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

موارد «الف» و «د» نادرست است:

«الف»: گروهی از شاعران بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند.

«د»: در شعر ایرج‌میرزا اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۷، ۱۲۰، ۱۲۲ و ۱۲۳)

۲۳- گزینه «۲»

(شیوا نظری)

در این گزینه، پدیدآورندگان تمامی آثار صحیح هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «احسن‌التواریخ» اثر حسن‌بیگ روملو است.

گزینه «۳»: «عباس‌نامه» اثر وحید قزوینی است.

گزینه «۴»: «تحفة‌الاحرار» اثر جامی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۹، ۱۲۳ و ۱۲۴)

۲۴- گزینه «۴»

(شیوا نظری)

(الف) ویژگی‌های مذکور در این عبارت، مشخصاً مربوط به «افسانه» سروده نیما یوشیج است.

(ب) «مدیر مدرسه» و «زیارت» از آثار جلال آل‌احمد هستند، نه سیمین دانشور.

(ج) شاعران دوره بیداری، تخیلات سراینده‌گان پیشین را در نظر داشتند و گاهی نوآوری‌هایی در شعر این دوره دیده می‌شود که نمونه‌های آن را می‌توان در اشعار میرزاده عشقی یافت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۷۱، ۱۷۴ و ۱۷۷)

۲۵- گزینه «۴»

(فرهاد فروزان‌کیا)

(الف) کاربرد ردیف طولانی و خوش‌آهنگ در این بیت (می‌شود پیدا) از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است.

(ب) پرهیز از زهد ربایی از درون‌مایه‌های اصلی سبک عراقی است. ضمناً اگر به تاریخ ادبیات مسلط باشید، خواجوی کرمانی از شاعران سبک عراقی است و در این بیت، تخلص خود را آورده است.

(ج) بی‌توجهی به کاربرد زبان و بی‌دقتی در کاربرد فعل‌ها و جمله‌ها از ویژگی‌های زبانی سبک هندی است. در این بیت طرزی افشار ترکیب فعلی «زعفران می‌آرد» به‌صورت «می‌زعفران آرد» آمده است و ترکیب «نمی‌روی» به معنای «روی نمی‌آوری» دیده می‌شود.

(د) در این بیت انوری (از شاعران سبک عراقی) از گرفتاری به غم یار تا لحظه مرگ می‌گوید. مقام متعالی معشوق و غم‌گرایی از خصیصه‌های فکری سبک عراقی‌اند.

(ه) استفاده زیاد از آرایه اسلوب معادله از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۸۱ تا ۸۳)

۲۶- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی زبانی شعر سبک خراسانی (و البته نثر دوره سامانی) - ویژگی نثر دوره سامانی
گزینه «۳»: ویژگی نثر دوره غزنوی و سلجوقی - ویژگی نثر دوره سامانی
گزینه «۴»: ویژگی نثر دوره سامانی - ویژگی نثر دوره دوم (عراقی)
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۴، ۶۵ و ۸۵)

۲۷- گزینه «۲»

(مهمرامین راداش‌فام)

آشنایی‌زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه یکی از مشخصه‌های شعر دوره انقلاب است که در نتیجه روی آوردن به مفاهیم انتزاعی حاصل شده است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۹۹)

۲۸- گزینه «۳»

(مهمرامین راداش‌فام)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «شرفنامه بدلیسی» در زمره آثار ساده است و تنها دیباچه آن مصنوع است. «رشحات عین‌الحیات» نیز از آثار ساده این دوره محسوب می‌شود. «عیار دانش» هم تنها دیباچه‌ای به نثر مصنوع دارد.
گزینه «۲»: فقط دیباچه «عیار دانش» به نثر مصنوع نوشته شده است؛ نه کل کتاب.
گزینه «۴»: «جامع‌التواریخ» اثر رشیدالدین فضل‌الله همدانی و مربوط به سبک عراقی است، نه هندی.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۵، ۸۳ و ۸۴)

۲۹- گزینه «۴»

(مجتبی فرهادی)

در متن صورت سؤال، هیچ فعلی حذف نشده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متن دارای جملات طولانی است و برخی مصدرها مانند «بردن به آسمان‌ها و بر منبر کردن و گرد آسمان‌ها گردانیدن...» از اجزای یک جمله هستند.
گزینه «۲»: «انس» به معنای «همنشینی و دوستی و همدمی» با «وحشت» به معنای «تنهایی» تضاد می‌سازند. «آتش اشتیاق» هم اضافه تشبیهی است.
گزینه «۳»: نویسنده متن (نجم دایه) از تمثیل مشغول کردن کودکان با سرگرمی‌های مختلف بهره گرفته است تا وضعیت انسان را در مواجهه‌اش با حضرت حق توضیح دهد.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۳۰- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

«پری‌رو» تشبیه درون‌واژه‌ای است. / «مردم» اول مردمک چشم و «مردم» مصراع دوم به معنی افراد و انسان‌ها، جناس تام آفریده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشبیهات: چون نای و تشبیه نصیحت به باد
گزینه «۲»: جناس میان «رای» و «راز»؛ اما «فروغ رای» اضافه استعاری است. («فروغ» یعنی نور و «رای» یعنی باور)
گزینه «۴»: «در اندیشه»: اضافه استعاری / «قلم وهم»: اضافه تشبیهی / جناس ندارد.
(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۱- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت «الف»: تشبیه: تنزل، مانند معراج است.
بیت «ب»: استعاره: «این باغ» استعاره از جهان
بیت «ج»: استعاره: «بحر» استعاره مصرحه از خاموشی و سکوت (مجاز به علاقه شباقت)
بیت «د»: لف‌ها: زلف و زنج (چانه) / نشرها: چاه و دام
(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۲- گزینه «۱»

(یاسین مهریان)

ایهام: «سودا»: ۱- هوس، ۲- سیاه؛ هم‌چنین می‌توان ایهام تناسب را در واژه «سودا» برقرار دانست: ۱- هوس، ۲- یکی از خلط‌های چهارگانه (خون - صفا - سودا - بلغم) که در این معنا، پذیرفتنی نیست؛ اما با واژه «خون» که یکی دیگر از خلط‌های چهارگانه است، تناسب دارد.
استعاره: این که خون مشک به جوش بیاید و هم‌چنین، این که مشک، هوس و آرزو داشته باشد، استعاره مکنیه و تشخیص است.
تشبیه: تشبیه تفضیلی و مضمیر «موی یار» به «مشک»
حسن تعلیل: مشک (نافه آهو)، خونی است که در بدن آهو به‌وجود می‌آید و بسیار خوش‌بو است. شاعر برای فرآیند تشکیل مشک، دلیل ادبی و غیرواقعی (این که در مقابل بوی خوب موی معشوق، جگرش خون شده) بیان کرده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۳- گزینه «۴»

(یاسین مهریان)

بیت «ب»: ایهام: «عزیز»: ۱- عزیز مصر، ۲- فرد گرامی (که همان حضرت یوسف مدنظر است).
بیت «د»: لف و نشر: لف‌ها: لطف و قهر؛ نشرها: باغ بهشت و آتش دوزخ - لف و نشر مرتب
بیت «ج»: تلمیح: اشاره به ماجرای وامق و عذرا
بیت «الف»: «شام و صبح» مجاز از همیشه و همه اوقات
(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۴- گزینه «۱»

(مهسن اصغری)

حسن تعلیل: شاعر برای درپوش پنهان‌های مینا (شیشه) که در بالای شیشه قرار گرفته است، دلیل شاعرانه ذکر کرده است.
در این بیت جناس همسان به‌کار نرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداق و معادلی برای مفهوم مصراع اول است. / استعاره: «غبار» استعاره از غم و اندوه
گزینه «۳»: مجاز: «آفاق» مجاز از جهان / جناس: «بیش» و «پیش»
گزینه «۴»: تشبیه: «همچو گل» و «خانه دل» / تضاد: گشایش و بستگی
(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۵- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا علویان)
سهراب سپهری در این شعر از چهار تشبیه استفاده کرده است:
«ثانیه‌هایی شبیه راز تولد»: تشبیه گسترده ثانیه به راز تولد
«در ارتفاع خیس ملاقات»: تشبیه فشرده اضافی ملاقات به ارتفاع
«صومعه نور»: تشبیه فشرده اضافی نور به صومعه
«حادثه از جنس ترس بود»: تشبیه گسترده حادثه به ترس (حادثه چون ترس بود)
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۳۶- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)
پارادوکس، «بی‌گناهی کم گناهی نیست» ← بی‌گناهی، گناه بزرگی است. / بیت فاقد حسن تعلیل است؛ چرا که دلیل ارائه شده (پاکدامنی یوسف) واقعی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: استعاره: «گل» ← معشوق و «زاغ» ← اغیار (رقیب عشقی) / ابهام تناسب: واژه «باز» در معنای گشوده به کار رفته است و معنای انحرافی آن (پرنده شکاری) با بلبل و زاغ تناسب دارد.
گزینه «۳»: تضاد: دو تصویر «سپرافکندن» و «حمله آوردن» با یکدیگر تضاد دارند. / تشخیص: «سپر انداختن عقل» و «حمله آوردن عشق»
گزینه «۴»: تشبیه لب به لاله و رخسار به گلنار / تناسب: لاله و گلنار، لب و رخسار (گلنار: گل درخت انار)
(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۷- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)
الف) حس آمیزی: شکرخنده (ب) لف و نشر: رخ و روز، زلف و شب، لب و شهاد و در نهایت چشم و سم به هم مربوط هستند. / ج) حسن تعلیل: آوردن دلیل دروغین برای تفاهم عاشق و معشوق (معنای بیت: از آن‌جایی که موهابیت تیره و پریشان است (علت شاعرانه و دروغین) تو تنها کسی هستی که حال من پریشان و سیه‌روز را می‌فهمی!) / د) سجع: واژه‌های «خوردم»، «بردم» و «مردم» در پایان نیم‌مصراع نخست، دوم و سوم در حروف پایانی مشترک‌اند و سجع می‌سازند. / ه) پارادوکس: بیننده، چشم‌دوخته است و گوینده، گنگ‌زبان است. این تصویر، متناقض‌نما است و در آن نمایشی از دو تصویر متناقض به چشم می‌خورد.
(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۸- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)
قاعده قافیه در صورتی از قاعده «۲» پیروی می‌کند که پس از مصوت در حروف اصلی قافیه، یک یا دو صامت بیاید. در بیت گزینه «۱»، کلمات «گرو» و «مرو» در حروف «و» و «و» مشترک‌اند و تلفظ دقیق و درست آن‌ها، این را تأیید می‌کند. بنابراین قافیه در این بیت براساس قاعده «۲» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مصوت بلند «او» اساس قافیه است. (قاعده «۱»)
گزینه «۳»: صامت «ی» الحاقی و مصوت بلند «او» اساس قافیه است. (قاعده «۱»)
گزینه «۴»: حروف «بی» الحاقی و مصوت بلند «ا» اساس قافیه است. (قاعده «۱»)

توضیح نکات درسی:

در فعل‌هایی که در مقام قافیه واقع می‌شوند، هر آن‌چه پس از بن مضارع می‌آید، حرف الحاقی محسوب می‌شود. (مثال: قافیه در گزینه‌های «۳» و «۴»)
(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۳۹- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا امیری)
در بیت نخست، کسره اضافه در ترکیب «گرد در و بام» بلند تلفظ می‌شود و بیت دوم، فاقد اختیار زبانی است.
(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، قافیه و موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۰- گزینه «۴»

(یاسین مهریان)
این بیت، در وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» سروده شده است که وزنی دوری به حساب می‌آید.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (همسان تک‌پایه‌ای)
گزینه «۲»: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن (ناهمسان)
گزینه «۳»: مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع (ناهمسان)
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۱- گزینه «۳»

(سیار غلام‌پور سیوکی)
توضیح نکات درسی:
ابیاتی که با رکن «مفعول» آغاز شوند، به دو صورت دسته‌بندی‌های ابیاتی می‌شوند.

وزن این بیت، «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است که صورت دیگر آن، «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این بیت، بر وزن «مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن» سروده شده است و تنها به یک صورت دسته‌بندی‌های ابیاتی می‌شود.
گزینه «۲»: وزن این بیت، «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است و به دو صورت دسته‌بندی‌های ابیاتی می‌شود.
گزینه «۴»: وزن این بیت، «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن» است که تنها به یک صورت دسته‌بندی‌های ابیاتی می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۵)

۴۲- گزینه ۱

(یاسین مهربان)
وزن بیت «د»، «فعولن فعولن فعولن» می‌باشد که نام بحر آن، به‌درستی مشخص شده‌است.

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: فعولن فعولن فعولن (مقارب مثنیٰ سالم)
بیت «ب»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن (هزج مسدس محذوف)
بیت «ج»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مثنیٰ محذوف)
بیت «ه»: مستفععلن مستفععلن مستفععلن (رجز مثنیٰ سالم)
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۴۳- گزینه ۳

در این گزینه اختیار زبانی مشاهده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ز آتشی» حذف همزه دارد.
گزینه «۲»: در واژه «طره»، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه صورت گرفته است.
گزینه «۴»: «طوطی» کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند دارد.
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)

۴۴- گزینه ۲

(سیدعلیرضا احمدی)
بیت فاقد حذف همزه است و وزن بیت، «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فععلن» می‌باشد که در رکن آخر هر دو مصراع، فععلن به فعلن تبدیل شده است و دارای ابدال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت: «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن»؛ دارای حذف همزه و دارای ابدال است: بی ش چ نین (-UU-) / مج ل سی (-U-) / مر غان جم (-) / ا م دند (-U-). همان‌طور که می‌بینید، در رکن سوم، مفتعلن به مفعولن تبدیل شده است (تبدیل دو هجای کوتاه به یک هجای بلند) و عبارت «جمع آمدند» به صورت «جم عامدند» تلفظ می‌شود که حذف همزه است.

گزینه «۳»: وزن بیت: «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فععلن»؛ بیت فاقد حذف همزه و ابدال است: به ر هر کش (-U-) / ت ی او جا (-UU-) / ن ا ب د گر (-UU-) / ان ب و د (-UU-) / جان س پ ر دن (-U-) / ب ر ع ا شق (-UU-) / از چ آ سان (-UU-) / ش د است (-UU-)

گزینه «۴»: وزن بیت: «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فععلن»؛ بیت دارای حذف همزه و ابدال می‌باشد:

خ ا ب م ز د ی (-U-) / د چ ن ا ن ر ف (-UU-) / ت ک ه ر گ ز (-UU-) / ن ا ی د (-) / در ه ج ا ی س و م، حذف همزه داریم و در رکن آخر، فععلن به فعلن تبدیل شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۳

(سیدعلیرضا احمدی)
تشخیص در انسان‌پنداری چرخ فلک و خاک دیده می‌شود و حسن تعلیل نیز به خاطر آوردن دلیل غیرمنطقی برای خرابی و نواقص مشهود است؛ ولی جناس تام وجود ندارد و کلمات تکراری در یک معنا آمده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو شعر به گلایه از روزگار و طبیعت می‌پردازند که انسان‌ها را پس از مدتی از حیات بازمی‌دارند.

گزینه «۲»: در مصراع اول و آخر، اختیار قلب صورت گرفته و رکن «مفاعیلن»، به «مفاعلن» تبدیل شده است.

گزینه «۴»: «ه» حرف الحاقی محسوب می‌شود، حروف اصلی قافیه (ین) و حرف روی «ن» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۳

(سیرمهمر هاشمی)
بیت «الف»: اشاره به واقعه کربلا و تازاندن اسبان بر پیکر شهیدان کربلاست. امام حسین (ع) به خورشید (خور) تشبیه شده‌اند و شاعر، مرثیه‌ای برای ایشان سروده است.

بیت «د»: اگر گفته‌ام تو مانند حور زیبا هستی پوزش می‌خواهم، زیرا تو زیباتری.

بیت «ج»: در این بیت تاخت‌وتاز اسبان در میدان جنگ با استفاده از اغراق (غلو) توصیف شده است. زمین از تاخت‌وتاز اسب‌های جنگی به جوش آمده و فغان و فریاد جنگاوران به ابر رسیده است.

بیت «ب»: اگر سر من هم برود (بمیرم)، دست از پیمانی که با تو بسته‌ام بر نمی‌دارم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه‌های ۲۱، ۲۲، ۲۳ و ۲۷)

۴۷- گزینه ۴

(فرهاد فروزان‌کیا)
مفهوم کلی بیت صورت سؤال: بوسه یار، آرامش و قدرتی سلیمان‌وار می‌بخشد؛ این مفهوم در بیت چهارم مشهود نیست.

تشریح ابیات:

گزینه «۱»: حافظ در این بیت بر این باور است که از بوسه یار و کام‌خواهی از او به چنان قدرتی خواهد رسید که جهان به فرمان وی درمی‌آید.
گزینه «۲»: حافظ در این بیت هم خاتم لعل یار را مایه افتخار خود می‌داند و آن را مانند «اسم اعظم» می‌داند که چون با اوست، از شیطان و اهریمن باکی ندارد.

گزینه «۳»: امیر معزی در این بیت «مهر» یار را مانند «مهری» می‌داند که بر خاتم انگشتری سلیمان خورده است. پس این بیت نیز محبت معشوق را چون قدرت سلیمان دانسته است و با بیت صورت سؤال هم‌مفهوم است.

گزینه «۴»: قآنی در این بیت توصیه می‌کند که یار چهره درخشان و زیبا را (که آن را به انگشتری سلیمان تشبیه کرده است) در پس زلف سیاه خود پنهان نکند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۴۱)

۴۸- گزینه «۳»

(سیرممر هاشمی)

در بیت صورت سؤال، گفته شده است که تنها انسان‌های پخته و عاشق، رنج و درد عشق را درک می‌کنند و نباید از غم و درد عشق با خامان سخن گفت. در بیت سوم نیز گفته شده است: انسان‌های خامی که در راه عشق و عاشقی گامی برنداشته‌اند، از ذوق عشق بی‌خبرند و برای سخن گفتن از عشق باید به دنبال افرادی گشت که این راه سخت را پیموده‌اند.

بررسی دیگر ابیات:

گزینه «۱»: دل انسان‌های خام با حرکت در جاده عشق و عاشقی، به کمال و پختگی می‌رسد.

گزینه «۲»: انسان‌های خام، با پیرشدن نیز به مرحله کمال در عشق نمی‌رسند.

گزینه «۴»: افراد خام، چاره‌ای غیر از آزمودن فراز و فرودهای جاده روزگار ندارند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۲۴)

۴۹- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا امیری)

شاعر در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» بوی خوش یار را وصف می‌کند ولی بیت گزینه «۳»، به این نکته اشاره دارد که بوی عود، مایه خوشی هم‌نشینان می‌شود؛ ولی آنان به این نکته توجه ندارند که سوز و گدازی در دل آتشدان هست. مفهوم کلی بیت، بی‌توجهی به سختی‌هایی است که کسانی برای خوشی دیگران می‌کشند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۵۰)

۵۰- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

در عبارت صورت سؤال، بر این مفهوم تأکید شده است که انسان واقعی کسی است که با مردم هم‌نشینی دارد؛ در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، مقابل این مفهوم بیان شده است؛ یعنی «هم‌نشینی با مردم، مورد نکوهش واقع شده است.»

بیت گزینه «۳»، با عبارت صورت سؤال هم‌مفهوم است. (هم‌نشینی با مردم ستوده شده است.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

محسوس و کلان (د) ← حمایت از اقشار کم درآمد با برقراری بیمه‌های اجتماعی

نامحسوس و خرد (ج) ← علاقه به ساختن فیلمی خاص

نامحسوس و کلان (الف) ← امنیت اجتماعی

عینی و خرد (ب) ← تعارف کردن به فرد سالمند هنگام سوار شدن به اتوبوس

(پاسخنامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۵۲- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به‌دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.

- فرصت‌ها و محدودیت‌ها در جهان اجتماعی همچون دو روی یک سکه‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری تحقق پیدا نمی‌کند. یعنی هر فرصتی محدودیتی و هر محدودیتی فرصتی را به دنبال دارد.

- بخش‌های مختلف جهان اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند. فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند.

(پاسخنامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۴)

۵۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

تشریح عبارت نادرست:

اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند و اگر نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.

(پاسخنامه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۸ و ۱۲۰)

۵۴- گزینه «۴»

(زینب آذری)

غلبه نظامی همیشه با غلبه فرهنگی همراه نیست؛ بدین صورت که اگر قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد هویت فرهنگی‌اش را حفظ بکند، بلکه با ضعیف شدن تدریجی کشور مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به‌دست آورد و اگر فرهنگی قوی و غنی داشته باشد، گروه مهاجم را درون خود هضم می‌کند و آن را به خدمت می‌گیرد.

دوران خلافت از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد. در این دوره ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد (همانند پیش از ظهور اسلام) و قدرت براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای سازمان یافت.

حرکات اعتراض‌آمیز مذهبی (پروتستان‌تیسیم) در جهت اصلاح دینی پدید آمدند. بخشی از این نوع اعتراضات فقط با قدرت پاپ مخالف بودند و با رویکرد دنیاگرا تقابلی نداشتند، اما دسته دوم این نوع اعتراضات، رویکردی معنوی داشته و با جریان دنیاگرا در تقابل بودند.

(پاسخنامه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱، ۲۸، ۲۹ و ۴۸)

۵۵- گزینه «۳»

(فاطمه صغری)

- شکل‌گیری اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری: فرهنگ جدید غرب

- رجوع به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان: رنسانس

- تقسیم جامعه جهانی به بخش‌های مرکز و پیرامون توسط فرهنگ سلطه: چالش درون فرهنگی

- جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی توسط نخبگان جهان غرب: پسادرن (بحران معنویت)

(پاسخنامه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۰، ۵۲، ۵۵ و ۱۰۲)

۵۶- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

اشتراک دیدگاه‌های ارسطو و فارابی ← دسته‌بندی نظام‌های سیاسی
اشتراک دیلتای و ماکس وبر ← پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی
تفاوت دارد و انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و جهان اجتماعی
مانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد.

افتراق رویکرد ابن‌خلدون با رویکرد فارابی ← رویکرد تبیینی

اشتراک مارکس و اسپنسر ← نگاه خطی به تاریخ بشر

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۸ و ۱۲۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸ و ۱۰۴)

۵۷- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن،
پدیدآمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی
می‌شود.

با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت
دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. این بار از پیوند دانش و
ارزش سخن به میان می‌آید.

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های
یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های
اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به تزلزل
فرهنگی منجر شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی صفحه‌های ۵۰ و ۸۰)

۵۸- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

استفاده از زبان برای ترغیب افراد به انجام کار مورد پسند ما، نمونه‌ای از
عقل ابزاری (تجربی) است.

انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب
(پهلوی) را هدف قرار داده بود، اهمیت می‌یافت؛ اما چون به بلوک شرق
وابسته نبود، از اهمیت آن کاسته می‌شد.

رعایت سکوت در بیمارستان بیانگر یک هنجار (شیوه انجام کنش اجتماعی)
است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۱۳)

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیوان پریر، صفحه ۱۲۴)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در هیوان اسلام، صفحه ۱۰۶)

۵۹- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

زنان ← تفاوت اسمی

ترکمن ← تفاوت اسمی

ازدواج ← پدیده اجتماعی

متأهل بودن ← معنای کنش (معنای حلقه‌ای که روی سر قرار می‌دهند).

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۲ و ۷۲)

۶۰- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

- قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف
خود، بتواند بر اراده دیگران اثر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت
بگیرد. آنان که توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند، قدرت
اجتماعی بیشتری دارند.

- وجه مشترک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی این است که در هر دو،
پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود آگاهی دارد.

- سازمان اجتماعی براساس ارزش اجتماعی دانش، اعمال قدرت می‌کند.

- سه چیز، موجب دسترسی به قدرت می‌شود: شخصیت، مالکیت و سازمان.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۶۳)

۶۱- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- یکی از متفکرانی که درباره ویژگی‌های جهان متجدد اندیشیده، ماکس وبر
جامعه‌شناس آلمانی است. از جمله این ویژگی‌ها می‌توان به قفس آهنین
اشاره کرد که از آن به روند از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.
- ابن‌خلدون یکی دیگر از اندیشمندان مسلمان است که با تأثیرپذیری از
قرآن، به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود.

- در جهان اسلام، در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل
گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت. متفکران جهان اسلام از جمله
سیدجمال‌الدین اسدآبادی، امام‌موسی صدر و شیخ ابراهیم زاکزاکای خطرات
سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.

- میرزا حسین نائینی از نخستین اندیشمندانی است که درباره لزوم قانون
اساسی در دولت اسلامی سخن گفته است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۸)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ یوانی، صفحه ۳۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۱۳)

۶۲- گزینه «۲»

(زینب آذری)

- جامعه‌شناسان تبیینی: دانش به علوم حسی و تجربی محدود می‌شود.

آن‌ها شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی چون ماشین و بدن انسان را برجسته
کردند و نظم جامعه را همانند نظم میان اعضای بدن یا اجزای ماشین
دانستند و معتقدند که جوامع انسانی از انسان‌ها، نهادها و سازمان‌ها و دیگر
عناصر تشکیل شده است که با نظم خاصی در کنار هم قرار گرفته‌اند
همان‌طور که بدن و ماشین از اجزایی تشکیل شده‌اند که با نظم خاصی در
کنار هم قرار گرفتند. تفاوت‌های میان جوامع را صرفاً تفاوت کمی می‌دانند و
از این منظر برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، در رفع نیازهای خود
تواناترند و به همین علت پیشرفته‌ترند.

- سیاست و قدرت، خارج از ذهن مردم و مستقل از ادراک آن‌ها، وجوهی
محسوس و واقعی دارد که رویکرد تفسیری به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها، توان
مطالعه و بررسی آن را نیز ندارد.

- رویکرد لیبرالی با رهاسازی مطلق موافق است و معتقد است دولت اجازه
دخالت در امور، خصوصاً در اقتصاد را ندارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۳۰، ۶۲ و ۷۴)

۶۳- گزینه «۴»

(زینب آذری)

فارابی جوامع مختلف را براساس نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتارشان، به انواعی تقسیم کرده است. او جوامعی را که از علوم عقلی بی‌بهره‌اند مدینه جاهله نامیده است. در جوامع جاهله علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد اما علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد.

مدینه فاضله، جامعه‌ای است که براساس علم سازمان یافته باشد.

مدینه فاسقه و مدینه ضاله، هر دو حاصل انحراف از مدینه فاضله هستند.

مدینه فاسقه نتیجه انحراف عملی از مدینه فاضله است. مردم در این جامعه علوم عقلی و وحیانی را می‌شناسند اما براساس آن‌ها عمل نمی‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۲)

۶۴- گزینه «۲»

(زینب آذری)

تشریح موارد نادرست:

گزینه «۱»: جامعه‌شناسان انتقادی برخلاف رویکرد تفسیری بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند.

گزینه «۲»: از نظر منورالفکران مشروطه‌خواه، مجلس محلی بود که در آن قوانین براساس اراده و خواست بشر تدوین می‌شد.

گزینه «۳»: گروه‌های مارکسیستی جایگاهی برای اعتقادات دینی قائل نبودند و گروه‌های ناسیونالیستی اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۳۱)

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پرپر، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۲۶)

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۸۲)

۶۵- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

در مدل لیبرالی، نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. این جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی هستند و معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است؛ یعنی قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است و آن‌ها با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. در این مدل نقطه شروع رقابت‌ها عادلانه نیست.

برخی جامعه‌شناسان در مدل کمونیستی معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست؛ بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت. با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود. در این رویکرد نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.

در رویکرد عدالت اجتماعی، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود؛ اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را

یکسان نماید. دولت تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی تدابیر بیشتری بیندیشد؛ مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند. طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند؛ اما به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۸)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۱»

(مهسا عفتی)

چگونگی توصیف هر دانشمند از یک موضوع یا پدیده، تأثیر بسیار زیادی در مواجهه با آن موضوع و بررسی علمی آن دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

۶۷- گزینه «۴»

(همیدرشا توکلی)

محوریت گزاره اول با حس افسردگی است که آن را از فرایندهای ذهنی به حساب می‌آوریم.

محوریت گزاره دوم با رفتار قابل مشاهده فرد است؛ نه نظر دیگران (دام سؤال) که فرد برخوردی پدیده دارد.

محوریت گزاره سوم نیز با حافظه است که شناخت محسوب می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۶۸- گزینه «۳»

(مهوری پاهری)

گزینه	بخش نخست	بخش دوم
۱	رشد شناختی نوجوان (تفکر فرضی)	رشد هیجانی نوجوان
۲	رشد شناختی کودک (پردازش ادراکی)	رشد اجتماعی کودک
۳	رشد شناختی نوجوان	رشد هیجانی کودک
۴	رشد اخلاقی نوجوان	رشد هیجانی کودک

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱ و ۵۵ تا ۶۲)

۶۹- گزینه «۱»

(مهسا عفتی)

در یک خانواده پرجمعیت و خانواده تک‌فرزندی، همه کودکان در سن یکسانی شروع به صحبت می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۲ و ۴۸)

۷۰- گزینه «۱»

(همیدرشا توکلی)

فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند. دقت کنید که محرک‌ها قبل از این که «ادراک» شوند مورد توجه قرار می‌گیرند، نه بعد از آن.

پردازش مفهومی براساس داده‌های حسی شکل می‌گیرد.

به واسطه ادراک، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شود.

(روان‌شناسی، اساس، تپه، ادراک، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۸۵)

۷۱- گزینه ۱»

(فرهار علی نژاد)

موارد «الف و ب» مربوط به توجه هستند.

تشریح موارد نادرست:

ج) سازمان‌دهی، تعبیر و تفسیر و شناخت شباهت‌ها و تفاوت‌های محرک‌ها با هم مستلزم معنی دادن به آن‌هاست که در حیطه ادراک جای می‌گیرد.

د) توجه فاصله زمانی میان احساس و ادراک نیست. ضمناً پدیده‌های احساس، توجه و ادراک چنان از نظر زمانی نزدیک به هم هستند که اغلب تشخیص آن‌ها از هم دشوار است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۴)

۷۲- گزینه ۱»

(مهری ماهری)

براساس نتایج آزمایش ابینگهوس با گذشت زمان، شدت فراموشی کمتر و حجم اطلاعات فراموش شده بیشتر می‌شود. همچنین در صورتی که نشانه‌های بازیابی درونی (ارتباط معنایی کلمات در هر زوج) در کنار نشانه‌های بیرونی (همجواری کلمات) بیشتر باشد، بازیابی کارآمدتر شده و فراموشی کمتر می‌شود و در نهایت، پخش صدای اخبار در محیط آزمایش به سبب عامل «تداخل اطلاعات» موجب ضعف حافظه و بیشتر شدن فراموشی می‌شود.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

۷۳- گزینه ۳»

(فرهار علی نژاد)

گزاره مطرح‌شده در گزینه ۳، هرچند سؤال ساده‌ای را مطرح نمی‌کند، اما در حیطه علوم طبیعی قرار می‌گیرد و شاخص‌های مسائل خوب تعریف‌شده را داراست. یعنی هدفمان مشخص است، اقدامات در دسترس برای پاسخ‌گویی به سؤال معلوم است، موقعیت اولیه را هم داریم و می‌توان (با توجه به پیشرفت فعلی علوم مرتبط) تضمینی هم از امکان دستیابی به هدف ارائه داد.

در گزینه‌های دیگر به ترتیب مسائلی مانند مصائب پیشرفت علوم و تکنولوژی، مسئله وجود خدا و امر اخلاقی و یک گزاره متناقض‌نما (با توجه به صفت قدرت مطلق خدا) مطرح شده‌اند که در حیطه علوم انسانی‌اند و شاخص‌های مذکور را به راحتی احراز نمی‌کنند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۷۴- گزینه ۴»

(عمیدرضا توکلی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «روش صلح‌آمیز، پیامد حل مسئله است.

گزینه ۲: «پرخاص، پیامد ناکامی است.

گزینه ۳: «عواطف مثبت، پیامد دانش حل مسئله است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۰)

۷۵- گزینه ۲»

(مهری ماهری)

در مانع تصمیم‌گیری «سوگیری تأیید» فرد تنها به منابع اطلاعاتی‌ای استناد می‌کند که مؤید نظرش باشد. همچنین سمیه با وجود این‌که گزینه دیگری را مدنظر دارد، اما خود را دست‌کم گرفته و مطابق نظر دیگران گزینه هدف خود را تغییر می‌دهد و بر همین اساس مانع «کوچک شمردن خود» بر سر راه تصمیم‌گیری او قرار دارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۰)

۷۶- گزینه ۲»

(مهسا عفتی)

سبک تصمیم‌گیری منطقی، بهترین شیوه تصمیم‌گیری است. زیربنای این تصمیم‌گیری اندیشیدن است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۷)

۷۷- گزینه ۲»

(فرهار علی نژاد)

ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود (رد گزینه ۱) که مانع بروز رفتار است (رد گزینه ۴). در کتاب درسی گزاره‌ای مبنی بر ارتباط ادراک کنترل و کارایی با ناهماهنگی شناختی نداریم (رد گزینه ۳).

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۳)

۷۸- گزینه ۱»

(عمیدرضا توکلی)

کار کردن مربوط به خود است پس درونی و متغیری ناپایدار است. دشمنان هم عاملی بیرونی‌اند و کنترل نمی‌شوند، اما ممکن است وضعیت عوض شود، پس ناپایدار است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۷۹- گزینه ۲»

(فرهار علی نژاد)

روان‌شناسی سلامت شاخه‌ای از روان‌شناسی است (رد گزینه ۱) که از یافته‌های این علم برای پیشگیری (رد گزینه ۴) به‌خاطر ناقص بودن تعریف این گزینه) و درمان بیماری‌های جسمانی (رد گزینه ۳) بهره می‌برد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۸۹)

۸۰- گزینه ۴»

(مهری ماهری)

در مواجهه با موقعیت، فرد دو پرسش را پاسخ می‌دهد. نخست آسیب‌زا بودن موقعیت را ارزیابی می‌کند و در صورتی که پاسخ منفی باشد فشار روانی به وجود نیامده و در صورتی که موقعیت را آسیب‌زا ارزیابی کند فشار روانی شکل می‌گیرد. در پرسش دوم فرد توان خود را در مدیریت موقعیت ارزیابی می‌کند. در صورتی که توان خود را ورای موقعیت ارزیابی کند فشار روانی مثبت پدید آمده و در صورتی توان خود را کمتر از موقعیت ارزیابی کند، فشار روانی منفی به وجود می‌آید.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵ تا ۱۹۷)

زبان عربی

۸۱- گزینه «۳»

(ممبر رضا قانراینی - اصفهان)

«ما من دأبة»: هیچ جنبنده‌ای نیست / «فی الأرض»: در زمین (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «جناحیه»: بال‌هایش، بال‌های خود، دو بال خود (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
نکات مهم درسی:

۱) در تست‌های ترجمه، به مفرد، مثنی و جمع بودن اسم‌ها دقت کنیم.
 ۲) هرگاه اسم مثنی مضاف واقع شود، «ن» آخر آن، حذف می‌شود.
 (جناحین + ضمیر متصل «ه» = جناحیه)

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۴»

(سیره میا مؤمنی)

«ما أروع»: چقدر جالب است، چه جالب است (رد گزینه ۳) / «تقع»: قرار دارد (فعل است و نباید به صورت اسم ترجمه شود) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «كنت قد قرأت»: (فعل ماضی بعید) خوانده بودم (رد گزینه ۱) / «موسوعة علمية»: دانشنامه‌ای علمی، یک دانشنامه علمی (ترکیب وصفی نکره است ← رد گزینه ۲) / «بخیره»: دریاچه (رد گزینه ۱) / «محافظة»: استان (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أكبر بحيرة»: بزرگترین دریاچه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فی العالم»: در جهان، در دنیا (رد گزینه ۳)
 «بود» در گزینه «۲» به زمان ماضی نیز نادرست است.

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۱»

(ولی بریی - ابهر)

«لا يفتع أحد»: کسی سود نمی‌برد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «العدوان»: (مفرد) دشمنی (رد گزینه ۲) / «على كل الشعوب»: همه ملت‌ها باید، بر همه ملت‌ها واجب است (رد گزینه ۴) / «مع بعضها»: با یکدیگر، با هم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «و إن تختلف في لغاتها وألوانها»: اگر چه در زبان‌ها و رنگ‌هایشان متفاوت باشند (تفاوت داشته باشند) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
 (ترجمه)

۸۴- گزینه «۳»

(بهروز میربکی)

«إتاک و تجربه»: بهره‌یز از تجربه کردن (رد سایر گزینه‌ها) / «جرب»: (ماضی است) تجربه کرده‌اند (رد گزینه ۱) / «تحلّ بک الندامة»: پشیمانی بر تو فرود می‌آید (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۸۵- گزینه «۴»

(بهروز وپان-گرگان)

«مزارع لا تُکثر»: ای کشاورز زیاده‌روی نکن (دقت کنید فعل «لا تُکثر» مخاطب است، پس «مزارع» مناداست و حرف ندا از اول جمله حذف شده است ← رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الأسمدة الكیمیائیة»: کودهای شیمیایی (رد گزینه ۳) / «المبید الزراعی»: آفت‌کش کشاورزی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «إكثاراً»: (مفعول مطلق تأکید) قطعاً، اصلاً (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۱»

(بهروز میربکی)

لم أصبح: نشدم (لم + مضارع ← ماضی منفی)
 توجه: مراقب باشید «لم» را با «لیم» (مخفف «لماذا») و به معنی «چرا» برای چه» اشتباه نگیرید.

(ترجمه)

۸۷- گزینه «۳»

(ولی بریی - ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تأكل» فعل شرط و مضارع است و «تعد» نیز جواب شرط و مضارع است و باید به ترتیب به صورت مضارع التزامی و اخباری ترجمه شوند اما به صورت ماضی ترجمه شده‌اند و نادرست است.
 گزینه «۲»: «یتفقّهون» به معنای (دانش فرا می‌گرفتند) است که به درستی ترجمه نشده است، این فعل هم از نظر معنی و هم از نظر زمان (ماضی + مضارع ← ماضی استمراری) نادرست ترجمه شده است.
 گزینه «۴»: «العظیم» ترجمه نشده است و «سبات» به معنای (به خواب رفتن) نیز نادرست ترجمه شده است.

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«شاعران ایرانی»: الشعراء الإیرانیین (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «بیت‌هایی آمیخته به عربی»: أبياتاً ممزوجة بالعربية (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «سرودند»: أنشدوا / «آن‌ها را نامیدند»: سمّوها (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

شعر پیشرفت می‌کند و در هر دورانی، به شکل‌های مختلفی ظاهر می‌گردد. معروف است که شعر قدیم به‌طور کلی با شعر در دوران حاضر تفاوت می‌کند، مهم‌ترین چیزی که شعر قدیم را متمایز می‌سازد، حرص و رزیدن آن به وزن و قافیه است، شعر قدیمی‌ای که وزن و قافیه در آن وارد نشود، شعر محسوب نمی‌شود بلکه شیوایی کلام نامیده می‌شود. شعر در دوران جاهلی وسیله‌ای برای بیان اتفاقات زندگی بود، شاعر جاهلی شیوه زندگی را با دقتی عالی تصویر می‌کند به‌طوری که کتاب‌هایشان دانشنامه‌هایی محسوب می‌شود که شامل همه داستان‌ها و اخبار است، پس در آن، توصیف خیمه‌ها، حیوانات، جنگ‌ها و... را می‌یابیم همانطور که مدح و غزل و مویه را می‌یابیم. اما در دوران کنونی، شعر از آنچه در گذشته بود، تغییر کرده است. همانا آن شعری آزاد است که کلماتی را به کار می‌گیرد که درون مایه عظیمی دارند، این شعر نزد بسیاری از مردم جایگاه بالایی دارد؛ زیرا در سمت واقعیت و حقیقت و نیز احساسات می‌ایستد.

۸۹- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«غفلت از احساسات و عواطف» ویژگی شعر دوران قدیم نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حرص ورزیدن بر وزن‌ها و قافیه‌ها (در متن آمده است)

گزینه «۲»: توصیف زندگی و پدیده‌های مادی (در متن آمده است)

گزینه «۴»: روایت داستان‌ها به بهترین شکل (در متن آمده است)

(درک مطلب)

۹۰- گزینه «۱»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«ارزش‌های شعری در دوران ما مطابق تمایلات مردم تغییر کرده است!» این عبارت می‌تواند نتیجه‌گیری صحیحی از متن باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در دوران جاهلی شاعران فقط به توصیف زندگی و طبیعت آن توجه کرده‌اند! (نادرست)

گزینه «۳»: در دوران کنونی، شاعران زیاد به وزن و قافیه در شعر توجه نمی‌کنند! (نتیجه‌گیری صحیحی نیست)

گزینه «۴»: سرودن ابیات در مورد اتفاقات زندگی دلالت بر ضعف شاعری در شاعر دارد! (نتیجه‌گیری صحیحی نیست)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

صورت سؤال، موضوع اساسی متن را می‌خواهد:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شعر کلماتی است که از قلب شاعر خارج می‌شود (نمی‌تواند موضوعی اساسی باشد).

گزینه «۲»: شعر با توجه به معانی بلند ممتاز می‌شود (موضوع کلی و اصلی متن نیست).

گزینه «۳»: شعر وسیله‌ای از وسایل بهبود حال روحی است (موضوع کلی و اصلی متن نیست).

گزینه «۴»: تغییرات شعر آن را در شیوه و معنی غنی می‌سازد (موضوع کلی و اصلی متن است).

(درک مطلب)

۹۲- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«نائب فاعله: فصاحه» نادرست است؛ «فصاحه» نقش مفعول را دارد.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۳- گزینه «۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«تغییر» فعلی است که همراه فاعل مذکر (الشعر) آمده است، پس باید فعل ماضی و مفرد مذکر غایب بر وزن «تَفَعَّلَ» باشد، بنابراین از باب تَفَعَّلَ و از مصدر «تَغَيَّرَ» محسوب می‌شود.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه «۳»

(پیروز ومان- کرگان)

بُرَبی ← بُرَبی (فعل مضارع به صورت مجهول حرکت گذاری شده است، در صورتی که با توجه به مفهوم جمله و آمدن مفعول (أنواع)، فعل باید معلوم باشد).

مَزْرَعَة ← مَزْرَعَة (اسم مکان بر وزن «مَفْعَلَة» می‌آید).

(ضبط حرکات)

۹۵- گزینه «۱»

(معمور باربرین)

صورت سؤال می‌پرسد چند عبارت از نظر مفهوم با هم مناسب نیستند.

مورد اول: عبارت اول به کم‌گویی و گزیده‌گویی اشاره می‌کند؛ ولی عبارت مقابلش به این اشاره دارد که گفتار به تنهایی مهم نیست. (اهمیت عمل نسبت به گفتار)

تشریح سایر موارد:

مورد دوم: هر دو عبارت به این اشاره می‌کنند که نتیجه بدی به خود شخص بازمی‌گردد، به عبارتی هرکس بخواهد با کسی دشمنی کند، خودش نیز ضرر می‌کند.

مورد سوم: هر دو عبارت به این اشاره دارند که شناخت هر چیزی، از راه شناخت ضد و نقطه مقابلش ممکن است.

مورد چهارم: هر دو عبارت به این اشاره می‌کنند که دوست تو، کسی است که به تو راست بگوید نه اینکه کارهای نادرست تو را فقط تأیید کند.

(مفهومی)

۹۶- گزینه «۴»

(سیره میا مؤمنی)

فعل «ینتبهون» دارای سه حرف اصلی «ن ب ه» است و «ن» جزء حروف اصلی آن محسوب می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إنکسر» با ریشه «ک س ر» از باب «إنفعال» است و «ن» حرف زائد محسوب می‌شود.

گزینه «۲»: دقت کنید در این گزینه، «إنتقام» مصدر باب «إنفعال» است و اصلاً فعل نیست. (صورت سؤال، به دنبال فعل است).

گزینه «۳»: «ینبسط» با ریشه «ب س ط» از باب «إنفعال» است و «ن» حرف زائد محسوب می‌شود.

(قواعد فعل)

۹۷- گزینه «۳»

(ولی بریبی- ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ما» موصولی است و شرایط اسلوب شرط را ندارد.

گزینه «۲»: «ما» برای نفی است و فعل ماضی را منفی کرده است.

گزینه «۴»: «ما» در «ما أقیح» برای تعجب است و با توجه به معنی عبارت و کلمات بعدی، نمی‌تواند اسلوب شرط باشد.

ترجمه عبارات:

گزینه «۱»: آنچه نفتکش‌ها از پالایشگاه‌ها به ایستگاه‌های سوخت منتقل می‌کنند، فرآورده‌های نفت است!

گزینه «۲»: خوشم نیامد از صحنه‌هایی که در فیلم می‌دیدم پس تلویزیون را خاموش کردم!

گزینه «۳»: هرچه انسان در خردسالی یاد بگیرد قلب او و اندیشه‌اش را در بزرگسالی روشن می‌سازد!

گزینه «۴»: چه زشت است این رفتار، لطفاً آن را ترک کن و عاقل باش!
(انواع هملاط)

۹۸- گزینه «۴»

(مرتضی کاظم شیروردی)

در گزینه «۴»، «مُعْجَم» اسم نکره است و فعل «یُسَاعِد» بعد از آن آمده و آن را توضیح می‌دهد و وصف می‌کند.

ترجمه عبارت: در کتابخانه دانشگاه دنبال فرهنگ لغتی می‌گردیم که در ترجمه به ما کمک کند!

(انواع هملاط)

۹۹- گزینه «۳»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، اسمی مبنی را می‌خواهد که خبر حروف مشبّه قرار گرفته باشد. در گزینه «۳»، «أَنْفَع» اسمِ بِن و «مَنْ» خبرِ بِن است که اسمی مبنی محسوب می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لَهُ» اسمِ بِن و «فَدَّ أَوْجَد» خبرِ بِن است.

گزینه «۲»: «مَا» اسمِ بِن و «السَّعَى» خبرِ بِن است.

گزینه «۴»: «هَذِهِ» اسمِ بِن و «تَسْتَعْمِدُ» خبرِ بِن است.

(انواع هملاط)

۱۰۰- گزینه «۱»

(بهروز هیدرکی)

مفعول مطلق، مصدر فعل عبارت است: «مُخْرَبًا» اسم فاعل است نه مصدر، پس نمی‌تواند مفعول مطلق قرار گیرد.

(مفعول مطلق)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۲»

(زهرا دامیار)

اندیشه و تعلیمات کنفوسیوس، اصول و آیینی را برای اداره جامعه و حکومت عرضه کرد. اساس تعلیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه باید رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

(تاریخ (۱)، هوان در عصر باستان، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۱۰۲- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

پس از آنکه امپراتور کنستانتین، شهر بیزانسیوم را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد. دین مسیحیت در زمان این امپراتور رونق بی‌سابقه‌ای یافت و حدود ۵۰ سال بعد از او، مسیحیت دین رسمی امپراتوری روم شد.

(تاریخ (۱)، هوان در عصر باستان، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

۱۰۳- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

وقتی قباد بعد از برکناری دوباره به قدرت بازگشت، برای حفظ موقعیت خود با مخالفان مزدک همراهی کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۵)

۱۰۴- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

از مهم‌ترین ویژگی این نوع تاریخ‌نگاری این بود که تاریخ‌نگاران، هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها نمی‌کردند و عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۰۵- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

در زمان «عثمان بن عفان»، خلیفه سوم، برخی از صحابه پیامبر نسبت به رفتار منصوبان خلیفه انتقاد و اعتراض کردند. خلیفه که تحت تأثیر اطرافیان و مشاوران خود قرار داشت، انتقادکنندگان را تبعید نمود.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۳۸ و ۴۵)

۱۰۶- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، استفاده از فیل در جنگ‌ها بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

۱۰۷- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

به دنبال تشکیل حکومت ایلخانان و گرایش مغولان به اسلام و نیز با افزایش قدرت سیاسی وزیران ایرانی، به تدریج شرایط برای احیای فعالیت‌های علمی و آموزشی در ایران فراهم آمد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۱)

۱۰۸- گزینه «۲»

(زهرا دامیار)

تاریخ‌نگاری در دوره صفوی در سه حوزه تاریخ عمومی، محلی و تک‌نگاری ادامه یافت، هرچند به طور کلی نسبت به دوره مغول و تیموری تا حدی دچار افول شد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۴۸ تا ۱۵۱)

۱۰۹- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

سرف‌ها اجازه نداشتند که ملک ارباب خود را ترک کنند، اما در عین حال مانند برده نیز نبودند که قابل خرید و فروش باشند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر پدیر، صفحه ۱۶۵)

۱۱۰- گزینه «۴»

(زهرا دامیار)

بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به‌خصوص بعد از ماجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌تواند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۲)

۱۱۱- گزینه ۳»

(بوار میربلوکی)

در گزینه ۳، مرگ مشکوک دکتر شریعتی و مصطفی خمینی - انتشار مقاله توهین آمیز علیه امام خمینی - حکومت نظامی در اصفهان - قیام ۱۷ شهریور، توالی رویدادها به درستی بیان شده است.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۵)

۱۱۲- گزینه ۴»

(بوار میربلوکی)

در تیرماه ۱۳۵۹، تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، موسوم به سازمان نقاب، با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعثی عراق کودتایی را طراحی کردند. کودتاچیان قصد داشتند با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، محل سکونت حضرت امام و برخی مراکز مهم در پایتخت را بمباران و نظام جمهوری اسلامی ایران را ساقط کنند. این توطئه اندکی پیش از اجرا کشف و خنثی شد.

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۴۵)

۱۱۳- گزینه ۲»

(بوار میربلوکی)

حوادث صورت سؤال با توجه به ترتیب وقوع آن‌ها به این صورت است: «ب»: جورج واشینگتن به عنوان نخستین رئیس جمهور آمریکا انتخاب شد. (۱۷۸۹ میلادی)

«ج»: ناپلئون با اجرای یک کودتا در فرانسه به قدرت رسید. (۱۷۹۹ میلادی)

«الف»: دور اول جنگ‌های ایران و روسیه آغاز شد. (۱۸۰۳ میلادی)

«د»: ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی‌گرا به قتل رسیدند. (۱۹۱۴ میلادی)

(تاریخ (۳)، ترکیبی)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه ۱»

(زهره دامپار)

عبارت صورت سؤال مربوط به مرحله تدوین فرضیه بعد از طرح سؤال و بیان مسئله و قبل از جمع‌آوری اطلاعات است. فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد. فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند. فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.

(بجغرافیای ایران، بجزغرافیا پیوست، ۵، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۱۵- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

توده هوای مرطوب غربی، رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.

(بجغرافیای ایران، بجزغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

۱۱۶- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

شهرستان، واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را به وجود آورده است. شهرستان توسط فرماندار اداره می‌شود.

(بجغرافیای ایران، بجزغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۱۷- گزینه ۴»

(زهره دامپار)

نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود. نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود. ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

(بجغرافیای ایران، بجزغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۶)

(بجغرافیا (۳)، بجزغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۱۸- گزینه ۲»

(زهره دامپار)

یکی از انواع اشکال کاوشی در بیابان، گرزدیو و ستون‌های سنگی است. گاهی باد مواد نرمی را که در زیر یا لبه تخته‌سنگ‌ها قرار گرفته‌اند، تخریب می‌کند و با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم را باقی می‌گذارد. در نتیجه، ستون‌های سنگی به شکل قارچ یا سایر اشکال به وجود می‌آیند که به آن‌ها گرزدیو، دودکش جن و ... می‌گویند.

(بجغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۱۹- گزینه ۲»

(زهره دامپار)

انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند. محدودیت‌ها و موانع طبیعی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(بجغرافیا (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴ و ۹۱ و ۹۲)

۱۲۰- گزینه ۲»

(زهره دامپار)

بسیاری از مواد غذایی که ما مصرف می‌کنیم، مستقیم یا غیرمستقیم از راه دامداری به دست می‌آید. گستردگی کشور در عرض جغرافیایی (موقعیت ریاضی یا مطلق)، تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی، وضعیت مناسبی را برای پرورش انواع دام فراهم کرده است. علاوه بر آن روند رو به رشد صنایع تبدیلی، وجود نیروی انسانی متخصص و ماهر و استفاده از روش‌های علمی در مجموع، باعث رشد این بخش از اقتصاد کشور ما شده است.

(بجغرافیای ایران، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ و ۹۱)

(بجغرافیا (۳)، بجزغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۲۱- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، در برخی روستاها، شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به‌منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه آن روستانشینی کاهش یافت. (مغرافیا ۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷

۱۲۲- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

از تحولات مهم در حمل‌ونقل دریایی، تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر بود. قبل از تولید کانتینرها، کشتی‌ها زمان زیادی در بندرها برای تخلیه و بارگیری توقف می‌کردند.

(مغرافیای ۳)، مغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۵۳

۱۲۳- گزینه ۳»

(زهرا رامیار)

دامنه‌هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش‌یافته و ناپیوسته سطح آن‌ها را پوشانده است، برای لغزش مستعدترند. همچنین، مقدار نفوذ باران در دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند یا پوشیده از درختان و گیاهان متراکم‌اند و یا درز و شکاف بسیار دارند بیشتر و احتمال وقوع لغزش در آن‌ها بالاتر است؛ زیرا نفوذ آب باران نه تنها وزن دامنه را افزایش می‌دهد بلکه باعث کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیربنا و در نتیجه لغزش می‌شود.

(مغرافیای ایران)، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۴

(مغرافیای ۳)، مقاطعات طبیعی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶

۱۲۴- گزینه ۱»

(زهرا رامیار)

برای رفتن از تهران به دهلی، از غرب به شرق حرکت کرده‌ایم؛ بنابراین با توجه به ساعت رسمی یا استاندارد، باید ساعت خود را جلو بکشیم.

(مغرافیای ۳)، فنون و مهارت‌های مغرافیایی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴

۱۲۵- گزینه ۳»

(زهرا رامیار)

احداث سد تنظیمی در مسیر حبله‌رود یکی از روش‌های سازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل است. به‌کارگیری این روش باعث کاهش شیب مسیر این رودخانه و نیز مهار و کنترل سیلاب‌های دوره‌ای شده است. با احداث سازه‌های مناسب، نسبت به هدایت، انحراف یا مهار سیل اقدام می‌شود.

(مغرافیای ۳)، مقاطعات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۵

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه ۳»

(حسن صدری)

احتمال مغالطه اشتراک لفظ: «با» در اینجا دو معنا دارد: ۱- در صورت ۲- علی‌رغم. در معنای اول این‌طور است که چنین افرادی خود مانع موفقیت کلاس هستند. در معنای دوم این‌طور است که حتی علی‌رغم بودن چنین افرادی که دانش‌آموزان خوبی هستند، باز هم کلاس ما اول نخواهد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مغالطه ابهام در مرجع ضمیر: «او» باید زندگی را بیشتر جدی بگیرد یا «من» گوینده؟

گزینه ۲: «احتمال مغالطه توسل به معنای ظاهری: کتاب در اینجا دلالت تضمینی دارد، یعنی صرفاً چند صفحه از کتاب.

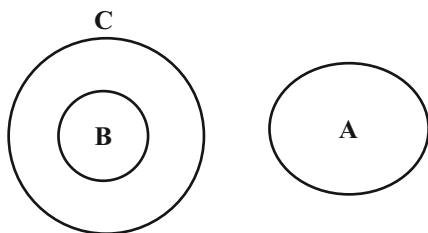
گزینه ۴: «مغالطه نگارشی کلمات: ۱- پدر، برادرزاده‌ام بیمار است. ۲- پدر برادرزاده‌ام بیمار است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۱۲۷- گزینه ۲»

(حسن صدری)

بین B و C عموم و خصوص مطلق برقرار است و C مفهوم عام‌تر از B است، یعنی C تمام مصادیق B را دربرمی‌گیرد؛ همچنین مصادیق اختصاصی خودش را نیز دارد. حال مفهوم A با C که مفهوم عام‌تر است رابطه تباین دارد، یعنی هیچ‌یک از مصادیق این دو مشترک نیست؛ بنابراین قطعاً با مفهوم B نیز رابطه تباین دارد. به این شکل:

(منطق، مفهوم و مصادیق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۸- گزینه ۲»

(علیرضا نصیری)

اولین تعریف ذکر شده یک تعریف ترکیبی است چون ابتدا ترجمه‌ای از اوسیا ارائه کرده و آن را معادل جوهر قرار داده (تعریف لغوی یا لفظی) و سپس تعریف مفهومی آن را ذکر کرده و در تعریف مفهومی نیز اشاره به امر عام و امر خاص مفهوم مجهول داشته است (رد گزینیه‌های ۱ و ۴) ولی تعریف دوم برخلاف تعریف اول یک تعریف لفظی است و ریشه لغوی مفهوم ماهیت را مورد بررسی قرار داده است (رد گزینیه ۳).

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۲۹- گزینه ۳»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

عبارت گزینه ۳، «یک قضیه سالبه کلی است: (حتی یک نفر = هیچ‌کس) اما سایر گزینه‌ها را می‌توان به صورت قضیه‌ای با سور جزئی بازگردانی کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «قرب به اتفاق = بعضی

گزینه ۲: «تقریباً هیچ‌کس = بعضی

گزینه ۴: «تعداد قابل توجهی = بعضی

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۳۰- گزینه «ا»

(نیما پورهری)

بین قضیه B و D نسبت تناقض برقرار است: بنابراین می‌توانیم از صدق D به کذب B برسیم.

طبق مربع تقابل مطرح شده در کتاب درسی می‌دانیم که قضیه A «سالبه کلی» است. بنابراین اگر بین موضوع و محمول آن نسبت «تباین» برقرار باشد، این قضیه A یک قضیه A صادق است. از این مورد می‌توانیم نتیجه بگیریم که قضیه B (که متضاد آن است) قضیه‌ای کاذب است.

اگر متناقض قضیه D صادق باشد، پس خود این قضیه D کاذب خواهد بود. می‌دانیم که بین قضایای C و D نسبت تداخل تحت تضاد برقرار است و در تداخل تحت تضاد دو قضیه نمی‌توانند کاذب باشند. پس اگر D کاذب است، پس C حتماً صادق خواهد بود و نمی‌توان گفت که ارزش آن نامعلوم است.

از طرفی دیگر می‌توان گفت نقیض D همان B است و رابطه B و C تداخل می‌باشد پس اگر B صادق باشد در رابطه تداخل از صدق کلی می‌توان صدق جزئی را نیز نتیجه گرفت پس قطعاً C نیز صادق خواهد بود. (منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۶)

۱۳۱- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

ابتدا با توجه به داده‌های سؤال جایگذاری‌های مناسب را انجام می‌دهیم.

تکنه: در شکل دوم قیاس اقترازی در صورت معتبر بودن آن قیاس محمول نتیجه حتماً دارای علامت مثبت است یا به عبارتی نتیجه حتماً سالبه است. چرا که در شکل دوم حدوسط در هر دو مقدمه در جایگاه محمول قرار دارد. برای اینکه قیاس شکل دوم معتبر شود بنا بر قانون دوم اعتبار قیاس حدوسط حداقل در یکی از مقدمات بایستی علامت مثبت داشته باشد پس در شکل دوم معتبر نیز قطعاً یکی از مقدمات سالبه است.

بر اساس قانون نتیجه‌گیری قیاس نیز اگر یکی از مقدمات سالبه باشد؛ نتیجه نیز سالبه خواهد بود.

مقدمه اول: «بعضی الف ب است.»

مقدمه دوم:

نتیجه: «..... الف نیست.»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: موضوع نتیجه از مقدمه اول به دست می‌آید. (الف) در مقدمه اول دارای علامت منفی است. پس اگر در نتیجه علامت مثبت داشته باشد (سور کلی داشته باشد) شرط سوم اعتبار قیاس رعایت نخواهد شد.

گزینه «۲»: چون نتیجه قیاس سالبه است و یکی از مقدمات موجب است مقدمه دیگر حتماً باید سالبه باشد تا قانون نتیجه‌گیری قیاس رعایت شود پس مقدمه دیگر قطعاً سالبه است.

گزینه «۳»: سور نتیجه این قیاس حتماً باید جزئی باشد، زیرا اگر کلی می‌بود، علامت موضوع نتیجه مثبت می‌شد، در حالی که در مقدمات علامت منفی داشت و بدین ترتیب شرط سوم اعتبار قیاس رعایت نمی‌شد.

گزینه «۴»: مقدمه دیگر قیاس قطعاً سالبه است؛ پس علامت محمول در مقدمه دوم قطعاً مثبت خواهد بود و همین گزینه صحیح می‌باشد.

(منطق، قیاس اقترازی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۷)

۱۳۲- گزینه «ا»

(علیرضا نصیری)

موضوع هستی‌شناسی خود وجود و هستی است و موضوع معرفت‌شناسی، معرفت و توانایی شناخت در انسان است و به گفته کتاب معرفت را نیز می‌توان نوعی از هستی در نظر گرفت و به همین جهت موضوع هستی‌شناسی اعم از معرفت‌شناسی خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی هر دو بخش ریشه‌ای و اصلی فلسفه را تشکیل می‌دهند.

گزینه «۳»: احکام معرفت‌شناسی نیز مانند هستی‌شناسی کلی هستند؛ چون هر دو بخش ریشه‌ای فلسفه هستند.

گزینه «۴»: بخش ریشه‌ای فلسفه هم شامل هستی‌شناسی و هم شامل معرفت‌شناسی می‌شود و از این حیث اختلافی بین این دو شاخه نیست.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۳۳- گزینه «۲»

(سبین آفونری راهنمایی)

از دیدگاه هراکلیتوس اضداد سازنده جهان هستند و جهان پر از نیروهای ضد بوده و همین ضد بودن سازنده جهان است.

تحت فشار بودن سیم‌های چنگ از دو طرف عامل این می‌شود که چنگ آواز خوش داشته باشد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۳۴- گزینه «ا»

(فرهار قاسمی نژاد)

اختلاف اساسی گرگیاس با سایر فلاسفه، در پذیرش یا عدم پذیرش واقعیت داشتن جهان است. فیلسوف جهان را واقعی می‌داند اما گرگیاس می‌گوید چیزی وجود ندارد (انکار واقعیت داشتن جهان).

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۷)

۱۳۵- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

بر اساس عقلانیت محض است که پی می‌بریم شکاکیت مطلق به معنای شک در همه دانسته‌ها منجر به تناقض می‌گردد یعنی درک تناقض همزمان بین دو امر نشان از استفاده از شناخت عقلانی محض است زیرا با اصل امتناع اجتماع نقیضین که از اصول بدیهی عقلی است به آن پی می‌بریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دیدن دو امر متوالی صرفاً به معنای ادراک حسی آن است نه دریافت تجربی. دقت کنید که هیچ شناخت حسی به تنهایی شناخت تجربی نیست. گزاره‌های تجربی علاوه بر داده‌های حسی مطابق با اصول عقلانی علوم تجربی هستند؛ درحالی که در شناخت حسی صرفاً با استفاده از حواس سعی در درک امور ظاهری داریم پس اگر گفته بود با دیدن توالی بین دو پدیده پی می‌بریم که علت حرکت برگ درخت، باد است در این صورت گزاره تجربی بود.

گزینه «۲»: پی بردن به اسرار و رموز طبیعت به واسطه شناخت تجربی یعنی همکاری حس و عقل صورت می‌گیرد نه صرفاً با شناخت حسی.

گزینه «۳»: ساختار خود استدلال قیاسی صرفاً با استفاده از شناخت عقلی محض حاصل می‌شود اما کسب مقدمات و محتوای آن ممکن است از سایر طرق و ابزارهای شناخت، مثل حس و قلب به دست آمده باشد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

۱۳۶- گزینه «۴»

(نیما پوهاری)

دکارت قائل به کاربرد عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر نیست و صرفاً آن را به عنوان دستگاه تفکر و استدلال مطرح می‌کند. بنابراین گزینه «۴» نادرست است. سایر گزینه‌ها مطابق با نظرات دکارت در باب روح و نفس است.

(ترکیبی، فلسفه یازدهم، صفحه ۷۳ و فلسفه دوازدهم، صفحه ۵۷)

۱۳۷- گزینه «۴»

(نیما پوهاری)

از نظر ارسطو - که بعدها هم فیلسوفان مسلمان آن را می‌پذیرند - رعایت اخلاق انسان را به سوی سعادت رهنمون می‌سازد اما شرط بسیار مهم برای چنین امری این است که خود عقل به میزان کافی رشد کرده و به درجات مناسبی از حکمت و معرفت نائل شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بررسی امور موجود و توصیف آن‌ها، نظیر این‌که در چه شرایطی انسان دست به فعل اخلاقی می‌زند، به عهده عقل نظری است. عقل عملی به خود «خوب و بد» و وضع احکام اخلاقی مختلف می‌پردازد و عقلی وضع‌کننده و بنیان‌گذار است؛ نه عقلی توصیف‌گر و کشف‌کننده!

گزینه «۲»: تشخیص خوبی و بدی و حکم دادن به کارهایی که باید انجام بدهیم و کارهایی که نباید انجام بدهیم، برعهده عقل عملی است، نه عقل نظری.

گزینه «۳»: از نظر فیلسوفان مسلمان منشأ گرایش به خوبی و گریز از بدی، نهاد و فطرت انسان است. گرایش انسان و تمایلات او چیزی برخاسته از درون و سرشت اوست، نه از جانب عقل.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۷، ۹۰ و ۹۱)

۱۳۸- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

اگر محمول یک قضیه، جزئی از تعریف موضوع باشد؛ این قضیه قطعاً وجوبی خواهد بود چون امکان سلب محمول از موضوع اساساً ناممکن است و محمول همواره موضوع خواهد بود (رد گزینه‌های ۲ و ۴). قضایای «مثلث شکل است» و «فولاد فلز است» مثال‌هایی از این دست قضایا هستند؛ از آنجایی که شکل بودن جزء مفهومی مثلث است و فلز بودن نیز جزء مفهومی فولاد است، در نتیجه سلب محمول‌ها از موضوعشان ممکن نخواهد بود.

اگر بین موضوع و محمول یک قضیه هیچ مصداق مشترکی وجود نداشته باشد همچنان نمی‌توان گفت آن قضیه امتناعی است. مثلاً قضیه «دریای جیوه موجود است» را در نظر بگیرید. بین موضوع (دریای جیوه) و محمول (موجود) هیچ مصداق مشترکی وجود ندارد؛ هیچ دریای جیوه‌ای موجود نیست و هیچ موجودی دریای جیوه نیست. با این‌که فعلاً هیچ مصداق مشترکی میان موجود و دریای جیوه نمی‌توان یافت؛ اما این قضیه همچنان امکانی است نه امتناعی (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

(فلسفه دوازدهم، یهوان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳۹- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

دیوید هیوم معتقد که ذهن انسان در اثر تکرار توالی دو حادثه، مانند طلوع خورشید و روشن شدن زمین، یک رابطه ضروری و تخلف‌ناپذیر میان آن‌ها فرض می‌کند و آن را علیت نام‌گذاری می‌کند و او همین مطلب را منشأ باور به علیت می‌داند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیوم می‌گوید که تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی نیست؛ وی معتقد نیست که خود علیت یک حالت روانی است بلکه معتقد است که باورمندی و پذیرش علیت ناشی از یک حالت روانی است و به همین جهت ما دلیلی برای تعمیم دادن این باور به اشیاء و پدیده‌های خارجی و فرض رابطه‌ای به نام علیت میان آن‌ها نداریم. عبارت این گزینه تعریف تداعی علیت است نه خود رابطه علیت.

گزینه «۳»: هیوم معتقد است که دلایل تجربی کافی و لازم برای پذیرش اصل علیت وجود ندارد و با تجربه نمی‌شود علیت را ثابت کرد. البته این موضوع بدین معنا نیست که تجربه علیت را رد کرده است. هیوم معتقد است که اصل علیت از قبیل موضوعاتی که حس بتواند در مورد آن حکم صادر کند نیست.

گزینه «۴»: هرچند هیوم و سایر تجربه‌گرایان همگی تکرار توالی پدیده‌ها را باعث باور داشتن به علیت می‌دانند، ولی سایر تجربه‌گرایان برخلاف هیوم اعتقاد دارند که این توالی حاکی از وجود یک رابطه ضروری میان پدیده‌هاست؛ اما هیوم توان حس و تجربه را برای درک این رابطه ضروری انکار می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، یهوان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۰- گزینه «۲»

(حسن صدری)

دلیل پذیرفتنی نبودن دلایل دکارت و سایر فیلسوفان در نگاه هیوم این است که از نظر وی دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند (دلایل دکارت و سایر فیلسوفان) مردودند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس ندارد. از نظر هیوم عدم توانایی در اثبات صفات ازلی و ابدی خداوند، دلیل ناکافی بودن «برهان نظم» بود. سایر گزینه‌ها مطابق با نظرات فلاسفه اروپایی صحیح است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

۱۴۱- گزینه «۲»

(نیما پوهاری)

صورت سؤال عباراتی را می‌خواهد که به ترتیب درباره برهان «فارابی» و «ابن‌سینا» نادرست هستند. با بررسی گزینه‌ها پی می‌بریم که گزینه دوم پاسخ مناسب سؤال است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: نادرست (خداوند هم واقعتاً دارد اما علت نمی‌خواهد. سخن فارابی این نیست که هر موجودی علت می‌خواهد، بلکه هر معلولی یا هر آنچه که وجود یافته است علت می‌خواهد) - نادرست (ابن‌سینا در مقدمات

۱۴۵- گزینه «۲» (نیما پواهری)
اصالت مربوط به جهان خارج و حقیقت موجودات در خارج است، نه مسائل عالم ذهن. مفهوم اصیل مفهومی است که حقیقت شیء خارجی مابه‌ازای واقعی آن است و به اصل و حقیقت موجودات اشاره می‌کند. بنابراین سخن، ملاصدرا می‌گوید که حقیقت خارجی و آنچه واقعاً هست وجود است و ماهیت به واسطه وجود در خارج محقق است. پس اصل وجود است و اصالت از آن وجود است، نه ماهیت.

سایر گزینه‌ها مطابق با اصول فلسفی حکمت متعالیه می‌باشد و صحیح است.
(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۶)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۴» (سارا شریفی)
بررسی عبارات صورت سؤال:
الف) صحیح است.
ب) نادرست است. عبارت «ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.» به ویژگی نوآور بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.
ج) نادرست است. کارآفرین باید توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش را داشته باشد.
د) صحیح است.
ه) نادرست است. عبارت «پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.» به ویژگی ریسک‌پذیر بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.
و) صحیح است.

(اقتصاد، کسب و کار، کارآفرینی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۴۷- گزینه «۱» (مهری ضیائی)
در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.

«حفاظت از منافع ملی»، عامل گسستن از پیمان‌های تجاری به شمار می‌رود.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۴)

۱۴۸- گزینه «۴» (نسرین بیغری)
برای محاسبه درآمد باید توجه داشته باشید که تعداد کالای فروخته شده حساب می‌شود و نه تعداد کالای تولید شده، در نتیجه خواهیم داشت:
قیمت هر واحد \times تعداد قطعه به فروش رفته = درآمد
میلیون تومان $۳۰۰ =$ تومان $۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰۰ \times ۱۰۰,۰۰۰$ = درآمد
در محاسبه هزینه‌های تولید، تعداد کالای تولیدشده و نه تعداد کالای به فروش رفته، محاسبه می‌شود.

استدلال خود به تسلسل اشاره نمی‌کند. او با توجه به امکان ذاتی مخلوقات بیان می‌کند که تعداد مخلوقات چه محدود باشد چه نامحدود، چون ذاتاً ممکن‌الوجود هستند، پس به یک واجب‌الوجود بالذات نیاز دارند.
گزینه «۳»: نادرست (در زنجیره علت‌ها و معلول‌ها، خداوند علتی است که معلول نیست) - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست (این نظر مربوط به ملاصدرا است، نه ابن‌سینا)
(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

۱۴۲- گزینه «۳» (سبا بیغرزاده صابری)
حاکمان کلیسا در دوره اول حاکمیت کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. حتی برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند.

در دوره دوم حاکمیت کلیسا از آنجا که توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، این توجه و رویارویی، به تدریج به گسترش عقل‌گرایی و عقب‌نشینی از اندیشه‌های دینی انجامید، تا اینکه در این دوره عقل جای دین را گرفت.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۴۳- گزینه «۳» (سبا بیغرزاده صابری)
سومین مرحله، عقل بالفعل نام دارد. در این مرحله، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار، دانش‌هایی را کسب کرده است.
درک قضایای بدیهی و عقلی در مرحله قبل یعنی عقل بالملکه صورت می‌گیرد و سپس در مرحله بعدی یعنی عقل بالفعل آن‌ها را کنار نمی‌گذارد، بلکه می‌تواند از آن موارد استفاده کند و به دانش‌های جدید برسد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابن‌سینا می‌گوید: «هرکس که عادت کرده سخنی را بدون دلیل بپذیرد از حقیقت انسانی خارج شده است» یعنی آنچه منجر به خروج از حقیقت انسانی می‌شود عادت به پذیرش سخن بی‌دلیل است.
گزینه «۲»: نوزاد در هنگام تولد در مرحله عقل هیولانی قرار دارد؛ نه بالملکه و صرفاً استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد.

گزینه «۴»: ممکن است سخنی که تاکنون برای آن استدلال اقامه نشده است، درست و صادق باشد، اما ما می‌توانیم برای آن عقلانیت و استدلال اقامه کنیم و می‌توان از آن دفاع کرد پس منظور از اینکه ما فرزندان دلیل هستیم این است که اساس پذیرش هر استدلالی عقل است نه اینکه تمامی سخنان درست مبتنی بر استدلال باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴۴- گزینه «۴» (حسن صبری)
از نظر ابن‌سینا با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) زیرا هرچند وقایعی مانند زلزله و سیل و وقایع ویرانگر طبیعی ظاهراً شر به نظر می‌رسند (رد گزینه ۲)، اما حتی این وقایع ویرانگر طبیعی نیز در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند.

پس شر واقعی در جهان وجود ندارد و امور به ظاهر شر در مجموعه هستی منتهی به کمال می‌شوند و وجود آن‌ها برای این تکامل ضروری است.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(مهری ضیائی)

۱۵۲- گزینه «۴»

بررسی موارد نادرست:

الف) برای دستیابی به نقاط روی مرز امکانات تولید، باید نحوه استفاده از منابع را تغییر داد تا اقتصاد کشور به کارایی برسد.

ج) برای رسیدن به نقاط خارج از مرز امکانات تولید باید منابع و ظرفیت‌های تولیدی کشور افزایش یابد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۱)

(مهری ضیائی)

۱۵۳- گزینه «۲»

الف) طبق اطلاعات جدول برای محاسبه مجموع مالیات غیرمستقیم داریم:

+ مالیات بر مشروبات غیرالکلی = مجموع مالیات غیرمستقیم
مالیات بر ارزش افزوده + تعرفه‌های گمرکی + عوارض شهرداری
میلیون دلار $121 = 47 + 35 + 12 + 27 =$ مجموع مالیات غیرمستقیم
ب) اگر مالیات بر درآمد اشخاص را از مجموع مالیات مستقیم کم کنیم، میزان مالیات بر دارایی به دست خواهد آمد:

مالیات بر درآمد اشخاص + مالیات بر دارایی = مجموع مالیات مستقیم
مالیات بر درآمد اشخاص - مجموع مالیات مستقیم = مالیات بر دارایی \Rightarrow
(مجموع مالیات مستقیم $\frac{1}{4}$) - مجموع مالیات مستقیم = مالیات بر دارایی

میلیون دلار $180 = 240 - 60 = 240 - \frac{240}{4} =$ مالیات بر دارایی

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(مهری ضیائی)

۱۵۴- گزینه «۴»

بررسی قسمت «الف» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ چراکه تورم به معنای افزایش سطح عمومی قیمت‌ها است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ میان تورم و قدرت خرید پول رابطه معکوس برقرار است؛ یعنی با افزایش تورم، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس.

گزینه «۴»: درست است.

بررسی قسمت «ب» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زیان می‌بیند؛ چراکه حقوق فرد متناسب با تورم افزایش نیافته و قدرت خرید او کاهش می‌یابد.

گزینه «۲»: سود می‌برد؛ زیرا مغازه‌دار کالاها را با قیمت قبلی خریده و با به‌روزرسانی قیمت‌ها نسبت به زمان خرید، قیمت کالاها برای فروش بیشتر خواهد شد و سود می‌برد.

گزینه «۳»: زیان می‌بیند؛ زیرا نرخ سود سپرده از نرخ تورم جامعه کمتر است.

گزینه «۴»: سود می‌برد؛ چراکه می‌تواند پس از تحویل خانه، آن را با قیمت بیشتری به فروش برساند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

کل هزینه مواد اولیه و مزد برای قطعات تولید شده

هزینه هر واحد \times تعداد قطعه تولید شده =

میلیون تومان $420 =$ تومان $420,000,000 = 5,000 \times 84,000 =$

تومان $422,000,000 = 420,000,000 + 2,000,000 =$ کل هزینه‌های تولید

میلیون تومان $422 =$

کل هزینه‌های تولید - درآمد = سود (یا زیان)

چون میزان هزینه‌ها از درآمد بیشتر است، بنابراین بنگاه اقتصادی متحمل ضرر و زیان شده است.

میلیون تومان $-122 = 300 - 422 =$ سود (یا زیان)

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

(سارا شریفی)

۱۴۹- گزینه «۴»

در بازار عوامل تولید:

خانوارها صاحب و فروشنده عوامل تولید هستند.

بنگاه‌ها و دولت خریدار عوامل تولید هستند.

در بازار محصولات:

خانوارها و دولت خریدار کالاها و خدمات هستند.

بنگاه‌ها، فروشنده انواع کالاها و خدمات هستند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸، ۴۹ و ۶۵)

(نسرین پعفری)

۱۵۰- گزینه «۲»

الف)

نفر $1,800,000 = 2,250,000 - (200,000 + 250,000) =$ تعداد شاغلان

درصد $80 = \frac{1,800,000}{2,250,000} \times 100 \Rightarrow$ $\frac{\text{تعداد شاغلان}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 =$ نرخ اشتغال

ب) متناسب نبودن تخصص نیروی کار با نیاز جامعه \leftarrow بیکاری ساختاری

بیکاری در دوران رکود اقتصادی \leftarrow بیکاری دوره‌ای

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

(نسرین پعفری)

۱۵۱- گزینه «۴»

الف) افزایش مصرف در زمان حال \leftarrow پس‌اندازی برای سرمایه‌گذاری در ایجاد کارخانه‌ها نمی‌ماند \leftarrow تولید و رشد اقتصادی در آینده کاهش می‌یابد

\leftarrow انتقال منحنی به منحنی شماره (۳) در سمت چپ

ب) افزایش نیروی متخصص و منشأ رشد اقتصادی \leftarrow انتقال منحنی به

منحنی شماره (۲)

پ) ترجیح دادن کالاهای نظامی به کالاهای رفاهی \leftarrow حرکت بر روی

منحنی مرز امکانات تولید شماره (۱) از نقطه B به نقطه A و به سمت

افزایش کالاهای نظامی

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۱۵۵- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

الف) یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرد، سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت) که از جمله روش‌های اعمال سیاست پولی انقباضی است، می‌باشد. در این روش بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

ب) به سیاست‌هایی که دولت از طریق «بانک مرکزی» برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌کند، سیاست‌های پولی می‌گویند.

ج) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های انبساطی اعمال می‌شود.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۳)

۱۵۶- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد باید تمام منافع را با تمام هزینه‌ها مقایسه کنید و در نهایت به این نتیجه برسید که در گزینه‌ای که شما انتخاب کرده‌اید منافع بیشتر از هزینه‌هاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: علت تصمیم‌گیری اشتباه او، بی‌صبری زیاد است.

گزینه «۲»: بهترین انتخاب بعدی (دومین گزینه)، هزینه فرصت انتخاب کشاورز است؛ نه همه انتخابات بعدی.

گزینه «۳»: تنها هزینه‌ای که بر تصمیم‌گیری انسان مؤثر است، هزینه‌هایی است که در زمان تصمیم‌گیری به وجود می‌آیند.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵، ۲۹، ۳۱ و ۳۲)

۱۵۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}}$ = تورم

درصد $A = \frac{25-20}{20} \times 100 = 25$ = تورم کشور A

درصد $B = 3 \times 25 = 75$ = تورم کشور B

$\frac{75}{100} = \frac{x-40}{40} \Rightarrow x = 75 \times \frac{40}{100} + 40 = 70$

$\Rightarrow 0/75 \times 40 = x - 40 \Rightarrow x = 30 + 40 = 70$

درصد $C = \frac{1}{5} \times 75 = 15$ = تورم کشور C

$\frac{15}{100} = \frac{69-y}{y} \Rightarrow y = \frac{69}{1/15} = 1035$

$\Rightarrow 0/15y = 69 - y \Rightarrow 1/15y = 69 \Rightarrow y = \frac{69}{1/15} = 1035$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۱۵۸- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف)

مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک هشتم $= 100 - 100 = 0$ سهم دهک هشتم \Rightarrow درصد $= 100 - 85 = 15$ سهم دهک هشتم \Rightarrow

میلیون دلار $\frac{15}{100} \times 36 = 5.4$ = سهم دهک هشتم از درآمد ملی

ب) در توزیع درآمد به روش شاخص دهک‌ها مردم کشور به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌شوند. در نتیجه اگر جمعیت کل کشور ۷ میلیون نفر باشد، خواهیم داشت:

هزار نفر $7000 = 7 \text{ میلیون نفر} \times \frac{1}{10} = 7000$ جمعیت دهک دهم

ج) در کشور A داریم:

۴۰ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پردرآمد جامعه تعلق دارد.

۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد.

۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد.

۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد.

اطلاعات ذکر شده در مورد وضعیت توزیع درآمد کشور A در همه گزینه‌ها به جز گزینه «۱» صحیح است.

د) $\frac{22}{2} = 11 = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}}$ = شاخص توزیع درآمد در کشور A

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۱۵۹- گزینه «۱»

(نسرین پعفری)

در شهرهای جنوبی به‌ازای هر کیلو برنج که تولید می‌کنند از تولید ۱۰ کیلو مرکبات صرف‌نظر می‌شود. در نتیجه هزینه فرصت تولید برنج، ۱۰ کیلو است.

در شهرهای شمالی به‌ازای هر کیلو برنج که تولید می‌کنند از تولید ۸ کیلو مرکبات صرف‌نظر می‌شود. در نتیجه هزینه فرصت تولید برنج، ۸ کیلو است.

بنابراین هزینه فرصت تولید برنج در شهرهای شمالی کمتر از هزینه فرصت تولید برنج در شهرهای جنوبی است و همین امر باعث می‌شود تا شهرهای شمالی منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید برنج اختصاص دهد و شهرهای شمالی در تولید برنج مزیت نسبی دارد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۱۶۰- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

«سیاست‌های رکودی و انقباضی»: قاجار

«سیل ورود کالاهای خارجی»: قاجار

«پدید آمدن نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی»: پهلوی

«از دست دادن فرصت طلایی برای جبران کاستی‌ها»: قاجار

(اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصادی، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۹)